

Gorenjski Glas

PETEK, 30. APRILA 2021

LETO LXXIV, ŠT. 34, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Mladenič načrtoval strelski pohod

Slovenski policisti so ob pomoči ameriških varnostnih organov preprečili strelski napad v več javnih ustanovah, ki naj bi ga načrtoval mladi Gorenjec.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski kriminalisti so v sodelovanju z ameriškimi varnostnimi organi prijeli osumljenca, ki je načrtoval množični poboj v javnih ustanovah na Gorenjskem. Po razlagi policije gre za odraslo osebo in slovenskega državljan, ki je aprila na t. i. temnem spletu naročil polavtomatsko pištolo Glock, avtomatsko orožje Remington in 240 nabojev, za kar je plačal pet tisoč evrov. Orožje je po ugotovitvah policije nameraval uporabiti v strelskem pohodu proti osebam iz svojega

okolja. Motiv je bil maščevanje, deloval pa naj bi sam, je predvčerajšnjim na novinarski konferenci razkril Primož Donoša, vodja Sektorja kriminalistične policije Policijske uprave Kranj. »Obstajala je realna možnost, da bi v kratkem prišlo do množičnega poboja več oseb, slovenska policija pa je v sodelovanju z varnostnimi organi Združenih držav Amerike preprečila tragedijo,« je poudaril.

Osumljenca so s kazensko ovadbo zaradi suma storitve kaznivega dejanja nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali eksploziva

privedli k preiskovalnemu sodniku Okrožnega sodišča v Kranju, ki je zanj odredil sodni pripor. Kriminalisti nadaljujejo aktivnosti tudi v smeri dokazovanja sumov storitve več poskusov umorov.

Policija je zaradi občutljivosti zadeve zelo previdna z razkrivanjem podrobnosti o osumljencu in domnevnih tarčah. Po naših podatkih gre za dvajsetletnega srednješolca z območja Radovljice, sicer mirnega in do zdaj neproblematičnega mladeniča, kot ga opisujejo znanci.

► 10. stran

Foto: Tina Dokl (arhiv)

»Preprečili smo tragedijo,« je dejal vodja gorenjskih kriminalistov Primož Donoša.

Brez shodov, opozarjali pa bodo na položaj delavcev

Prvi maj že drugič brez kresovanj in tradicionalnih shodov

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Tudi letos ne bo prvomajskih praznovanj, kakršnih smo bili vajeni pred epidemijo. Namesto kresovanj in prvomajskih srečanj pa bodo sindikati praznik dela zaznamovali tako, da bodo opozarjali na aktualno problematiko delavk in delavcev, na njihov položaj (tudi in predvsem v luči aktualne epidemije) ter na

nujno okrevanje, ki naj bo v prvi vrsti usmerjeno v ljudi in v izboljšanje položaja delavk in delavcev. Ključno sporočilo letošnjega prvega maja je: Zahtevamo varnost! Zahtevamo – varne zaposlitve, varnost na delovnem mestu, varno starost in socialno varnost, sporoča največja sindikalna centrala v Sloveniji, Zveza svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS). Našteto vključuje

tako dostojno delo, varno in zdravo delovno okolje, na kar v tem času ne gre pozabiti. Pozornost pa bo še posebej usmerjena v zaustavitve poskusov uničevanja socialne varnosti in varne starosti, kar se obeta v primeru, da bo sprejet zakon o demografskem skladu ali potrjena ideja tako imenovane socialne kapice, menijo v sindikatih.

► 4. stran

Bralkam in bralcem Gorenjskega glasa
voščimo za prvi maj,
mednarodni praznik dela.

Gorenjski Glas

**UGODNE CENE
LESNIH PELETOV** S40
KAKOVOSTNI RAZRED 1

10. – 17. MAJ

energija narave

A1 kakovostnega razreda

258,57 €

1050 kg z dostavo do 60 km

NAKUP NA OBROKE

www.lesnipeleti.si

051 250 440

NAGRADNA IGRA
med kupci
bomo izžrebali
3 nagrade,
2x polpenziona
za dve osebi.

Priloga: **Karavanke**

AKTUALNO

**Previdno,
a z optimizmom**

Od ponedeljka dalje je v skladu z vladnim odlokom v omejenem obsegu (do trideset sob) in pod določenimi pogoji mogoče tudi odpiranje nastanitvenih obratov. Gorenjski hotelirji bodo hotele odpirali postopoma.

3

GORENJSKA

**Demosu postavili
spomenik na Brdu**

Na Brdu so v sredo odkrili spomenik ob trideseti obletnici tajnega sestanka predsednikov strank koalicijske Demos, na katerem je bila potrjena zaveza o uresničitvi plebiscitarne odločitve o samostojni in neodvisni državi Sloveniji.

4

GG+

**Skočili smo
k Pavlovčičevim**

Za smučarskega skakalca Bora Pavlovčiča je bila minula sezona zelo uspešna, njegovim rezultatom so nazdravili po zaključku sezone v Planici. Tudi Borova starša Petra in Martin ter sestra Tisa so povezani s skoki in Planico.

16

ZADNJA

**V gorenjske gozdove
so izpustili pet risov**

Ta teden so na Gorenjskem v naravo izpustili pet risov, dva na Jelovici in tri na Pokljuki. Z živalmi, ki so jih pripeljali iz Romunije in Slovaške, želijo tudi v slovenske gozdove spet naseliti to plašno veliko mačko.

24

VREME

Danes bo pretežno oblačno. Jutri bo spremenljivo oblačno, popoldne bodo krajevne plohe. V nedeljo bo oblačno s padavinami.

10/20 °C
jutri: spremenljivo oblačno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Delo na vrtu

Tokrat objavljamo še zadnji prispevek iz serije nasvetov za delo na vrtu, ki ste nam jih poslali naročniki in bralci. Današnji prispevek so napisali člani **družine Janša iz Radovljice**, kjer so svoje obdelovalno-pridelovalne površine poimenovali **Katjini vrtovi**. Nekateri lastno sadje in zelenjavo začnejo vzgajati zaradi raznih zdravstvenih težav, drugi zaradi želje po zdravem prehranjevanju in življenjskem slogu, tretji se zavedajo, da s tem marsikaj prihranijo, saj jim živil ni treba kupiti v trgovini, pa še poreklo je preverjeno. Preberite si, kako so se »projekta vrt« lotili Janševi.

Okrog doma je urejen hišni vrt, negovana trava, čudoviti okrogli pušpani, tulipani, mačehe, poleti čudovito dišeča sivka, polna čebel ...

Pred nekaj leti smo iz potrebe po zelenjavnem vrtu s svežo zdravo zelenjavo, začimbami in sadjem v bližini pridobili zemljišče, ki so ga do tedaj obdelovali drugi vrtničarji. Nekaj vrtničarskih veščin smo ob skupni obdelavi zemlje pridobili od njih, kdaj kaj sejati in kam, kaj dobro raste skupaj in kaj slabo. V zimskem času, ko na njivi ni dela, smo se udeleževali predavanj, v zadnjem letu večinoma na spletu. V našem zelenjavno-sadno-zeliščnem vrtu vzgajamo jagode, borovnice, maline, zelenjavo in zelišča, zadnja te dni dobivajo novo življenjsko okolje v oblikovanem zeliščnem vrtu.

Zimski in hladni spomladanski dnevi so služili za nove setve, vzgojo sadik, ki še vedno nestrpnost čakajo, da se bodo lahko naužile sončnih žarkov, zraka in energije na prostem.

Vrtničarjem svetujem, da se včlanijo v biodinamično Društvo Ajda Gorenjska, ki je letos spomladi organiziralo zanimiv in poučen začetni tečaj biodinamike, čeprav zaradi okoliščin na spletu. Biodinamika že od prvega tečaja v Nemčiji pred skoraj sto leti uči o trajnostnem kmetijstvu, kjer krožijo dobrine in snovi tako, da zemlja in planet ostaneta živa, neonesnažena. Na tečaju smo se poučili o pomembnosti upoštevanja ritma zemlje in vesolja, kolobarjenja, kompostiranja, ureditvi vrta, setvenem koledarju po Mariji Thun, o prilagajanju dela na vrtu temu koledarju, o ohranjanju žive prsti in se seznanili z obilo praktičnih nasvetov. Predvsem je pomembno uživanje v vrtnarjenju in povezovanju z naravo.

Na Gorenjskem je samo ena biodinamična kmetija – Brinškovi v Vrtnjah. Čudovite praktične izkustvene informacije, svoj čas in znanje Monika Brinšek, ki je tudi podpredsednica Društva Ajda Gorenjska, z neverjetno vnemo predaja slušateljem, vodi seminarje, skupine za pridelavo semen, sadik, in na svoji kmetiji nudi tudi praktične nasvete o preventivi pred škodljivci in boleznimi, vse za zdrav pridelek na lastnem vrtu. Polni znanja in pričakovanj se s pomladjo počasi in glede na vreme vračamo na svoj vrt oziroma njivo, ki nam bo v poletnih in jesenskih mesecih s svojimi pisanimi barvami, okusi in vonji pričarala zdravo in okusno hrano ter polepšala vsak dan. Pa še en napotek z biodinamične kmetije Brinškovi:

Na vrtu, kjer imate posajene kapusnice, kot so zelje, cvetača, brokoli, proti škodljivcu bolhaču zaščitite sadike z mrežo (lahko uporabite tudi stare zavese – saj se spomnite klasičnih osnovnih mrežastih zaves iz nekdanje tovarne Vezenine Bled) in se tako v pretežni meri izognite več kot dvajsetim škodljivcem, ki prežijo na naše kapusnice.

Minister poziva k cepljenju

Zdravstveni minister Janez Poklukar je v dneh po praznikih napovedal dobavo okrog 120 tisoč odmerkov cepiva proti covidu-19 in pospešeno cepljenje. Država je glede na epidemiološke razmere na vladnem semaforju sproščanja ukrepov v oranžni fazi, večina že veljavnih ukrepov je podaljšana.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Sedemdnevno državno povprečje okužb s koronavirusom je sredi tedna znova naraslo, ko so ob nekaj manj kot štiri tisoč PCR-testih potrdili 918 novih okužb, delež pozitivnih izvidov je bil 23,3-odstoten. V istem času pred tednom dni je bil delež 17,5-odstoten. Minister za zdravje Janez Poklukar je znova poudaril, da največji izziv vidi prav v motiviranju ljudi za cepljenje proti covidu-19, in napovedal večje količine cepiva že po prvomajskih praznikih. Predvidoma bo na voljo devet tisoč odmerkov

Na Kliniki Golnik imajo trenutno največ covidnih bolnikov med šestdesetim in sedemdesetim letom starosti, sicer še polno aktivne ljudi.

cepiva proizvajalca Moderna, ki ga bodo namenili za drugi odmerek, 69 tisoč odmerkov cepiva AstraZeneca, od katerih jih bo devet tisoč namenjenih za cepljenje z drugim odmerkom. Pričakujejo tudi šest tisoč odmerkov cepiva Janssen (Johnson & Johnson) in več kot 56 tisoč odmerkov Pfizerjevega cepiva. Po ministrovih oceni bi lahko v prvi polovici maja na voljo imeli že dovolj odmerkov cepiva, da bi lahko odpravili cepljenje po prednostnih skupinah, ki so navedene v nacionalni strategiji cepljenja. Pri tem bodo cepilnim centrom, kot je še

V prvi polovici maja naj bi na voljo imeli že dovolj odmerkov cepiva, da bi lahko odpravili cepljenje po prednostnih skupinah, ki so navedene v nacionalni strategiji cepljenja.

napovedal, po potrebi pomagali pripadniki Civilne zaščite in Slovenske vojske.

Vlada je ukinila kontrolne točke na cestnih povezavah na mejnem območju z Avstrijo in Italijo. Ukrep velja do vključno 9. maja. S ponedeljkom pa so v vseh statističnih regijah dovoljene nezdravstvene svetovalne in terapevtske storitve (na primer psihoterapija) za do deset ljudi ter storitve strokovnega oziroma poslovnega izobraževanja in izobraževanja in usposabljanja, in sicer pod pogojem negativnega izvida testa. To so na primer inštrukcije, jezikovne šole, strokovne delavnice.

V rumenih statističnih regijah (pomurska, koroška, osrednjeslovenska, goriška in obalno-kraška) bo opravljanje gostinske dejavnosti tudi v prihodnjem tednu pod že znanimi pogoji mogoče v notranjosti

gostinskih obratov, tudi tistih, ki so del nastanitvenih obratov. Nekoliko se v rumeno obarvanih regijah sprošča tudi omejitev števila oseb v zaprtih javnih prostorih. Drugi vladni odloki, izdani na podlagi Zakona o nalezljivih boleznih, so podaljšani še za teden dni.

Včeraj je bolnišnično oskrbo potrebovalo 636 covidnih bolnikov, v intenzivni negi jih je bilo 157. Razmere se v bolnišnicah še ne izboljšujejo, na Kliniki Golnik imajo trenutno največ covidnih bolnikov med šestdesetim in sedemdesetim letom starosti, sicer še polno aktivne ljudi. Nekaj je hospitaliziranih tudi bolnikov, starih od petdeset do šestdeset let. Kot je pojasnil direktor Klinike Golnik doc. dr. Aleš Rozman, prevladujoči angleški sev ne povzroča samo večje kužnosti, ampak tudi nekoliko

težji potek bolezni celo pri nekaterih mlajših brez pridruženih kroničnih boleznih. Veča se jim tudi število bolnikov s t. i. postcovidnim sindromom. Med njimi so bolniki, ki so covid-19 preboleli doma v blažji obliki,

Vlada je ukinila kontrolne točke na cestnih povezavah na mejnem območju z Avstrijo in Italijo. Ukrep velja do vključno 9. maja.

a se še več tednov ali mesecev počutijo oslabei (se zadihajo že ob najmanjših naporih, voh in okus se jim ne povrneta v celoti ...), kar pomembno vpliva na kvaliteto njihovega življenja. Slabše okrevanje zaznavajo pri od 10 do 15 odstotkih ljudi, kar je tudi za stroko relativno nova stvar.

Spet jutranja dostava

Z mesecem majem ponovno uvajamo jutranjo dostavo časopisa, ki jo je Pošta Slovenije oktobra lani zaradi epidemije ustavila. V tem času smo se dogovorili z drugim izvajalcem in časopis vam bo poslej dostavljalo podjetje Izberi, d. o. o., iz Ljubljane, ki je specializirano za jutranjo dostavo in dostavlja dnevnik Delo, Dnevnik, Večer, Finance.

Na začetku bo Gorenjski glas do sedme ure zjutraj prejemalo slabih šestdeset odstotkov naročnikov, v trimesečnem uvajalnem obdobju bodo postopoma vključeni novi kraji in jutranja dostava se bo povzpela

na 77 odstotkov naročnikov. V oddaljene kraje boste časopis še vedno dobivali z redno pošto dostavo, saj Izberi tam nima raznašalcev.

Podjetje Izberi ima elektronski sistem reševanja reklamacij, kar pomeni, da bo naša uslužbenka vaše pripombe vnesla v sistem, ki bo nemudoma obvestil tudi raznašalca na terenu, da bo lahko hitro razrešil problem.

Morebitna vprašanja nam lahko pošljete na elektronski naslov narocnine@g-glas.si, naši sodelavki sta ob delavnikih med 8. in 15. uro dosegljivi na telefonih št. 04/201-42-47 in 04/201-42-41.

Gorenjski glas

Dražja pomoč na domu

ANA ŠUBIČ

Železniki – Občinski svet je dal soglasje k uskladitvi cene storitve pomoči na domu v občini Železniki. Ekonomska cena, ki je po novem približno tri odstotke višja, znaša 23,92 evra na uro, cena za uporabnika pa ostaja pet evrov na uro. Ceno storitve je na podlagi pravilnika izračunal izvajalec Center slepih, slabovidnih in starejših (CSS) Škofja Loka, do podražitve pa je prišlo zaradi višje minimalne plače, napredovanj v višje plačne razrede, višjega regresa in na novo vključene delovne uspešnosti. Občinski svet je

sprejel tudi poročilo o delu službe pomoči na domu v lanskem letu. V občini Železniki storitve izvajata dve oskrbovalki; ena je polno zaposlena in druga za šesturni delovnik. Lani je storitve koristilo 29 občanov, kar je manj kot predlani, povprečno pa je bilo vključenih dvajset občanov. Po pojavu epidemije v marcu so zabeležili več odpovedi. Glavni razlog je bil, da so svojci uporabnikov ostali doma in so lahko skrbeli zanje. CSS Škofja Loka pomoč na domu izvaja v vseh štirih občinah na Škofjeloškem; lani so imeli 171 uporabnikov, zaposlenih pa je bilo 15 oskrbovalk.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **VILJEM GADŽA** iz Kamnika.

Previdno, a z optimizmom

Od ponedeljka dalje je v skladu z vladnim odlokom v omejenem obsegu in pod določenimi pogoji mogoče tudi odpiranje nastanitvenih obratov.

SUZANA P. KOVAČIČ, MATEJA RANT, MARJANA AHAČIČ

Bled – Ker je število sob omejeno na trideset, na Bledu večina velikih hotelov še naprej ostaja zaprtih. »V družbi Sava Turizem so se odločili, da bodo najprej odprli Park hotel, a verjetno ne pred junijem, potem pa v skladu s povpraševanjem še druge svoje hotele,« je pojasnila Romana Purkart s Turizma Bled. Za zdaj sta tako poleg nekaterih manjših nastanitvenih obratov na Bledu odprta le Bled Rose hotel, ki je že prej nudil poslovni namen, in Vila Bled. Gostje, ki bodo želeli koristiti storitve nastanitvenih obratov, bodo morali opraviti test na koronavirus ali predložiti dokazilo o prebolelosti oziroma cepljenju. »Številni manjši sobodajalci pa čakajo tudi, kako bo z odpiranjem mej,« je še dejala Romana Purkart in dodala, da je sicer že zdaj veliko povpraševanja, celo iz ZDA, ne pa tudi s strani gostov iz azijskih dežel. Predvsem domače goste in goste iz bližnjih držav pa je po njenih domnevah ta čas od obiska odvrnilo tudi napovedano slabo vreme med prvomajskimi prazniki.

Kranjska Gora: novi hotel naj bi odprli junija

V največjem hotelirskem podjetju v Zgornjesavski dolini, družbi Hit Alpine, so se novice o možnem odprtju namestitvenih kapacitet razveselili. Kot pa je povedal direktor Hita Alpine Milan Sajovic, bodo njihove hotele (Kompas, Ramada Resort, Ramada Hotel & Suites, apartmaji Vitranc) odpirali postopoma; v tem tednu žal še ne: »Čeprav je dovoljeno obratovati, je obseg povpraševanja še nizek. To v tem tednu poleg omejitvenih pogojev pri bivanju pripisujemo zlasti trenutno zelo nestanovitnemu in slabemu vremenu. Se pa povpraševanje, predvsem za prihajajoče

Še vedno zelo strogi ukrepi in slabo vreme so razlog, da v prazničnih dneh po gorenjskih turističnih središčih ne beležijo prav veliko gostov.

tedne in poletje, krepki, zato zelo pozdravljamo odločitve o sprostitvi prehajanja med regijami, ki je eden pomembnih dejavnosti zasedenosti. Upamo, da se bodo v kratkem odprle tudi meje. Smo pa v preteklem koncu tedna odprte gostinske obrate s prodajo 'za s seboj' dopolnili še z dovoljeno prodajo na terasah, v Oštariji in v Kavki. Milan Sajovic poudarja, da sta v družbi Hit Alpine varnost ter zdravje zaposlenih in gostov vedno na prvem mestu. »Kljub vsem negotovostim v hotelih poteka vrsta aktivnosti in priprav na odprtje ter prihajajočo sezono. Poleti velik del naših gostov prihaja iz tujine, kar je zaradi trenutne situacije nekoliko skrbi vzbujajoče, a na drugi strani ravno domači gostje z rahljanjem ukrepov nekoliko bolj optimistično razmišljajo o počitnicah doma,« je še dejal Sajovic in dodal, da se že veselijo prvih gostov, za katere bodo pripravili še dodatne ugodnosti, pričakali pa jih bodo tudi nekoliko osveženi hoteli in ponudba.

Družinski hotel Kotnik v Kranjski Gori bo do srede še zaprt. Odprt pa je že Aparthotel Pr' Jakap' v Mojstrani, a povpraševanja gostov v tem tednu še ni bilo. Novi Triangel boutique hotel v Gozdu - Martuljku

bodo, vsaj upajo tako, odprli na začetku junija. »Trenutno potekajo zadnji izvedbeni detajli in oprema hotela. Računamo, da prihodnji teden predamo dokumentacijo na upravno enoto za tehnični prevzem in uporabno dovoljenje,« je povedal Matjaž Tičar, vodja komercialne in solastnik podjetja Dom Trade Žabnica, ki investira v gradnjo novega hotela.

Bohinj: Polovica kapacitet odprtih

Kot je povedal direktor Turizma Bohinj Klemen Langus, bo med prvomajskimi prazniki v Bohinju predvidoma odprtih več kot polovica nastanitvenih obratov. Med tistimi, ki že odpirajo vrata, je tudi hotel Jezero v Ribčevem Lazu. »Da odpremo hotel, smo se odločili tudi zato, ker to pomeni, da začenjamo zbirati rezervacije za poletje in morda rešimo vsaj junij,« je povedala Polonca Noč. »Seveda hotela nismo mogli odpreti takoj, ko bi to lahko, saj smo zeleno luč dobili šele konec prejšnjega tedna, pred tem pa smo bili vse od jeseni zaprti. Takoj smo se organizirali, poklicali svoje zaposlene – v delovnem razmerju smo obdržali vse in res so bili tudi oni veseli, da se hotel vendarle odpira,« je povedala Nočeva.

Pravi, da so imeli že sredi tedna rezerviranih dvajset do skupaj 76 sob v hotelu. »Po pravici povedano jih nismo pričakovali toliko, zato smo še toliko bolj veseli lepega odziva. Kljub temu da bi hotel formalno lahko odprli že v ponedeljek, prvi gostje prihajajo šele danes. »Da se tako velika hiša spravi v pogon, je potrebna kar nekaj časa. Ves teden smo tako intenzivno čistili, pripravljali, naročali ... Samo da segrejemo vodo v hotelskem bazenu, potrebujemo štiri dni,« je opozorila.

Takoj so aktivirali tudi svoje dobavitelje; tudi ti so bili pripravljeni, pravi, tako da z dobavo hrane niso imeli nobenih težav. Si pa želijo, ob tem poudarja Nočeva, da bi pristojni v prihodnjih dneh, tednih vendarle spremenili nekatere zahteve oziroma pogoje, ki jih je zelo težko, če že ne nemogoče zagotavljati.

Nekateri večji hoteli, med drugim Bohinj ECO Hotel, tudi v Bohinju vendarle ostajajo zaprti. Kot je za STA povedal vodja Bohinj ECO Hotela Anže Čokl, ima vsak hotel velike fiksne stroške, in če ni zasedena vsaj polovica hotelskih kapacitet, ustvarja izgubo. Zato odprtje največjega bohinjskega hotela, ki ima 102 sobi, v obstoječih razmerah zagotovo ni rentabilno.

Francetu Piberniku, odprta bo tudi žalna knjiga za vpis ob njegovem slovesu. Pisatelja, pesnika, esejista, literarnega zgodovinarja in častnega občana Kranja Franceta Pibernika so pred tednom dni pokopali v družinskem krogu na mestnem pokopališču v Kranju.

V sredo spet o novem igralnem salonu

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski mestni svet bo o soglasju Mestne občine Kranj družbi P&P Marketing iz Lesc za opravljanje igralniške dejavnosti v centru Planet Kranj odločil na izredni seji 5. maja.

O soglasju za podelitev državnih koncesij družbi

P & P Marketing oziroma skupini Admiral Slovenija, ki namerava v Planetu Kranj odpreti igralni salon s 105 igralnimi mesti, so kranjski mestni svetniki razpravljali že na aprilski seji. Potem ko se je v razpravi pokazalo, da pomemben del svetnikov ni naklonjen novemu igralnemu salonu

v Kranju, je župan Matjaž Rakovec tudi na predlog nekaterih svetnic in svetnikov točko umaknil z dnevnega reda. Na izredni seji bodo svetniki odločitev morali sprejeti, saj se izteka rok za odgovor občine.

Pred začetkom izredne seje se bodo z nagovorom poklonili pokojnemu

K

KOMENTAR
MARJANA AHAČIČ

Generalka za poletje

V tem tednu so vrata za goste začeli odpirati tudi nekateri predvsem manjši hoteli in drugi nastavitveni obrati. Previdno in počasi, pa vendarle z optimizmom in upanjem, da se epidemija že toliko umirja, da se bomo počasi spet lahko začeli vračati v življenje, podobno tistemu, ki smo ga poznali, preden ga je tako dramatično spremenila pandemija koronavirusne bolezni.

Omejitve so še vedno velike, tako da so se za odprtje odločili le tisti, ki so najpogumnejši in predvsem ne preveliki. Omejitve na zgolj trideset odprtih sob je namreč predpisana za vse enako, za hotele pa velja, da z manj kot 50-odstotno zasedenostjo težko pokrijejo vse fiksne stroške, ki jih prinese obratovanje.

Ob tem (tudi) hotelirji opozarjajo na kup ukrepov, ki se jim ne zdijo dovolj pretehtani in zato neživljenjski, pa seveda na sprejemanje in uveljavljanje odločitev z danes na jutri. Hotel ni kot stanovanje, ki ga po prihodu z daljše poti samo prezračiš in pobrišeš prah, opozarjajo. Hoteli prav tako niso samo sobe in rjuhe, jedilnica in terasa. Hotel so tudi vsi zaposleni, ki so bili zadnjega pol leta v najboljšem primeru na čakalju. So dobavitelji, ki velikih količin hrane ne morejo zagotoviti z danes na jutri (in kaj, če jo, a potem ne bo gostov, ki bi jim jo postregli?) ...

Pa vseeno je odpiranje prvih turističnih kapacitet po dolgi,

pusti in prazni zimi prineslo optimizem v turistične kraje. Morda je trenutno res odprtih samo polovica kapacitet in morda je za zdaj res zasedena samo vsaka druga soba, ampak vsaj začelo se je. Odprte so namreč tudi rezervacije in prihodnji gostje se bodo prav gotovo iz dneva v dan pogumneje odločali, da si poleti, morda že konec pomladi, vendarle privoščijo oddih nekje proč od doma.

Turistični delavci so v pol leta, kar so bile kapacitete zaprte, napisali marsikatero strategijo, oblikovali novo ponudbo, razmislili o optimizaciji svojega dela in se domislili »sladkorčkov«, s katerimi bodo privabili nove goste.

V času, ki ga imajo zdaj do poletne sezone in ki bo, upamo, vendarle vsaj podobna tistim, ki smo jih poznali pred epidemijo, bodo lahko tudi v praksi preizkusili, kako organizirati delo in življenje, da bo čim varnejše tako za goste kot za zaposlene, pa po drugi strani ne tako zapleteno, da bo oddih res oddih in ne le sledenje strogim pravilom na lokaciji, ki ni domača.

Ob tem bodo, o tem ni dvoma, spregovorili tudi o vseh omejitvah, ki jih najboljšim namenom navkljub ni mogoče izvesti v praksi. Naj bodo torej prvomajski prazniki kot nekakšna generalka pred poletjem: pogledjmo, kje smo, kaj zmoremo in tudi česa nečemo, potem pa pogumno pričakamo poletje.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Demosu postavili spomenik

Na slovesnosti na Brdu so v sredo odkrili spomenik ob trideseti obletnici tajnega sestanka predsednikov strank koalicije Demos, na katerem je bila potrjena zaveza o uresničitvi plebiscitarne odločitve o samostojni in neodvisni državi Sloveniji.

DANICA ZAVRLI ŽLEBIR

Brdo pri Kranju – Na slovesnosti ob odkritju spomenika na Račjem otoku na Brdu so se spomnili tajnega sestanka predsednikov šestih strank takratne koalicije Demos, ki ga je vodil dr. Jože Pučnik, ko so se udeleženci jasno izrekli, da so pripravljeni sprejeti moralno, politično in pravno odgovornost za osamosvojitve Slovenije. Dogovorili so se tudi o pospešitvi korakov v procesu osamosvajanja. »Kljub nasprotovanju doma in v tujini je bil dosežen dogovor, da ne bo odstopanja od realizacije plebiscitarne odločitve o samostojni in neodvisni Sloveniji,« je zapisano na spomeniku. Spominskega dogodka se je udeležilo več takratnih akterjev, Lojze

Pri spomeniku na Račjem otoku (od leve): Franci Feltrin, Igor Bavčar, Lojze Peterle, Janez Janša, Dimitrij Rupel in Marjan Podobnik / Foto: Primož Pičulin

Peterle, ki je postal predsednik takratne Demosove vlade, Dimitrij Rupel, takratni zunanji minister,

Igor Bavčar, notranji minister, Janez in Marjan Podobnik, Franci Feltrin, Vitomir Gros, premier Janez Janša, takrat obrambni minister, poleg njih pa tudi današnji ministri in ministrice.

Slavnostna govornika sta bila Lojze Peterle in Dimitrij Rupel. Peterle je izrazil veselje, da so bili takrat sposobni take odločitve. Šlo je za zadnji veliki Demosov strateški sestanek, če bi imeli nekaj takšnih sestankov tudi po proglasitvi države v strateškem smislu, o potrebah slovenske demokratične preobrazbe, bi bilo mogoče

ob petkih v Ljubljani manj kolesarjev, se je obregnil ob aktualne razmere. Dimitrij Rupel pa je med drugim dejal, da je »levi Demos nekaj takega kot desna Osvobodilna fronta«. Koalicija Demos je bila sestavljena iz strank desnega političnega pola, ki je leta 1990 zmagala na prvih večstrankarskih demokratičnih volitvah, njen cilj pa je bila osamosvojitve Slovenije in demokratizacija države. Odkritje spomenika na Brdu je eden v nizu dogodkov ob praznovanju 30. obletnice osamosvojitvenih dogodkov.

Janez Janša, Lojze Peterle in Vitomir Gros v sredo na Brdu

Čestitamo vam za prvi maj - praznik dela!

Veselite se delovnih uspehov, verjemite vase in ne pozabite, da delo ostaja neprecenljiva vrednota.

SVET GORENJSKIH SINDIKATOV

SVET GORENJSKIH SINDIKATOV
Slovenski trg 3, 4000 Kranj
tel.: 04 231 98 00
info@gorenjski-sindikati.si
www.gorenjski-sindikati.si

Začenja se matura

S pisanjem eseja iz materinščine se bo v torek, 4. maja, začela splošna matura, njen osrednji del bo 29. maja s pisnim izpitom iz angleščine, takrat se bo začela tudi poklicna matura.

MATEJA RANT

Kranj – K splošni maturi se je po podatkih Državnega izpitnega centra letos prijavilo 7180 kandidatov, k poklicni pa 10.623. Na pisanje eseja iz materinščine pri splošni maturi je prijavljenih 6624 kandidatov. »Na šolah, v maturitetnih organih in na Državnem izpitnem centru smo tudi letos, v covidrazmerah, na maturo pripravljene,« je že pred dnevi zatrnil direktor Državnega izpitnega centra Darko Zupanc.

K maturi bodo lahko pristopili tudi dijaki, ki bodo v karanteni, če bodo predložili negativni izvid PCR-testa na okužbo z novim koronavirusom, ki ne bo starejši od 24 ur. Na ministrstvu za zdravje so ob tem izvajalce testiranja pozvali, naj maturantom dajo prednost,

da bodo pravočasno prišli na vrsto. Testiranje bo za maturante brezplačno, nanj pa se bodo lahko naročili pri izbranem osebnem zdravniku. »Za te dijake bodo v šolah higienski ukrepi za izvedbo še okrepljeni,« je pojasnil Zupanc. Opravljanje maturitetnih obveznosti jim bodo omogočili v ločenih učilnicah pod nadzorom učiteljev, ki so covid-19 že preboleli oziroma so bili ustrezno cepljeni. Šole jim bodo morale zagotoviti tudi ločene vhode in poti za dostop do učilnic. Maturanti, ki bodo v času opravljanja mature v spomladanskem roku imeli potrjeno okužbo z novim koronavirusom, pa bodo z ustreznimi dokazili imeli možnost opravljanja mature v jesenskem roku s priznavanjem za nazaj.

Brez shodov, opozarjali pa bodo na položaj delavcev

1. stran

Da letos ne bo tradicionalnih srečanj, potrjujejo tako pri gorenjski organizaciji ZSSS kot pri Svetu gorenjskih sindikatov. Prazničnega srečanja ne bo na Križni gori in niti na Svetem Joštu. »Bomo pa delavski praznik praznovali bolj simbolno in virtualno. S sporočili za medije, plakati in pozivi k spoštovanju delavskih in socialnih pravic. Najboljša počastitev delavskega praznika pa je odločitev ZSSS, da bomo šli v referendumsko kampanjo proti zakonu o demografskem skladu, če bo ta maja sprejet v parlamentu. Namreč ta zakon skuša še poenostaviti dostop politike (tako desne kot leve) do preostalega državnega premoženja. In temu se moramo upreti, če hočemo zagotoviti svetlo prihodnost za slovenskega delavca in slovensko socialno

državo,« poudarja Matej Jemec iz ZSSS za Gorenjsko. »Prepričani smo, da bodo delavci prvi maj preživeli kar se da lepo. Ne glede na to, kje in kako bodo praznovali praznik dela, vsem želimo, da verjamejo vase in v svoje delo, da zaupajo, da se lahko vedno in povsod zaneajo na svoj sindikat, in da se zavedajo, da so povezani in enotni v svojih prepričanjih najmočnejši partner delodajalcu,« pa dodaja Nežka Bozovičar, predsednica Sveta Gorenjskih sindikatov. Brez uradnega praznovanja bosta tudi tradicionalni prizorišči Kamniška Bistrica in Javorniški Rovt nad Jesenicami.

Socialni demokrati pa danes predstavljajo izbor najboljših prvomajskih plakatov na temo Prihodnost dela. Med več kot stotimi predlaganimi je zmagal plakat »1. maj ni praznik, če ni dela« avtorice Darke Križman.

Izšel je nov zemljevid Kamnik in okolica

Kamnik – Planinska založba Slovenije je skupaj z Geodetskim inštitutom Slovenije, Geodetsko družbo, Zavodom za turizem, šport in kulturo Kamnik ter lokalnimi planinskimi društvi izdala planinski zemljevid Kamnik in okolica – 1 : 25.000. Zemljevid zajema južne obronke Kamniško-Savinjskih Alp nad Komendo, Kamnikom in Tuhinjsko dolino, ključno s planotama Velika planina in Menina planina ter južnim delom Dleskoviške planote. Predstavljeno območje je dobro preprejeno s številnimi planinskimi, turističnimi, kolesarskimi in drugimi potmi. Poleg njih na planinskem zemljevidu najdemo še številne ostale koristne informacije.

Tudi v Kranju bi radi regijsko bolnišnico

V Kranju so izdelali Elaborat umestitve Splošne bolnišnice Gorenjske v prostor.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kjer se prepirata dva, tretji ... Da Gorenjska potrebuje novo regijsko bolnišnico, ni dvoma, večje pa je vprašanje, kje jo zgraditi. Glede tega so si najbolj navzkriž na Jesenicah in v Radovljici, saj bi oboji radi regijsko bolnišnico umestili v svojo občino. V tem prepiru je Kranj kot regijsko središče do zdaj stal precej ob strani, a stvari se spreminjajo. Kranjski župan Matjaž Rakovec je namreč za današnje Kranjske novice, časopis Mestne občine Kranj (MOK), brez ovinkarjenja zapisal: »Med najpomembnejše projekte, ki so potrebni ne samo za kranjsko mestno občino, temveč za celo Gorenjsko in

vso državo, sodi umestitev nujno potrebne Splošne bolnišnice Gorenjske v Kranj.« Umestitev bolnišnice predstavlja velik poseg v prostor in zahteva premišljena dejanja, a v Kranju so na takšen projekt pripravljeni, odločitev o končni lokaciji pa prepuščajo stroki, je dodal.

Na MOK-u so opravili temeljite analize in izdelali Elaborat umestitve Splošne bolnišnice Gorenjske v prostor. Analiza ustreznosti oziroma primernosti lokacij je pokazala, da je najboljša lokacija za bolnišnico v Kranju na Zlatem polju, ki je idealna tako za prebivalce Poljanske in Selške doline kot Zgornje Gorenjske in vse do Kamnika. Iz elaborata pa izhaja, da bi bilo ustrezno

število postelj centralne regijske bolnišnice šeststo, da bi bilo v njej mogoče na letni ravni hospitalizirati 35.000 ljudi in opraviti 220.000 ambulantnih obravnav, zaposlovala pa bi 1400 ljudi, navaja Rakovec in poudarja, da bi takšna bolnišnica razbremenila tudi Univerzitetni klinični center Ljubljana. Tristo milijonov evrov težka investicija bi bila obenem največja državna naložba v zdravstveni sistem v samostojni Sloveniji.

»Bolnišnica je investicija države, naloga MOK-a pa je zagotoviti dobre življenjske pogoje za vse (bodoče) občane, zaposlene v bolnišnici in njihove družine kot tudi za uporabnike zdravstvenih storitev,« še pravi Rakovec.

Širijo Blejski lokalni izbor

Na drugem ocenjevanju produktov za Blejski lokalni izbor so podelili certifikate še 57 pridelkom in šestim živilskim izdelkom ter devetim rokodelskim in umetniškimi izdelkom.

MATEJA RANT

Bled – Ocenjevalna komisija je bila prijetno presenečena nad številom izdelkov, ki so jih prejeli v ocenjevanje, zlasti zato, ker je bilo to že drugo ocenjevanje. Izdelkov in živil niso prejeli samo z Bleda in okolice, ampak s celotnega območja Gorenjske in Slovenije. »Menimo, da

je dober odziv na drugo ocenjevanje dokaz, da kolektivna blagovna znamka Blejski lokalni izbor postopoma postaja zanimiv tržni motiv,« so poudarili na Turizmu Bled in dodali, da bo treba v prihodnje še več pozornosti in strokovne pomoči posvetiti predvsem rokodelcem, ki lahko pomembno prispevajo k boljši spominkarski

ponudbi Bleda. Komisija je tokrat ocenila 57 pridelkov in šest živilskih izdelkov in prav vsi so pridobili certifikat. Med rokodelskimi in umetniškimi izdelki je certifikat pridobilo devet izdelkov od 27 prijavljenih. Ocenjevanje jedi in pijač pa so zaradi ukrepov, povezanih z epidemijo covid-19, prestavili na kasnejši termin.

Popolna zapora Blaževе ulice

Škofja Loka – V Škofji Loki bo zaradi obnove ostrešja na Nunski cerkvi popolna zapora dela Blaževе ulice neposredno pred Nunsko cerkvijo. Prehod v staro mestno jedro z motornimi vozili bo omogočen s strani Mestnega trga. Popolna zapora je predvidena na dnevno med 7. in 19. uro, in sicer od včeraj do 15. maja.

Pripravljen je novi odlok o ravnanju z odpadki

Tržič – Tržiški občinski svetniki so na aprilski seji v prvem branju obravnavali predlog novega odloka o ravnanju z odpadki v občini. Občina mora namreč uskladiti občinski odlok s krovno zakonodajo, na novo so definirali tudi določbe sedaj veljavnega odloka, kjer so bile težave z njegovim izvajanjem. V predlog so vključene spremembe, ki so posledica zaključka zapiralnih del na deponiji Kovor, kjer ni več možno odlaganje določenih vrst odpadkov. Na deponiji ostaja zbirni center, nov predlog odloka med drugim določa, katere vrste odpadkov in kakšne količine odpadkov se lahko tam zbirajo. Proti doplačilu se dopušča npr. možnost oddaje manjše količine gradbenega materiala (do enega kubičnega metra letno na občana).

Zamenjava plinskih peči v večstanovanjskih stavbah

Plinske kurilne naprave so v večini večstanovanjskih stavb priključene na skupne dimnike. Zato je treba menjavo kurilnih naprav časovno in tehnično uskladiti med stanovalci, ki uporabljajo isti dimnik. V prispevku smo zato pripravili nekaj informacij, ki vam bodo koristile pri odločitvah.

Pred posegom se najprej priporoča izdelava načrta strojnih inštalacij, s katerim se določijo peči, odvod dimnih plinov, odvod kondenzata in zajem zgorevalnega zraka, da se razdelajo vse dileme in se preprečijo nepredvidene situacije pri montaži. Načrt sicer ni predpisan pri tovrstni vgradnji kurilnih naprav, razen če tako ne določa distributer zemeljskega plina. Nedvomno pa je načrt nepogrešljivo orodje za pravilno izvedbo, določitev odgovornosti, oceno stroškov in seznanitev, kaj bo končni rezultat prenove.

ALI JE PLINSKE PEČI TREBA MENJATI ŽE SAMO ZARADI STAROSTI?

Ker plinske peči ponekod obratujejo že tudi 25 let, je na mestu vprašanje, ali jih je brezpogojno treba zamenjati že samo zaradi starosti. To seveda nikakor ne drži. Kurilno napravo je po predpisih treba obvezno

menjati samo v primeru, če dimnikar ugotovi presežanje predpisanih emisij ali druge nevarnosti za zastropitev, hkrati pa nepravilnosti ni mogoče odpraviti s servisom peči.

Po drugi strani pa je pri teh odločitvah treba upoštevati tudi, ali so za tako staro peč še na voljo rezervni deli. Lahko se zgodi, da ob okvari popravilo ne bi bilo izvedljivo in bi peč bilo treba menjati iz tega razloga. Ker pa morajo nove plinske peči biti kondenzacijske, lahko nastane večja težava, saj nekondenzacijske in kondenzacijske peči na isti dimnik ne smejo biti priključene. Dodatno pa obstoječi dimniki po večini niso odporni proti kondenzatu, zato vgradnja kondenzacijske peči zahteva tudi prenovo dimnika.

Menjave plinskih peči tako niso določene s predpisom zaradi starosti, ampak je to vprašanje presejanja emisij, varnosti, okvar, dostopnosti rezervnih delov in pogojev v stavbi. O rezervnih delih se je smiselno posvetovati s serviserjem, o nujnosti menjav pa se posvetujte z dimnikarsko družbo, ki naj bo neodvisna, strokovna in samostojna, o kateri odločate lastniki večstanovanjske stavbe.

NUJEN PREDHODNI RAZMISLEK O SISTEMU REŠITVE

Če ste se stanovalci, ki imate plinske peči priključene na isti dimnik, odločili za zamenjavo, svetujemo, da najprej sprejmete odločitev o sistemu rešitve, ki odločilno vpliva na poznejše možnosti.

Prva opcija je, da se v stavbo vgradi dimnik, ki je sestavni del plinskih peči, na katerega se smejo priključiti samo peči, ki jih je proizvedel isti proizvajalec, kot je proizvedel dimnik. S takšno rešitvijo odgovornost za pravilno delovanje vseh peči na istem dimniku, v tehničnem smislu, prevzema en sam proizvajalec. Pogoj seveda je, da je vgradnja izvedena skladno z navodili proizvajalca in tehničnimi predpisi. Ta proizvajalec tudi opredeli vse pogoje za vgradnjo in delovanje vseh peči, skupaj z dimnikom. Vsi, ki uporabljajo ta dimnik, so zaradi zasnove skozi celotno življenjsko dobo dimnika omejeni na istega proizvajalca peči, ki je proizvedel tudi dimnik.

Zagotovite si neodvisnega projektanta, strokovno vgradnjo in neodvisno dimnikarsko družbo.

Druga opcija je, da se v stavbo vgradi preverjen dimnik, ki predstavlja samostojno enoto in na katerega se smejo priključiti peči različnih proizvajalcev.

V tem primeru lahko vsak stanovalec sam odloča, katerega proizvajalca peči bo izbral, kombinacijo peči, dovoda zraka in dimnika pa se preveri z izračunom. Odgovornost za pravilno delovanje v tehničnem smislu v tem primeru prevzema projektant strojnih inštalacij, za katerega se svetuje, da je v postopek vključen pri obeh sistemih. Ta opcija v primeru poznejših menjav dopušča tudi izbiro proizvajalca peči. Zato svetujemo, da se najprej premišljeno odločite za enega od omenjenih sistemov, saj so poznejše spremembe zaradi stroškov težko izvedljive. Ker so v večstanovanjskih stavbah pogosti tudi posegi v dimnike in zračnike, je koristno najprej pridobiti predhodno mnenje dimnikarske družbe. Strokovna dimnikarska družba za potrebe načrtovanja lahko priskrbi posnetek stanja dimnikov in zračnikov, dodatno pa lahko lastnikom stanovanj nudi neodvisno pomoč in podporo pri tovrstnih posegih. S pravilnim pristopom je odprte dileme na opisan način mogoče pravočasno ustrezno razrešiti.

Podarili skoraj tisoč sadik

Bled – V Turističnem društvu (TD) Bled so tudi letos pripravili Cvetlični dan, to je razdeljevanje sadik balkonskega cvetja. Organizirajo ga predvsem kot spodbudo za ocvetličanje balkonov ter ureditev hiš in okolice domov, zato so podarili skoraj tisoč sadik balkonskega cvetja. »Akcija predstavlja tudi nekakšen uvod v aktivnosti društva na področju skrbi za lepši in urejen Bled in najavo akcije Moja dežela, lepa in gostoljubna, v kateri naša komisija pregleda vse hiše in podeli priznanja tistim, ki se najbolj potrudijo,« so pojasnili v TD Bled, kjer v zadnjem času z obžalovanjem opažajo, da je ocvetličanih balkonov in oken vse manj. »Predvsem nove hiše so pogosto brez cvetja in zdi se, da mlajšim to predstavlja nepotrebno delo,« ugotavljajo v TD Bled, a se obenem zavedajo, da nakup cvetja in vsega, kar je potrebno za zasaditev, ni majhen strošek.

Župan sprejel nagrajence

V Občini Bled so letos podelili devet občinskih priznanj – tri zlate plakete, častni znak rajska ptica in pet županovih priznanj.

MATEJA RANT

Bled – Zaradi ukrepov, povezanih z epidemijo, so se morali na Bledu tudi letos odpovedati slovesnosti ob občinskem prazniku. »Nagrajen-

folklornem področju v Ribnem in ohranjanje in prenašanje ljudskega izročila na mlajše rodove ter Hana Premrl za uspešno vodenje in razvoj Medgeneracijskega centra Bled ter šte-

dogodka Predšmarni večer na Mlinem. Podelili so še pet županovih priznanj. Prejel ga je Franci Kindlhofer, ustanovitelj Zgodovinskega društva Bled 1004, preko katerega je kot

delovanje na različnih področjih dela občine. Jan Ciglencečki ga je prejel za tridesetletno izjemno promocijo Slovenije, še posebej Bleda, v srednji Evropi, ob 50-letnici vsestranskega

Župan Janez Fajfar z letošnjimi občinskimi nagrajenci / Foto: Rok Mučič

ci in nagrajence zato niso mogli dobiti pozornosti, ki si jo zaslužijo,« so poudarili na Občini Bled, kjer so kljub temu pripravili sprejem zgolj za letošnje nagrajence, na katerem jim je župan Janez Fajfar podelil občinska priznanja.

Zlato plaketo Občine Bled so prejeli Boža Torkar za izjemne dosežke v alpskem smučanju za veterane, Janja Vrhovnik za dolgoletno prizadevno delovanje na

vilnih programov in projektov, namenjenih sodelovanju in povezovanju različnih generacij, ki pripomorejo k izboljšanju kakovosti življenja občanov ter s tem k razvoju in ugledu občine Bled. Častni znak rajska ptica je prejela Ana Marija Kováč za dolgoletno vsestransko delovanje na kulturnem področju, področju ohranjanja krajinske dediščine v občini Bled ter za organizacijo tradicionalnega literarnega

glavni pobudnik in utemeljitelj pripomogel, da je bil 10. april, ko se v briksenskih zgodovinskih dokumentih leta 1004 prvič omenja Bled, določen za praznik občine Bled. Sonja Šlibar je županovo priznanje prejela za velik prispevek pri vzpostavitvi in delovanju občinske uprave po nastanku občine Bled kot samostojne lokalne skupnosti, ki jo je kot prva direktorica uspešno vodila, ter njeno nadaljnje

humanitarnega delovanja pa si je županovo priznanje prislužilo Medobčinsko društvo delovnih invalidov Radovljica. Županovo priznanje je šlo tudi v roke Jožeta Veternika, dolgoletnega direktorja Osnovnega zdravstva Gorenjske za strokovno podporo in kooperativno sodelovanje na področju zdravstva gorenjske regije ter posluha za potrebe in odločitve Zdravstvenega doma Bled.

THOMASHOF

Gasthof - Pension

V našem gostinskem podjetju THOMASHOF v Šentjakobu v Rožu (A-9184 St. Jakob), Reka/Mühlbach 31, za poletno sezono od konca maja naprej zaposlimo

pomočnika v kuhinji m/ž

(Küchenhilfe)

Mesečna plača: 1.300,00 EUR

Delo: 40 ur na teden

Znanje nemščine ni potrebno (govorimo slovensko).

Cestnino za predor KARAVANKE vam povrnemo.

Prosimo, javite se nam na:

info@thomashof.at ali +43 676 500 1198

www.thomashof.at

KLEPAR oz. SODELAVEC ZA POPRAVILO KAROSERIJ m/ž

(Karosseriebautechniker/in)

V Feldkirchnu na avstrijskem Koroškem zaposlimo **KLEPARJA oz. sodelavca za popravilo karoserij (m/ž)**. Plača po kolektivni pogodbi, po dogovoru plačamo tudi več. Potrebno je osnovno znanje nemščine. Svojo prijavo pošljite na naslov:

KAROSSERIE STRANIG

Industriestraße 13 | A-9560 Feldkirchen

tel. 0043 4276 3424

www.stranig.net

Za delo na **avstrijskem Koroškem in na jugu avstrijske Štajerske** zaposlimo:

- **ZIDARJE m/ž** (Maurer)
- **ZIDARJE/PEČARJE m/ž** (Schamottierer)
- **KLJUČAVNIČARJE m/ž** (Schlosser)
- **LIČARJE m/ž** (Lackierer)
- **STROJNE TEHNIKE m/ž** (Maschinenbautechniker)
- **ELEKTRIČARJE m/ž** (Elektriker)
- **MONTERJE m/ž** (Monteure)
- **GRADBENE DELAVCE m/ž - nizka gradnja, visoka gradnja, upravljavce žerjava, upravljavce bagra, pomožne delavce (Bau - Tiefbau, Hochbau, Kranfahrer, Baggerfahrer, Helfer)**

Pogoji:

- zaključena poklicna izobrazba, lahko pa ste tudi priučeni
- samostojnost
- delovne izkušnje so prednost, niso pa pogoj
- pripravljenost prevzeti vse delovne naloge in veselje pri delu
- dobro tehnično razumevanje
- želja do dolgoročne zaposlitve

Nudimo vam:

Mesečna plača na osnovi polnega delovnega časa po kolektivni pogodbi znaša najmanj 2.000,00 EUR bruto (plus dodatki in nadure). V primeru ustreznih kvalifikacij in delovnih izkušenj plačamo tudi več.

Prosimo, javite se nam v nemščini na:

office@arbeiterring.at | +43 4232 37182

ARBEITER Ring | www.arbeiterring.at

A-9100 Völkermarkt/Velikovec | Röntgenstraße 7

Vrata letos odprli zgolj »na daljavo«

Na Biotehniškem centru Naklo so minuli teden pripravili virtualni dan odprtih vrat s predavanjema s področja vrtnarjenja.

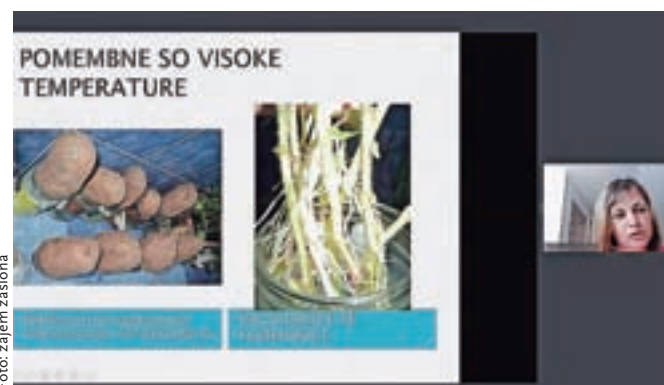
MATEJA RANT

Naklo – V Biotehniškem centru Naklo so letos pripravili nekoliko drugačen dan odprtih vrat, kot je bila navada v preteklih letih, ko so se obiskovalci lahko sprehodili po šoli in posestvu ter obiskali šolsko trgovino in poskusili tamkajšnje izdelke. Zaradi ukrepov, povezanih z epidemijo covid-19, je potekal virtualno, in sicer v dveh delih. V dopoldanskem delu so dijaki zaključnih letnikov predstavili svoje raziskovalne naloge, popoldne pa so pripravili dve spletni predavanji tudi za zunanje obiskovalce, je razložila pomočnica ravnateljice srednje šole in gimnazije Monika Rant.

Dopoldanski del je bil tako namenjen zgolj dijakom njihove šole, in sicer so jim dijaki zaključnih letnikov predstavili svoje projektne in raziskovalne naloge. »Tudi omenjene predstavitve smo izvedli na daljavo, saj so bili dijaki v svojih

matičnih učilnicah, predstavim pa so lahko prisluhnili tako dijaki, ki so bili tisti dan v šoli, kot tisti doma,« je pojasnila Monika Rant in dodala, da na ta način dijake nižjih letnikov že prej seznanijo z načinom dela v zadnjem letniku – kako poteka

projektne naloge od načrtovanja do izvedbe. Za uvod v dopoldanski del so pripravili tudi kulturni program, v okviru katerega so se spomnili tako dneva zemlje kot marčevskih praznikov, posebej ženskam. V popoldanskem delu, ki so ga naslovlili Kdor zaseje vrt, zaseje ljubezen, pa sta se odvijali dve strokovni predavanji, namenjeni tudi zunanjim obiskovalcem, ki sta bili po besedah Monike Rant dobro obiskani. Nataša Kunstelj je spregovorila o sladkem krompirju in njegovem pozitivnem delovanju pri sladkornih bolnikih, dr. Dragan Žnidarčič pa je predstavil moderne tehnologije v vrtnarstvu.

Predavanje Nataše Kunstelj o sladkem krompirju

Najverjetnejši rešitvi za Suhadole

Posvetovanja in sestanki med občinsko upravo in ministrstvom za okolje in prostor glede reševanja problematike inertnih odpadkov v Suhadolah še naprej intenzivno potekajo, kot najverjetnejši se nakazuje dve rešitvi.

ALEŠ SENOŽETNIK

Komenda – Kot je na zadnji občinski seji v Komendi pojasnil Marjan Potočnik z občinske uprave, bi vprašanje inertnih odpadkov v Suhadolah najverjetneje lahko reševali po eni izmed dveh možnosti, ki sta najbolj verjetni.

objektov, kot to dovoljuje občinski prostorski načrt.

Druga možnost rešitve pa je, da bi odpadke presortirali in predelali, nato pa bi ostali na tem mestu, kar bi že takoj omogočilo tudi realizacijo občinskega prostorskega načrta, je pojasnil Potočnik. Zavod za gradbeništvo Slo-

»Pred nami sta torej dva predloga sanacije odlagališča, morali se bomo pa odločiti, katero možnost bolj spodbujati. Glede tega se moramo še pogovoriti, že v kratkem pa bomo svoje stališče sporočiti tudi sogovornikom na ministrstvu.« je svetnikom pojasnil župan Stanislav Poglajen.

Kot je znano, si je občina doslej najbolj prizadevala za realizacijo rešitve s predelavo odpadkov, a kot nam je pojasnil Poglajen, je pri tej rešitvi glavni zadržek ta, da je zanj treba pridobiti gradbeno dovoljenje po integralnem postopku, pri čemer pa obstaja nevarnost, da občina zaradi dolgotrajnih postopkov gradbenega dovoljenja ne bi pridobila pravočasno in bi bilo treba realizirati inšpekcijsko odločbo. Nad Občino Komenda namreč še vedno visi tudi možnost izvršitve inšpekcijske odločbe, ki predvideva odvoz odpadkov, kar bi občino glede na pridobljeno ponudbo Surovine stalo več kot deset milijonov evrov.

Inertni odpadki so po zakonu odpadki, ki se fizikalno, kemično ali biološko bistveno ne spreminjajo, ne razpadejo, ne gorijo ali drugače reagirajo. Največkrat gre za gradbeni material. V primeru Suhadol inertnih odpadkov ne gre mešati z balami odpadne embalaže, ki so nakopičene v tamkajšnjem centru za ravnanje z odpadki.

Prva predvideva prekrivanje, kar bi pomenilo, da bodo odpadki ostali tam, kjer so, na odlagališču bi morali urediti odvodnjavanje, izvajal pa bi se desetletni monitoring odpadnih voda, vsaj deset let pa se v območje tudi ne bi smelo posegati, kar bi pomenilo, da v tem času na tem mestu ne bi smela potekati gradnja

venije je opravil tudi analizo vzorcev iz petih ali šestih con, preko katerih je analiziral odpadke do globine petih metrov. Kot je dejal Potočnik, je sondiranje pokazalo, da vsaj na teh mestih gre za inertne odpadke, ki bi se jih dalo primerno predelati in uporabiti tudi za morebitno gradnjo objektov.

Kultura Pet pred dvanajsto

Spontani akciji kulturnikov, da opozorijo na potrebe kulture v času epidemije, so se včeraj pet minut pred dvanajsto pridružili tudi v Kamniku in Domžalah.

JASNA PALADIN

Kamnik – Spontano akcijo Pet pred dvanajsto, ki je pravzaprav muziciranje z balkonom historičnih zgradb po mestnih jedrih, so prvi izvedli v Mariboru, njihovi pobudi, da se jim pridružijo, pa so se včeraj, 29. aprila, pridružili še drugje po Sloveniji, tudi godbeniki v Kamniku in Domžalah.

Dogodek, ki ni imel javnega značaja, je v Kamniku potekal na Glavnem trgu, kjer je stal dirigent Mestne godbe Kamnik Martin Dukarič, okoli njega – na oknih povečini zasebnih stanovanj in Galerije Miha Maleš, ki obkrožajo trg, pa so bili godbeniki, ki so z ubranim igranjem pričarali kulturno vzdušje, ki ga zaradi številnih omejitvenih ukrepov

tako zelo pogrešamo. »Že celo zadnje leto se nam doteka, da večina ljudi, tudi na vladi, ne loči, da niso vsi kulturni dogodki koncerti Cece in Modrijanov, ki privabijo dvajset tisoč ljudi, ampak je del kulture tudi cela vrsta dogodkov, ki je namenjena le peščici ljudi in vse takšne prireditve bi lahko že zdavnaj potekale. Tudi takšne majhne prireditve dajejo kruh številnim ustvarjalcem, tehničnemu sektorju in drugim, ki jim ne bi bilo treba prositi za državno pomoč, ampak bi lahko kruh že nekaj časa služili sami. Ne gre za protest proti državi, ampak prošnjo, da kulturniki na ravni vlade dobimo sogovornika, s katerim bomo lahko iskali skupne rešitve. Poletje in zunanje prireditve so pred vrati, mi pa ne vemo, kako bomo lahko delali,« nam je o pobudi in sporočilu dogodka povedal Goran Završnik iz Doma kulture Kamnik.

Glasba kamniških godbenikov je tokrat spontano zadonela z oken stavb, ki obkrožajo Glavni trg v Kamniku.

V Domžalah so praznovali

Upajo, da bodo kmalu lahko podelili tudi občinska priznanja.

JASNA PALADIN

Domžale – Občina Domžale je 19. aprila praznovala občinski praznik; letos so bile na ta dan Domžale stare 69 let. »Praznovanje ni bilo takšno, kot smo si želeli, čeprav smo imeli že vse pripravljeno za vsakoletno proslavo in srečanje občanov v Češminovem parku, a razmere druženja niso dopuščale. Želimo si, da nam bo primerno uspelo

obeležiti vsaj 70-letnico prihodnje leto,« je povedal župan Toni Dragar, ki bi letos moral podeliti kar enajst občinskih priznanj, tudi častnemu občanu, a podelitve še niso mogli pripraviti. »Malo za šalo, malo zares – priznanj jim še nismo mogli podeliti, razen če bi protestirali, saj druženja nad deset ljudi niso dovoljena, protesti do sto ljudi pa,« je nesmisel nekaterih ukrepov komentiral župan in izrazil upanje,

da jim bo podelitev kljub vsemu uspelo kmalu pripraviti. Priznanja bodo prejeli: Alojz Stražar (častni občan), Karl Leskovec (zlata plaketa), Ferdinand Starin in Območno združenje Rdečega križa Domžale (srebrni plaketa), Črtomir Frelih, Kulturno društvo Domžalski rogisti in Jože Skok (bronaste plakete) ter Špela Prenar, Franc Mlakar, Pekarna Kancilija, Marija Rupert in Mate Bekavac (nagrada Občine Domžale).

Služba za evropske projekte

JASNA PALADIN

Domžale – Na Občini Domžale so nedavno ustanovili službo za evropske projekte, s katero želijo poenostaviti delo občinskih oddelkov, predvsem pa čim bolj učinkovito izkoristiti možnosti različnih razpisov. »Milijoni so, treba jih je le dobiti, in če bomo za vsako investicijo dobili vsaj kakšen

sofinancerski del iz razpisov, bo naš namen dosežen. Do sedaj se je z razpisi bolj ali manj uspešno ukvarjal vsak občinski oddelek posebej, odslej pa bomo temu lahko namenili še več pozornosti,« pravi župan Toni Dragar. Službo, v kateri sta za zdaj dve zaposleni, vodi Polona Bitenc Pavliha. Prvi razpis, na katerega se bodo prijavili, je razpis za Pametna

mesta, z denarjem iz razpisov pa si želijo olajšati tudi nekaj velikih občinskih investicij, kot so prizidek k zdravstvenemu domu, energetska sanacija OŠ Roje, kolesarska povezava do Ljubljane ... V okviru službe poteka tudi polletno usposabljanje za pridobivanje sredstev EU, v katero so vključili tudi predstavnike vseh javnih zavodov v občini.

ŠOLSKI CENTER
KRANJ
ZA POKLICE
PRIHODNOSTI

Bi sprejeli IZZIV

in sodelovali z enim od največjih šolskih centrov v Sloveniji?

V našo ekipo vabimo strokovnjake s področij:

- računalništva,
- elektrotehnike,
- strojništva,
- gradbeništva,
- ekonomije.

Oglasite se nam na info@sckr.si

Domžalčani napredovali v polfinale pokala

Domžalčani so še drugič v tednu dni premagali Maribor, tokrat v nogometnem Pokalu Pivovarna Union, in se uvrstili v polfinale.

ALEŠ SENOŽETNIK

Domžale – Domžalčani so tudi v četrtfinalu Pokala Pivovarna Union pokazali, da so najbolj »vroča« nogometna ekipa letošnje pomladi. Drugič v tednu dni so se »opekli« Mariborčani. Po zmagi v Ljudskem vrtu prejšnji torek so ta torek v joličaste gostili na stadionu ob Kamniški Bistrici. Tudi brez Daria Kolobarića, ki je tekmo izpustil zaradi bolezni, so odločno krenili v četrtfinale pokalnega tekmovanja in v 23. minuti po голу Mateja Podlogarja povedli, do konca prvega dela pa je zadel še Arnel Jakupović in vodstvo povišal na 2 : 0. Go-

Nogometaši Domžal so odlično formo iz prve lige prenesli tudi na pokalne tekme in v četrtfinalu izločili Maribor. / Foto: Primož Pičulin

stje so se prebudili v drugem polčasu, pritisk pa kronali z zadetkom Denisa Klinarja v 60. minuti, a jim je časa za izenačenje zmanjkalo, tako da se so se polfinala veselili domačini.

»Smo v naletu in ne mislimo se zaustaviti. Štiri zmage in remi na zadnjih petih tekmah predstavljajo zelo dober rezultat, vendar nadaljevati moramo zbrano,« je

po tekmi za klubsko spletno stran povedal branilec Andraž Žinič.

Dvoboj med Domžalami in Mariborom je bilo edino srečanje dveh prvoligašev, v vseh preostalih četrtfinalnih parih so se namreč moštva prve lige pomerila z drugoligaši. Tako so v torek popoldne aktualni državni prvaki v Celju gostili trenutno najboljšo moštvo druge lige Kalcer Radomlje. Celjani so zaradi slabih predstav v državnem prvenstvu pred četrtfinalom pokala odslovili trenerja Jirija Jarošika, vodnje ekipe pa je prevzel Agron Šalja. Domačini so napadali večji del tekme, a so žilave Radomljane strli šele ob

njenem zaključku. V 85. minuti je zadel Amadej Brecl, v drugi minuti sodnikovega podaljška pa je končnih 2 : 0 postavil Luka Kerin.

V polfinale sta se uvrstila še Koper in Olimpija. Koprčani so premagali Dravo Ptuj, Ljubljancani pa Nafto 1903. Žreb polfinalnih parov je danes.

V prvi ligi Domžalčani v soboto gostujejo v Sezani.

Do naslova podprvakinj

Košarkarice Triglava se bodo Celjankam za poraz v finalu Pokala članic lahko oddolžile v finalu državnega prvenstva, ki se začne danes.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Minuli konec tedna je v Celju potekal zaključni turnir Pokala članic. Košarkarice kranjskega Triglava so v polfinalnem obračunu z 62 : 51 pričakovano premagale tekmice iz Grosuplja. V nedeljskem finalu so se tako srečale z igralkami Cinkarne Celje, ki so v polfinalu gladko odpravile nasprotnice iz Ježice (86 : 48).

V finalnem obračunu so oster ritem že od vsega začetka tekme narekemale Celjank, ki so po uvodnih treh minutah prišle do prednosti 12 : 3, po prvi četrtini pa so na odmor odšle s prednostjo 14 točk. Gorenjke so se sicer trudile, a so bile v tem dvoboju Celjanke boljše nasprotnice in na koncu svoj 15. naslov pokalnih prvakinj slavile z visoko zmago 83 : 49. Triglavanke, ki ostajajo pri dveh naslovih – nazadnje so ga osvojile leta 2018 – so morale zadovoljiti z naslovom pokalnih podprvakinj.

Tudi naslednji dnevi bodo v znamenju ženske košarke. Že danes je namreč na sporedu prva tekma finala državnega prvenstva, v katerem se bodo igralke Triglava nasprotnicam iz Celja lahko oddolžile za nedeljski poraz v finalu pokala.

Kamničani v finalu

Ljubljana – Odbojkarji Calcita Volleyja so v četrtfinalu pokalnega tekmovanja v torek najprej premagali državne prvake iz Maribora, v sredinem polfinalu pa še kranjsko Hišo na kolesih Triglav. V današnjem finalu se bodo pomerili z ACH-jem.

Košarkarice Triglava so pokalne podprvakinje. / Foto: KZS

V torek so namreč Kranjčanke na odločilni tretji tekmi polfinala premagale ljubljansko Ježico. Po dobri prvi četrtini so Ljubljankanke dobile tako drugo kot tretjo in pred zadnjimi desetimi minutami vodile za pet točk, a je Gorenjkam nato uspel preobrat in uvrstitev v finale.

Kot nam je povedal trener triglavanek Gašper Sluga, je glavni cilj sezone z uvrstitvijo v finala obeh tekmovanj izpolnjen, zadovoljni so tudi z rednim delom

sezone, v kateri so košarkarice nanizale 25 zmag ob treh porazih. Izkupiček ima še toliko večjo težo, ker so sredi sezone ostale brez dveh visokih igralk, Marte Vulović in Katje Kotnik. Čeprav so Celjanke favoritinje, pa se Kranjčanke ne nameravajo predati. »Želimo jim boljše parirati, kot smo jim v finalu pokala; in zagotovo bomo izkoristili vsako priložnost, ki se nam bo ponudila,« je še povedal Gašper Sluga, ki je komentiral tudi peklenski

ritem tekem, ki jih v zadnjem času igrajo košarkarice. »Ritem je nor. Imamo mlado ekipo, več deklet igra tudi v mladinski konkurenci, Rebeka Abramović ima majhnega dojenčka, druge delajo, študirajo. Ampak bomo stisnili zobe in poskusili presenetiti tudi na zadnjih tekmah.«

Po današnji prvi finalni tekmi v Celju bo nedeljski obračun v Športni dvorani Planina, tretja tekma bo v torek, morebitni četrti in peti pa v četrtek in soboto.

Sunsi boljši od Šenčurja

Pred košarkarji so še zadnje tekme skupinskega dela lige za prvaka, nato bodo na vrsti izločilni boji.

ALEŠ SENOŽETNIK

Šenčur – V prvi Ligi Nova KBM so košarkarji Šenčurja gostili moštvo Helios Suns iz Domžal. Obe ekipi sta sicer nastopili oslabiljeni, gostje brez Mihaila Sekulovića, Daniela Vujasinovića, Bineta Prepeliča in Tiborja Mirtiča, pri domačih pa v postavi niso imeli Rama Rizvića in Dina Murića. V dvoboju gorenjskih ekip so bili prepričljivo boljši gostje, ki so večino dela opravili že v prvi četrtini, ko so

domačinom dopustili doseči le pet točk (5 : 26). Šenčurjani so v nadaljevanju sicer pokazali boljšo igro, predvsem v drugi četrtini, ki so jo dobili z minimalno prednostjo, a je bila začetna razlika prevelika in Helios je tekmo brez večjih težav pripeljal do konca in zmagali z 58 : 92. Domžalčani so zadeli kar 19 trojk, strelsko pa sta najbolj izstopala Aljaž Bratec (21 točk) in Blaž Mahkovic (18 točk). V ekipi Gorenjske gradbene družbe Šenčur sta po 13 točk

prispevala Jan Strmčnik in Jan Novak.

Domžalčani so nato v zaostali tekmi šestega kola v sredo izgubili proti Termam Olimia v Podčetrtku (78 : 71). Z istim nasprotnikom se bodo jutri srečali Šenčurjani, Sunsi pa bodo gostili Krko. Pred zadnjimi tekmami rednega dela je ekipa Heliosa na četrtem mestu lige za prvaka, ki vodi v izločilne boje, Šenčur pa na zadnjem šestem. Zadnji je tudi ECE Triglav v ligi za obstanek.

Valjavec z zmago iz Manzana

Manzana – Ekipa mladincev Kolesarskega kluba Sava Kranj se je minuli konec tedna udeležila dveh tekem. Mlajši mladinci so nastopili na dirki Giornata del Cicilismo Manzanese v Manzano blizu Udina. Med 141 kolesarji na 53 kilometrov dolgi dirki je že na svoji drugi dirki v konkurenci zmagal Erazem Valjavec. Starejši mladinci so nastopili na prestižni dirki Coppa Montes v italijanskem Tržiču (Monfalcone), a v močni konkurenci 171 kolesarjev večjega uspeha niso zabeležili.

Prva tekma finala

Ljubljana – Začenja se finale državnega prvenstva v hokeju med Jesenicami in Olimpijo. Prva tekma bo danes ob 20. uri v ledeni dvorani v Tivoliju, nato v ponedeljek sledi tekma na Jesenicah. Igrajo na tri zmage.

Grüne Erde

Naše mizarstvo „Grüne Erde“ leži v bližini mejnih prehodov **Holmec, Dravograd-Vič in Jezersko**. Dolgoletne izkušnje naše delovne ekipe in najmodernejša tehnika nam omogoča proizvodnjo vrhunskega pohištva. Če radi delate z lesom, potem se veselimo sodelovanja z vami. Zaposlimo

mizarja m/ž (TischlerIn)

Delo v mizarstvu „Grüne Erde“ na avstr. Koroškem. Delo za polni delovni čas, 40 ur/teden. Delo v dveh izmenah. Mesečna plača po kolektivni pogodbi najmanj 1.962,00 EUR bruto, v primeru ustreznih kvalifikacij in delovne dobe plačamo tudi več.

Vse ostale informacije o razpisnem delovnem mestu najdete na

www.grueneerde.com/karriere

Veselimo se vaše vloge v nemščini na:

Terra Möbel Produktions GmbH

g. Martin Reiber, A-9133 Sittersdorf/Žitara vas 42
oz. po e-pošti na: bewerbung@grueneerde.com

Vse večje kreditno tveganje

V bančnem sistemu se ob umiku vladnih ukrepov za zaščito podjetij in gospodinjstev pred posledicami epidemije novega koronavirusa zastruje kreditno tveganje, povečuje pa se tudi dohodkovno.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Banka Slovenije je predstavila najnovejšo poročilo o finančni stabilnosti v Sloveniji. Kot sta na predstavitvi poročila povedala namestnik guvernerja Primož Dolenc in direktorica oddelka finančna stabilnost in makrobonitetna politika Meta Ahtik, zaostrene gospodarske razmere tako v Sloveniji kot širše vplivajo tudi na poslovanje bančnega sistema. Makroekonomsko tveganje, povezano s pandemijo novega koronavirusa, ostaja visoko, a se ob vse bolj prilagojenem obnašanju podjetij in gospodinjstev postopoma zmanjšuje, ob tem pa se zastruje kreditno tveganje in povečuje dohodkovno tveganje.

Slovenske banke so v zadnjih sedmih letih, po letu 2014, naredile velik napredek pri zniževanju nedonosnih izpostavljenosti

(NPE). V novo krizo, povezano s pandemijo, so vstopile z manjšim deležem NPE kot nekatere druge države evroobmočja, a vendarle še ne s povsem očiščenimi bilanci oziroma brez bremen preteklega poslovanja. Od preteklih slabih posojil so v bančnem sistemu ostala predvsem posojila, dana malim in srednje velikim podjetjem, prav ta sektor pa bo, kot kaže, najbolj občutil posledice sedanjke krize. Delež odobrenih odlogov posojil je bil po podatkih za lanski september v Sloveniji dvakrat višji kot v Evropski uniji, pri tem pa so prednjačila posojila podjetjem v panogah gostinstvo ter rekreacijska in kulturna dejavnost, ki jih je kriza najbolj prizadela. Država je sicer z različnimi ukrepi omejila prenos težav iz gospodarstva v banke, a ob izteku teh ukrepov bodo morale banke individualno

pristopiti k prestrukturiranju finančnih obveznosti kreditnojemalcev in hkrati prepoznati povečana tveganja v izkazih. Po treh letih sproščanja so spet oblikovale oslabitve in rezervacije, Banka Slovenije jih poziva, da jih še okrepijo.

Na vprašanje, kako bo iztek moratorija pri bančnih posojilih podjetjem vplival na obseg nedonosne izpostavljenosti, je namestnik guvernerja Primož Dolenc dejal, da je posledice težko oceniti in da je vse odvisno od tega, kako se bodo odzvale banke in kako stranke. Prizadevanja vseh, predvsem bank, so usmerjena v to, da se ohranijo zdrava jedra oziroma podjetja z vizijo dolgoročnega poslovanja.

Povečuje se tudi dohodkovno tveganje. Bančni sistem je sicer lani dosegel celo najvišjo donosnost na kapital v evrskem območju, vendar bi bil doseženi dobiček za dve petini manjši, če ne bi bilo enkratnega učinka združitve dveh bank, in bi bil

znižala na 1,5 odstotka, kar je najnižje od osamosvojitve Slovenije dalje. Kar zadeva kapitalno ustreznost in likvidnost, je bančni sistem kljub trenutni krizi v ugodnem položaju. Kapitalna ustreznost je bila ob koncu lanskega tretjega četrtletja

celo višja od evrskega povprečja, v zadnjem četrtletju se je nekoliko znižala, a ne bistveno. Tudi likvidnost je bila po vseh kazalnih dobra. Sedanja kriza je lahko tudi izhodišče za premislek o srednjeročnih in dolgoročnih izzivih bančnega sistema v Sloveniji, opozarjajo v Banki Slovenije in dodajajo, da je v zadnjem desetletju prišlo v bilanci bančnega sistema do pomembnih sprememb, ki se odražajo predvsem pri preusmerjanju bank od kreditiranja podjetij h kreditiranju prebivalstva. V Banki Slovenije zato spodbujajo banke k pripravi nove strategije, ki naj bi odgovorila na vprašanja glede prihodnjega povpraševanja po bančnih storitvah, ciljnih skupin strank, digitalizacije, kompetenc zaposlenih, konkurenčnih prednosti, zmožnosti zagotavljanja dodatnega lastniškega kapitala ...

Le še danes čas za vložitve ugovora

Kranj – Davčni zavezanci imajo le še danes, v petek, čas, da ugovarjajo informativnemu izračunu dohodnine za leto 2020, ki so ga prejeli v prvih aprilskih dneh. Ugovor morajo vložiti, če ugotovijo, da podatki v informativnem izračunu niso pravilni oziroma so pomanjkljivi ali je njihova davčna obveznost odmerjena previsoko ali prenizko. V primeru, da je med podatki v informativnem izračunu in podatki, ki so jih prejeli od izplačevalcev dohodkov, manj kot en evro razlike, jim ugovora ni treba vložiti. Z ugovorom lahko uveljavljajo tudi olajšavo za vzdrževane družinske člane, če tega niso storili že prej.

Dividenda delničarjem Zavarovalnice Triglav

Kranj – Na skupščini delničarjev Zavarovalnice Triglav 25. maja v Ljubljani bodo odločali tudi o uporabi bilančnega dobička. Uprava in nadzorni svet predlagata, da bi za dividende namenili 38,6 milijona evrov. Če bodo na skupščini s tem soglašali, bodo delničarji prejeli 1,70 evra (bruto) dividende na delnico.

Novo vodstvo skupine Kansai Helios

Novo upravo družbe sestavljajo štirje izvršni direktorji.

JASNA PALADIN

Količevo – Skupina Helios, ki je od leta 2016 v lasti japonske korporacije Kansai Paint, s katero tvorijo skupino Kansa Helios, ima od aprila novo vodstvo.

Še več pozornosti varovanju okolja

Svoje moči so združili štirje izvršni direktorji Junichi Kajima, Mitsuru Masunaga, Dietmar Jost in Bastian Krauss, osredotočili pa se bodo – kot so sporočili iz družbe – na okolju prijazne izdelke in

processe, zdravje in varnost zaposlenih, nenehne raziskave in razvoj ter strateške naložbe, ki naj bi pripomogli k nadaljnjemu uspehu skupine na evropskem trgu. Helios, ki ima svoj obrat na Količevem v domžalski občini, je v zadnjih letih močno povečal aktivnosti na področju varstva okolja.

»Podjetje je razvilo in oblikovalo rešitve, ki predmete ne le ščitijo, temveč tudi znatno podaljšajo njihovo življenjsko dobo. Uvedli smo nove premazniške rešitve, da bi zmanjšali porabo vseh vrst virov in ogljični

otdis izdelkov. Postopoma uvajamo surovine iz obnovljivih virov, energijo pa v celoti proizvajamo iz obnovljivih virov ali v lastnih sončnih elektrarnah. Podjetje prav tako nenehno izboljšuje proizvodne procese, da bi zmanjšali količino odpadkov in jih ponovno uporabili v proizvodnem procesu. Pred letom dni smo začeli interno pobudo 'Prisegamo na zeleno' za ozaveščanje vsakega posameznega zaposlenega, saj tudi majhni ukrepi na področju varstva okolja, kot je zmanjšanje porabe vode ali papirja, prispevajo k uresnitvi trajnostnih ciljev skupine Kansai Helios. Vsa ta prizadevanja pa so z novim upravnim odborom skupine Kansai Helios, ki je nastopil prvega aprila, dobila še večji pomen,« so nedavno sporočili iz Heliosa.

Upravni odbor skupine Kansai Helios sestavljajo štirje izvršni direktorji, ki bodo poleg nadaljevanja strateške rasti Heliosa okrepili tudi tesnejše sodelovanje z obema delničarjema, Kansai Paint in Mitsui.

Nova uprava skupine Kansai Helios / Foto: Skupina Helios

Življenje je strast. Zavarujte ga.

Življenjska zavarovanja

Fleksibilne zavarovalne vsote ob nizkih premijah.

Tea Bajc, Mladi up

triglav
triglav.si

Vse bo v redu.

Umrla voznik kombija in traktorist

Gorenjski policisti so ta teden obravnavali dve smrtni prometni nesreči.

SIMON ŠUBIC

Železniki, Hrušica – V prometni nesreči, ki se je v ponedeljek zgodila na avtocesti na Hrušici, je umrl voznik kombija. Ob 10.50 je trčil v zadnji del priklopnika tovornega vozila, ki je stal v koloni. Voznik kombija, ki je bil povzročitelj nesreče, je na kraju umrl, v vozilu pa je bil sam. Jeseniški poklicni gasilci so ga s tehničnim posegom spravili iz zveržene pločevine, nevtralizirali so tudi iztekle motorne tekočine po cestišču.

V torek zvečer so škofje-
loški policisti obravnavali

V ponedeljkovi nesreči na Hrušici je umrl voznik kombija. / Foto: PU Kranj

Za kresovanje potrebno dovoljenje

SIMON ŠUBIC

Kranj – Policija ta konec tedna pričakuje gostitve prometa in ljudi na različnih javnih krajih, zato poziva k varnim dejanjem v prometu, vožnji brez alkohola in veliki previdnosti v gorah. Obenem opozarja, da kdor

je imel namero organizirati kresovanje, bi že moral pridobiti dovoljenje pristojne upravne enote, pri čemer je možna udeležba do največ deset ljudi. Policisti pozivajo tudi k izvajanju samozaščitnih ukrepov doma in na javnih krajih ter skrbi za zdravje in lastnino.

Na avtocesti zgorelo vozilo

Kranj – V prometni nesreči, ki se je v torek okoli 13. ure zgodila na gorenjski avtocesti pri priklučku Kranj zahod, je zagorelo osebno vozilo. Požar, ki je avtomobil uničil, so pogasili kranjski poklicni gasilci. Policisti tuje krivde niso ugotovili, v nesreči ni bil nihče poškodovan.

Zagorela toplotna črpalka

Zgornje Pirniče – V torek popoldan je v kurilnici stanovanjske hiše v Zgornjih Pirničah zagorela toplotna črpalka. Z gašenjem so začeli domači še pred prihodom domačih prostovoljnih gasilcev, ki so požar dokončno pogasili ter prezračili in pregledali prostore.

V pretepu sta mu poškodovala roko

Jesenice – Jeseniški policisti so v sredo prejeli prijavo povzročitve telesnih poškodb občanu v pretepu. Ugotovili so, da gre za poškodbo roke, dejanja pa so osumili dva možka. Enega so policisti po dejanju izsledili, v postopku pa še naprej zbirajo obvestila, so pojasnili na Policijski upravi Kranj.

Mladenič načrtoval strelski pohod

◀ 1. stran

Maščevati naj bi se želel nekdanjim sošolcem in pedagogom z osnovne šole. Policisti so menda pri njem našli seznam teh oseb in lokacij, kjer se njegove potencialne žrtve nahajajo. »Policija ves čas zelo intenzivno izvaja tudi aktivnosti za zaščito potencialnih žrtev in ciljnih ustanov, za morebitno pomoč ali svetovanje pa smo na razpolago tudi drugim osebam, ki so povezane z življenjskim okoljem storilca, pa niso bile predmet omenjenega napada,« je povedal Donoša. Policija sicer ciljne ustanove in potencialne žrtve prosi, da informacije iz postopka policije zaradi zmanjšanja morebitnih tveganj v prihodnosti ohranijo kot zaupne in jih ne delijo z javnostjo, prav tako je k zaščiti vpletenih pozvala tudi medije.

Orožje skrito v mikrovalovni pečici

Orožje in strelivo, ki ju je osumljenec pod plaščem anonimnosti naročil na t. i. temnem spletu, sta bila sicer skrita in zapakirana v mikrovalovni pečici. Ta je bila s pošto pošiljko že poslana na naročnikov naslov v Sloveniji, a jo je pri pregledu prestregel ameriški urad za domovinsko varnost, ki je o najdbi sumljive pošiljke obvestili slovensko policijo, orožje pa so zasegli. Sloven-

Avtomatsko strelno orožje Remington, kakršnega je tudi naročil načrtovalec strelskega napada. / Foto: Policija

ska policija je s hitro kriminalistično preiskavo, v kateri so uporabili tudi prikrite preiskovalne ukrepe, izsledila naročnika in ugotovila, da je bilo orožje kupljeno z namenom množičnega poboja oseb v javni ustanovi. »Obstajajo tudi indici, da so bile možne še druge, tudi naključne žrtve in še dve javni ustanovi. Motiv za načrtovanje napada je bilo maščevanje osumljenca njemu poznanim osebam. V medsebojnem odnosu osumljenca

z njemu poznanimi in ciljnim žrtvami do sedaj niso bile ugotovljene kakšne posebne okoliščine, vendar pa ta del preiskave še ni končan. Če bodo v tem delu ugotovljeni sumi, da je s strani drugih oseb v odnosu do osumljenca prišlo do kaznivih ravnanj, bo policija ustrezno ukrepala. Vsa zbrana obvestila kažejo na to, da je osumljenec pripravljala dejanja izvajal sam,« je razložil Donoša.

Osumljenca so prijeli na njegovem domu, samo prijetje pa so zaradi visoke stopnje tveganja izvedli policisti specialne enote. Ob prijettu se ni upiral, tudi v nadaljnjem postopku je sodeloval s policijo. Osumljenec do zdaj ni bil obravnavan za nobeno kaznivo dejanje, niti za prekršek, je povedal Donoša.

Brez izkušenj z amok dogodki

Matjaž Jerkič, pomočnik direktorja Uprave kriminalistične policije na Generalni policijski upravi, je dejal, da se slovenska policija s takšnim primerom še ni srečala, namera osumljenca pa je bila pravočasno preprečena z učinkovitim ukrepanjem ameriških organov in kasneje s kriminalistično preiskavo slovenske policije. »Obravnavni primer vsebuje elemente izvedbe aktivnega, življenju nevarnega dogodka, ki ga pri nas in v tujini imenu-

Polavtomatska pištola Glock in 240 nabojev, ki so jih zasegli v ZDA. / Foto: Policija

nismo obravnavali tipičnega amok dogodka, ki bi se zgodil na javnem kraju,« je razložil. Slovenski policisti se sicer sistematično usposablajo tudi za interveniranje v amok situacijah in podobnih dogodkih.

»Temni splet (darknet), na katerem je osumljenec izvedel nakup orožja, storilec zagotavlja razmeroma visoko stopnjo diskretnosti oz. anonimnosti, posledično je odkrivanje in preiskovanje teh kaznivih dejanj zelo zahtevno. Tudi tu slovenska policija sledi aktualnim trendom na področju kriminalističnega preiskovanja, saj so kazniva dejanja, povezana s temnim spletom, vse pogostejše predmet naših preiskav. V sodelovanju s tujimi varnostnimi organi je odkrila, preprečila oz. preiskala kar nekaj kaznivih dejanj, v zvezi s temnim spletom,« je dejal Jerkič.

Take napade je možno preprečiti

»Izkušenj tujih policij izhaja, da se pred takim dejanjem lahko pokažejo določeni zunanji znaki – storilčevo obnašanje, njegovo komuniciranje ali druge okoliščine –, ki nakazujejo, da se bo tak napad zgodil. Za uspešno preprečevanje takih dejanj je ključnega pomena, da vsakdo, ki je na kakršenkoli

način seznanjen z razmišljanjem posameznika ali z določenimi njegovimi aktivnostmi z namenom življenjskega ogrožanja drugih, to sporoči policistom, staršem ali komurkoli drugemu, ki mu zaupa. Pomembno je, da taka informacija čim prej pride do policije, lahko tudi anonimno, saj imamo vzpostavljenih več možnosti za posredovanje anonimnih e-prijav in tudi anonimni telefon 080 12 00,« je poudaril Jerkič.

Policija v takih dogodkih posebno pozornost posveča tudi žrtvam kaznivih dejanj, za vsako izdelajo oceno ogroženosti in jo ves čas posodablja, odgovornost posodabljanja individualne ocene ogroženosti pa s podajo kazenske ovadbe preide na državno tožilstvo, ki mu policija še naprej nudi vso potrebno pomoč. »Ukrepi, ki jih policija izvaja za zaščito žrtve, so različni, pri čemer gre lahko za preventivne nasvete, za poostreno nadziranje lokacije bivanja ali zadrževanja žrtve, lahko pa tudi za varovanje s pomočjo tehničnih sredstev ali neposredno fizično varovanje,« je pojasnil Jerkič. Ko storilca izpustijo iz zapora ali pripora, o tem žrtve tudi obvestijo, policija pa tedaj tudi izvaja ustrezne ukrepe za zagotavljanje varnosti oškodovanca.

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

Alkohol je bil zahrbten prijatelj

Jeseniško društvo KRMA se ukvarja z rehabilitacijo po zdravljenju odvisnosti od alkohola. Pod njegovim okriljem delujejo trije klubi zdravljenih alkoholikov, prvi je zaživel pred natanko petdesetimi leti. Svojo zgodbo o tem, kako je stopila na pot brez alkohola, nam je zaupala ena od dolgoletnih članic.

URŠA PETERNEL

»Zgodaj sem si ustvarila partnerstvo. Danes vem, da sva se bolj kot v ljubezni sami našla v iskanju ljubezni, v potrebi biti sprejet. Zaživila sva v skupnih načrtih, s skupnimi obveznostmi, a po vzorcih svojih primarnih družin. Jaz sem nihala med ustrežljivostjo in upornostjo, njemu je bila pomembna avtoriteta in v moji vlogi je iskal mamo. Obema je bila skupna in osnovna skrb za dom in družino. Nase pa sva pozabila, del naju je ostal neizpolnjen. Potem se je zgodilo. Prizadela naju je izguba otroka. Osredotočila sva se na še večjo pozornost na ostale otroke. Vsak zase sva se zaprla vase in se usmerila le na preživetje. Besede bolečin niso bile izrečene. Dolgo ni bilo nikogar, ki bi me razumel. Potem se je pojavil on – alkohol. Ponujal je razbremenitev, ob njem sem pozabila. Z njim sem se pomirila, se počutila bolj močno. A bil je zahrbten prijatelj. Izdal me

V klubu je zelo zaželeno in potrebno tudi sodelovanje partnerja. Eden od članov ugotavlja, da klub občasnno doživlja tudi kot zakonsko posvetovalnico.

je. Pozabe z njim je bilo vse manj, njegovega negativnega vpliva pa vse več ...«

Tako pripoveduje Helena (ime je izmišljeno), ena od članic jeseniškega društva zdravljenih alkoholikov KRMA. Pod njegovim okriljem delujejo trije klubi

zdravljenih alkoholikov, prvi je bil ustanovljen pred natanko petdesetimi leti.

Alkohol se počasi spreminja v sovražnika

Ob jubileju smo se pogovarjali s strokovno delavko v društvu Zora Košir Zupan, ki poudarja, da so vzroki za alkoholizem različni, po navadi segajo v otroštvo. So pa tudi primeri, ko so posamezniki zaradi čustvene preobremenjenosti iz različnih vzrokov začeli piti v odrasli dobi.

Alkohol ima na začetku, tako kot pri Heleni, pri večini vlogo blažilca stresa in bolečin, a se počasi spreminja v sovražnika.

»Ljudje, ki so svojo osebno in življenje utapljali v alkoholu, imajo za sabo veliko bolečih zgodb o prometnih in delovnih prekrških, izgubah službe, zdravstvenih težavah, porušeni družinskih odnosih, problemih nizkega samospoštovanja in premalo skrbi zase. Svoboda pitja dobiva obliko železne srajce, fizične moči pe-

šajo, misli ne gredo preko kozarca opoja ...« pripoveduje Zora Košir Zupan.

Ko psihično in fizično izčrpani spozna, da mu je alkohol sovražnik, da je navkljub poskusom abstinence boj z njim neuspešen, da ne zmore sam, poišče pomoč.

Večina najprej v bolnišnici, kjer tudi človek dobi vpogled v svojo zasvojenost in je spodbujen, da se začne vesti bolj premišljeno in odgovorno. »Po zaključku institucionalne ali druge oblike zdravljenja pa je obiskovanje kluba zdravljenih alkoholikov svetovano kot nadaljnja stopnja rehabilitacije, ki je potrebna ob vračanju v okolje in soočanju z njim, tako z vidika izmenjave izkušenj vztrajanja v abstinenci kot tudi reševanja nastalih težav,« razlaga sogovornica.

Člani v klubu razumejo drug drugega

Na začetku nekateri zdravljenji na obiskovanje kluba gledajo kot na obveznost, a zelo kmalu sodelovanje v klubu preraste v spoznanje, da je klub varen in prijazen prostor, kjer se o vsem lahko pogovorijo, dobijo razumevanje in strokovno spodbudo. »Zaradi podobne zgodovine člani v pogovorih ne čutijo potrebe po prilagajanju resnice in lahko odkrito in iskreno govorijo o vsem ... Povedo, da je dobro deliti z nekom, ki gre v isto smer, a je prehodil že znatno več poti. To jih opogumlja. Člani v klubu razumejo bolečino, zato jo medsebojno tudi izražajo, kar jih razbremeni.«

V klubu se spletejo prava prijateljstva, člani se medsebojno spodbujajo. Klub jim postaja duhovna in psihična opora.

Pomemben dejavnik pa so tudi prostočasna druženja: šport, pohodi, narava,

Zora Košir Zupan, strokovna delavka v društvu KRMA: »Izhod iz zasvojenosti od alkohola obstaja.« / Foto: Tina Dokl

kultura, ustvarjalna srečanja, branje knjig, poudarja Zora Košir Zupan.

Neznosni občutki sramu

Helena nadaljuje svojo zgodbo: »V trenutkih treznosti se je bolečina obujala, postajala sem čustveno zelo ranljiva. Neznosni so bili občutki sramu, da postajam taka kot oče. Neznosna mi je bila misel, kako sem prizadela otroke ... Dolgo je trajalo do takrat, ko me je družina soočila s pogojem zdravljenja. Za to sem jim še danes hvaležna.«

Najprej se je zdravila v bolnišnici (»Bolnišnično zdravljenje mi je takoj dalo občutek, da je prav, da sem tam. Prišla sem v okolje, kjer ni bilo obsojanja, kjer se so

usmerili name, me razumeli in pokazali pravo pot.«), zatem pa je nadaljevala rehabilitacijo v klubu zdravljenih alkoholikov na Jesenicah.

»Moji občutki sramu so se zmanjšali s spoznanjem, da nisem samo jaz izgubljena, da po alkoholu seže marsikdo, ki je v stiski in drugače ne zna. V klubu me je obdal občutek sprejetosti, varnosti – tisto, o čemer sem hrepenela že od otroštva. Program kluba me spodbuja v upanje, v pozitivne vzorce vedenja in mišljenja, ter me spodbuja, da ostanem zvesta sama sebi. Tudi moj partner z mano obiskuje klub. Tudi on se v njem dobro počuti. Oba se učiva drugače pogovarjati ... In kako živim danes? Znam se veseliti

lepega, znam biti zadovoljna. Usmerjena sem nase, ne obsojam drugih. Vesela sem, da so otroci na mojo prehojeno pot ponosni, da me ne obsojajo in da mi zaupajo vnuke. Tudi jaz sem ponosna nase ...«

Izhod iz alkohola obstaja

Kot pravi Zora Košir Zupan, se jim ob jubileju kluba – člani prihajajo s celotne zgornje Gorenjske – bolj kot praznovanje zdi pomembno ozaveščanje in seznanjanje javnosti, da izhod iz zasvojenosti od alkohola obstaja.

»Če tudi vas alkohol kakor koli bremeni, je več informacij o možnosti pomoči na voljo na spletni strani www.krma.si. Kontaktirajte nas,« pravi Zora Košir Zupan.

Kultura

Nataliji Spark je poseben izziv tolmačenje gledaliških predstav za gluhe. Stran 14

Aktualno

V zdravstveni krizi se je v Sloveniji občutno spremenil tudi položaj delavcev. Stran 15

Zgodbe

Družina Pavlovčič iz Mojstrane: povezani s smučarskimi skoki in Planico ... Stran 16

Od petka do petka

Predsednik republike Borut Pahor je na dan upora položil venec k spomeniku OF v Rožni dolini v Ljubljani. / Foto: STA

Minuli petek so v Ljubljani obudili lanske kolesarske proteste (slika je simbolična), množičen protest je potekal tudi na dan upora proti okupatorju. / Foto: Gorazd Kavčič (arhiv)

Poslovna dokumentacija STA je v zadnjem tednu potovala od agencije do kabineta predsednika vlade in spet nazaj.

Državni praznik zaznamoval tudi protest

SIMON ŠUBIC

Praznovali smo dan upora proti okupatorju

V torek smo praznovali dan upora proti okupatorju, državni praznik, s katerim se spominjamo slovenskega odporništvja in nastanka Osvobodilne fronte (OF) pred osemdesetimi leti. Državna proslava je potekala na Mali Gori, kjer je 13. maja 1941 prišlo do prvega oboroženega spopada Slovencev z okupatorjem v drugi svetovni vojni. Slovensko odporništvjo je bilo vedno pomemben steber naše identitete, je dejal Počivalšek in opozoril na zlorabo zgodovine za politikanstvo in zdrharstvo. Slovesnosti sta se udeležila tudi predsednik republike Borut Pahor in predsednik vlade Janez Janša, ki je ob tej priložnosti položil venec k spomeniku TIGR. Pahor je na državni praznik tudi položil venec k spomeniku OF v Rožni dolini. V kasnejšem nagovoru državljanov iz predsedniške palače je pozval k sožitju in medsebojnemu spoštovanju, saj nas več stvari združuje, kot ločuje. »Za prihodnost naše skupnosti je odločilno, da lahko vsak pove svoje stališče. To pravico ima vsak in ta mu ne more biti kratena, niti ko gre za razmere, ki smo jim danes priča,« je dejal. Na

predvečer praznika je Pahor skupaj z nemško veleposlanico Natalie Kauther počastil osemdeseto obletnico ustanovitve OF tudi s slovesnim odkritjem spominske plošče v Vidmarjevi hiši v Ljubljani. Kautherjeva se je ob tej priložnosti v imenu Nemčije opravičila za grozote med drugo svetovno vojno.

Praznik zaznamoval tudi množičen protest

Dan upora je zaznamoval tudi protest na Prešernovem trgu v Ljubljani, kjer se je po podatkih policije zbralo okoli deset tisoč ljudi. Protestniki so izrazili nasprotovanje ravnanjem oblasti in se zavzeli za svobodo, demokracijo in pravno državo. V ospredje so postavili predvsem napade na kulturnike, medije, nevladne organizacije in intelektualce ter ignoriranje demokratičnih načel. Po navedbah policije je shod potekal mirno, večjih kršitev ali incidentov pa za zdaj niso zaznali. Istočasno se je na Kongresnem trgu odvijal tudi shod več civilnih iniciativ, ki so se zavzele za povezovalne in proti delitvam ljudi. Na množični protest se je odzvala tudi politika. Predsednik vlade Janez Janša je tako tvtinil: »Ob preko 10.000 aktivnih okužbah #COVID19 v državi in epidemiološki omejitvi zbiranja

do 10 ljudi bo tole današnje množično širjenje virusa v naslednjih tednih povzročilo na stotine resno bolnih in mrtvih. #zločin.« V enem od tvtitov pa je zapisal, da je organizator neprijavljenega in nezakonitega shoda stranka SD, protest pa da so organizirali z namenom širjenja virusa. Predsednica SD Tanja Fajon je v odgovor zapisala: »Dobro, da zdaj vemo. To bo zmagovalen rezultat na volitvah. Upam, da bodo čim prej.« V stranki SAB so odgovorili, da bodo veliko večje posledice epidemije covid-19 zaradi dejanj te vlade in da bi se moral Janša bolj obremenjevati s svojimi dejanji kot z dovoljenimi shodi. Minuli petek, leto dni po prvem takšnem protestu, so se v Ljubljani znova zbrali tudi protestniki na kolesih.

Grožnja s smrtjo Janševi ženi in otrokoma

V celjski bolnišnici so pred tednom dni potrdili, da so prejeli pismo neznanca, ki ženi predsednika vlade Janeza Janše Urški Bačovnik Janša in njunima otrokoma grozi s smrtjo, o čemer so prvi poročali v Večeru. O vsebini pisma so takoj obvestili Bačovnikovo, ki je v bolnišnici zaposlena kot zdravničica, naredili pa so prijavo tudi na Policijsko postajo Celje, ki je takoj začela preverjati

okolščine in zbirati obvestila. V poslanski skupini SDS so ostro obsodili vse vrste nasilja in groženj. »Grožnje, ki so v pismu zapisane, so namenjene otrokoma, starima komaj devet in sedem let, ki v nobenem primeru ne smeta biti tarči kakršnegakoli nasilja ali groženj,« so poudarili. Opozorili so, da je »od groženj do dejanj samo korak«, in vse pristojne pozvali, da v prihodnje resno in dosledno ukrepajo, ne glede na to, komu so grožnje namenjene.

Izmenjava dokumentacije

Kabinet predsednika vlade je dokumentacijo, ki ga je STA v četrtek dostavil vladi oziroma premierju Janezu Janši, naslednji dan vrnil agenciji s sporočilom, naj jo pošlje Uradu vlade za komuniciranje (Ukom). STA, ki letos še ni prejel plačila za opravljanje javne službe, je dokumentacijo vrnil nazaj in kabinetu predlagal, naj dokumentacijo Ukomu odstopijo sami. Vodstvo agencije je po tezo kabineta razumelo tudi kot obvestilo, da ima Ukom pooblastilo vlade za izvajanje družbeniških upravičenj za dostop do dokumentacije, o čemer sicer že dolgo traja spor med direktorjem STA Bojanom Veselinovičem in direktorjem Ukoma Urošem Urbanijo.

Slovinci v zamejstvu (796)

Obletnica dogovora o dvojezičnih tablah

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

V ponedeljek je minilo deset let od podpisa Memoranduma o dvojezičnih krajevnih napisih na Koroškem, ki sta ga v Celovcu ob prisotnosti predstavnikov osrednjih slovenskih organizacij podpisala takratna državni sekretar Josef Ostermayer in koroški deželni glavar Gerhard Doerfler. Memorandum je določil postavitev dvojezičnih krajevnih tabel v 164 krajih dvojezičnega dela Koroške, v katerih se je v popisu leta 2001 za Slovence izreklo najmanj 17,5 odstotka prebivalcev, čeprav odločba avstrijskega ustavnega sodišča določa, da je za postavitev dvojezične table dovolj deset odstotkov slovensko govorečih. Ta določba je bila s strani uradne avstrijske in koroške politike prezrta! Po potrditvi memoranduma in

sprejetju ustreznega zakona v avstrijskem parlamentu je bila prva dvojezična krajevna tabla slovesno postavljena 16. avgusta leta 2011 v Železni Kapli.

Danes, deset let po sprejemu Memoranduma, so pogoji za preživetje slovenske narodne skupnosti na Koroškem boljši, čeprav ostajajo nekatere obljube neuresničene. Pri Narodnem svetu koroških Slovencev poudarjajo, da so bila pogajanja pred desetimi leti marsikdaj fiktivna, saj je bil seznam krajev, upravičenih do dvojezičnih zabel, napisan že prej, pri tem pa so sodelovali tudi predstavniki Republike Slovenije, koroških domoljubnih organizacij in predsednika dveh krovnih organizacij Slovencev na Koroškem. Narodni svet

in njegov predsednik dr. Valentin Inzko sta se v pogajanja vključila kasneje, zlasti zaradi pritiskov, miru v deželi in obljub, ki so jih dajali pogajalci. Te obljube pa še danes niso uresničene pri zagotovitvi normalnega delovanja Slovenske glasbene šole, pri zagotavljanju dvojezičnosti na vseh ravneh vzgoje in izobraževanja, pri javni rabi slovenščine na občinski ravni, na uradih in na sodiščih in pri uradnem priznanju slovenščine kot drugega deželnega jezika, je zapisal Narodni svet. Do uresničevanja zapisanega v Memorandumu je kritičen tudi odvetnik mag. Rudi Vouk iz civilne iniciative Slovenski konsenz za ustavne pravice. V njem je bilo obljubljen še marsikaj, pa je do danes neuresničeno. Prepričan je,

Takole slovesno, z udeležbo visokih avstrijskih, koroških in slovenskih politikov, so v Železni Kapli 16. avgusta 2011 postavili prvo dvojezično tablo po sprejemu Memoranduma.

da je bila zamujena priložnost, ko bi lahko slovenska narodna skupnost dosegla še boljši položaj. Večina Korošcev je bila že pred tem za sožitje, vendar so manjkali

pogumni politiki, ki bi znali izkoristiti to priložnost. Zato pa lahko manjšini strahopetnih politikov že desetletja uspeva, da se to ne zgodi.

Po svetu

Premiki v športu

Tudi na športnem področju se dogajajo zanimivi in pomenljivi premiki. Takšno je vprašanje, kaj bo z letošnjimi olimpijskimi igrami (OI) v Tokiu. Evropo pa je razburkala napoved nogometne »superlige«, ki pa je bila hitro umaknjena ...

MIHA NAGLIČ

Superlige ne bo

Vihar, ki ga je povzročila namera najbogatejših evropskih nogometnih klubov, da ustanovijo svojo superligo, je mimo. Prav tako burno, kot je prišel, je ta vihar tudi pošel. Zmagovalec v tej veliki politično-športni igri pa je naš rojak Aleksander Čeferin, predsednik Evropske nogometne zveze (Uefa). »Andrea Agnelli je največje razočaranje od vseh. Še nikoli nisem videl osebe, ki bi se tolikokrat zlagala in tako temeljito, kot se je on. Neverjetno ... Nismo vedeli, da smo imeli kače tako blizu sebe. Zdaj to vemo.« Tako se je Čeferin izrazil o zdaj že bivšem predsedniku Evropske zveze klubov (ECA), lastniku Juventusa in dozdajšnjem prijatelju Andrei Agnelliju, ki mu je z ustanovitvijo Superlige zabodel nož v hrbet. O novem predsedniku združenja ECA pa je izjavil: »Nogomet potrebuje prave ljudi na vodilnih položajih in Naser Al Helajfi je oseba, ki je v preteklosti dokazala, da je sposobna zaščititi ne le interese svojega, temveč tudi drugih klubov, kar je predpogoj za položaj predsednika ECA.« Tako je Čeferin pozdravil imenovanje šefa

PSG-ja Naserja Al Helajfija na mesto predsednika ECA. Omenjeno združenje je novico o tem posredovalo v sredo zvečer, katarski mogotec pa je na tem položaju zamenjal prvega moža Juventusa Andreo Agnellija. Roman Abramovič, lastnik Chelsea, enega od klubov, ki naj bi vstopili v superligo, pa se je takole pokesal: »To je odločitev, ki jo globoko obžalujemo in je ne bi smeli sprejeti. Smo pa jo, ker nismo hoteli zaostajati za drugimi velikimi angleškimi in tujimi tekmeci. Vsi pa smo hitro dojeleli, da smo storili napako. Od izstopa iz lige smo si vzeli čas, da se neposredno pogovorimo z različnimi navijaškimi skupinami in poslušamo njihova stališča in pomisleke. Naša ambicija s Chelseajem je bila vedno, da postane najboljši klub na svetu, tako na igrišču kot na drugih področjih. Želimo ga vrniti skupnosti.« Aleksander Čeferin je torej iz tega nešportnega spopada na področju športa izšel kot zmagovalec.

Olimpijske igre bodo?

Superlige torej ne bo. Še vedno pa je negotova usoda poletnih OI v Tokiu, ki bi morale biti že poleti 2020, a so bile preložene za eno leto. Letos bodo? To vprašanje so postavili tudi Ani

Polak Petrič, slovenski veleposlanec na Japonskem. »Japonci so si te igre neizmerno želeli, država je dihalna zanje. Zdaj sta volja in želja do iger med njimi splahnili zaradi strahu, da bi prišlo do hujšega izbruha virusa zaradi vnosa iz tujine.« Pred pandemijo je bilo olimpijsko vzdušje drugačno. »Japonska je dihalna, živela za te igre. Japonci so se odločili kandidirati, ker so želeli dokazati, da so se pobrali, preživeli in se utrdili po grozovitem potresu in cunamiju pred desetimi leti. Igre so videli kot simbol svoje trdoživosti, vztrajnosti japonskega naroda, zato so jim zelo veliko pomenile. Potem pa je prišla pandemija in odložili so igre za eno leto. Lani so vsi verjeli, da bodo igre simbol zmage nad pandemijo, zmage človeštva nad sovražnikom, a očitno je, da je za to še prehitro. Volja in želja do iger plahnita predvsem zaradi skrbi in strahu, da bi prišlo do hujšega izbruha virusa zaradi vnosa iz tujine. Ob tem se je treba zavedati, da je Japonska otok, da je bila stoletja povsem zaprta, da so ljudje navajeni izolacije. To zanje ni tako težko kot za ljudi v Evropi. Morda mi težko razumemota njihova čustva, da si v tem trenutku ne želijo velikega vdora ljudi iz tujine. A mislim, da japonska

vlada in MOK zagotavljata, da bodo igre varne in izpeljane na način, da bo minimalna možnost okužb. Ko igre bodo, sem prepričana, da jih bodo Japonci z vsem srcem spremljali, in takrat bosta prišli tudi vznosenost in vzhičenost.«

Pandemija na Japonskem

Naša veleposlanica komentira tudi stanje pandemije na Japonskem. »Razmere na Japonskem so že od začetka pandemije boljše kot v Evropi, ZDA in drugih delih sveta. Zasluge zato gredo predvsem drugačnemu odnosu prebivalstva do tega vprašanja. Ljudje zelo resno jemljejo nevarnost okužbe z virusom, zato so disciplinirani, kolikor se da, se držijo ukrepov. Razen v spomladanskem obdobju lani, ko so bile kar nekaj časa zaprte šole in restavracije, od junija lani življenje tukaj poteka v neki novi normalnosti. Maske se nosijo povsod, zunaj in notri, ljudi brez mask skoraj ne vidiš. Držanje razdalje je nujnost, povsod se meri temperatura. Oblasti zelo spodbujajo delo na domu. Vse je odprto, edini ukrep, ki trenutno velja, je, da se morajo bari in restavracije zapreti ob 20.00. Sicer pa je čutiti četrti val okužb.« (Vir: MMC RTV SLO)

Nogomet je najbolj ljudski šport, ki ga ne kaže zapirati v neke zasluzkarske superlige. Ta fotografija uličnega nogometa je bila posneta v Benetkah, 1960. / Foto: Wikipedia

Novi IBC (International Broadcast Centre) v Tokiu je hiša, preko katere bomo lahko po vsem svetu spremljali potek olimpijskih iger. / Foto: Wikipedia

Marca 2011 sta katastrofalni potres in cunami uničila jedrsko elektrarno v Fukushima. Olimpijada je velik obliž na to japonsko rano. / Foto: Wikipedia

Nove knjige (586)

Henri Cartier-Bresson

MIHA NAGLIČ

HCB: »Fotoaparati mi pomeni skicirko, sredstvo intuicije in spontanosti, gospodarja trenutka, ki v vizualnem smislu obenem zastavlja vprašanja in sprejema odločitve. Da bi svet 'osmislili', se moramo živeti v prizor, ki ga kadiramo skozi iskalo. Ta pristop zahteva zbranost, urejenost uma, doveznost in občutek za geometrijo. Z varčnostjo sredstev dosežemo preprostost izraza. Posneti fotografijo pomeni zadržati dih, ko se vse zaznava osredinijo na ohranjanje mimobežne resničnosti. V tem trenutku obvladanje podobne postane velika telesna in duševna radost. Posneti fotografijo pomeni prepoznati, sočasno in v delcu sekunde, tako dejanskost samo kot

tudi strogo ureditev vidnoznanstvenih oblik, ki jo osmišljajo. Je postavljanje ene glave, enega očesa in enega srca v isto os.« / Ernst H. Gombrich, umetnostni zgodovinar: »Odslikavanje podobnosti s portretirancem ostaja uganke v katerem koli mediju, naj gre za kiparstvo, grafično umetnost, slikarstvo ali fotografijo – skrivnost, da ne rečemo paradoks, ki ji redko priznamo dovolj veljave. Navsezadnje vtis živosti običajno izhaja iz razgibanosti. Kako potem uspe določeni podobam doseči občutek, da si zremo iz oči v oči z resnično osebo, mojstrovinam portretne umetnosti, ki so živo zasidrane v naši domišljiji, kot je Leonardova Mona Liza, ali morda Nasmeljani kavalir Fransa Hals? Med portreti znanih

upodobljenec je reprezentančno Houdonovo poprsje Voltaira, v pričujočem izboru pa osupljiva fotografija Jean-Paula Sartre iz leta 1946, ki številnim od nas pomeni prepoznavno podobo prvaka eksencializma. V tem pogledu se skrivnosti pridružuje še druga, saj navsezadnje ne moremo vedeti, ali je portretom res uspelo ujeti prepričljivo podobnost. Bi Mono Lizo zaradi poznavanja njenega portreta lahko prepoznali na ulicah Firenc? Bi med ljudmi na zabavi lahko razbrali Jean-Paula Sartre ali katerega koli drugega upodobljenca Cartier-Bressona? Verjetno

smo lahko prepričani samo v eno: ti moški in ženske pogleda, ovekovečenega na svojih portretih, niso ohranili več kot le bežen trenutek. Že naslednji hip so morda preusmerili pogled, obrnili ali nagnili glavo, dvignili obrvi ali spustili veke, nagubali čelo ali zavihali ustnice, vsak od teh gibov pa bi ključno spremenil njihov izraz.«

Samo še do 9. maja je v Cankarjevem domu na ogled razstava Iz oči v oči, stotih portretov HCB (1908–2004), enega največjih fotografov 20. stoletja. Navedena zapisa sta samo za ogrevanje pred ogledom razstave ali kate- re od njegovih monografij.

Henri Cartier-Bresson (HCB), katalog razstave, na fotografiji Jean-Paul Sartre, CD, Ljubljana, 2020, 28 strani

Gledališki oder jo je očaral

Ne prav dolgo nazaj smo dobili Slovenko leta 2020. To je postala Natalija Spark iz Domžal. Je tolmačka slovenskega znakovnega jezika z zanimivo življenjsko zgodbo. Med drugim je tudi pedagoginja in andragoginja ter kognitivno-vedenjska terapevtka. Prav poseben izziv pa ji predstavlja tolmačenje gledaliških predstav, ki so bile do nedavnega gluhih nedostopne. Ugotovila je, da na odru uživa, odkrila je svoj dotlej neznani talent.

ALENKA BRUN

Natalija Spark živi v Domžalah že šest let, sicer je Ljubljanka. Odraščala je v družini, kjer sta bila oba starša gluha. Oče je umrl za rakom, mama pa je še živa. »Moja mama je odraščala v ruralnem okolju, v številni družini. Oglušela je pri devetih mesecih starosti zaradi meningitisa. Ker gre tu za prelingvalno gluhotu, torej pred razvojem govora, so ostale posledice. Oče pa je oglušel pri štirih letih, ko je preboleval meningitis že četrtrič. Takrat je bil praktično na smrtni postelji, a je preživel. Kot posledica je ostala huda naglušnost. Ker pa je imel govor že razvit, je ta ostal lep, se pa seveda ni več slišal,« razlaga Sparkova. Oče se je z njo vedno pogovarjal, z mamo je komunicirala v znakovnem jeziku. In ko jo kdo vpraša, kaj je njen jezik, odgovori, da oba – tako govorniki kot znakovni.

Ni bila edini otrok v družini, vendar je med štirimi sorojenci edina, ki dejansko obvlada znakovni jezik.

Misel jo popelje v otroštvo, v čas, ko je praktično začela živeti življenje tolmačke slovenskega znakovnega jezika, kar jo je v najstniških letih tudi pognalo v beg. »Morala sem pobegniti iz gluhega sveta, ker to je bil strašen napor. Ne vem, ali se ljudje zavedajo, kako je takšno življenje težko. V bistvu nimaš otroštva, ker si vedno prisoten, vedno prevajaš, vedno si na razpolago. Po navadi si starš izbere enega otroka ... Ali pa smo tudi otroci bolj empatični in potem gre samo še eno z drugim ... Zavedati se je treba, da gre tu praktično za tolmačenje življenja. Povsod sem morala biti zraven. Stara sem bila pet let ... Nisem vedno razumela vsega.«

Še danes se zgodi, da na družinskih piknikih računajo nanjo. »Kako naj bom sproščena, če naj kar naprej razlagam, kaj je rekel ta, kaj oni ... Tako da sem že dvakrat prosila kolegico, če pride tolmačit, da sem jaz sploh kaj imela od piknika,« se nasmeje.

Omenimo izraz gluhtonem. Sparkova pojasni, da gre za medicinski termin, ki je v bistvu žaljivka. Ker njena mama ni razvila jezika, so ji avtomatsko pripisali, da je nema. Sparkova tudi žalosti način, kako

Natalija Spark / Foto: Alenka Brun

je današnja medicina naklonjena temu, da tak otrok mora spregovoriti. Poda primer, da na primer slepemu ali slabovidnemu ne bomo nikoli rekli, da mora videti. »Vem, da smo prevladujoča slišča družba in res je dobro, da govorijo, ampak da človek usvoji jezik, pa mora imeti svoj jezik. In v tem primeru je to znakovni jezik.«

Svet gluhih

Dokler leta 2002 v Sloveniji nismo dobili zakona o rabi slovenskega znakovnega jezika, je bilo tolmačenje znakovnega jezika na prostovoljni bazi. Potreba po tolmačih se kaže skozi celotno zgodovino gluhe skupnosti, pravi Sparkova. Ko so se obrnili nanjo, se je odločila, da se vrne v svet gluhih, da poskuša pomagati po svojih najboljših močeh.

Kljub temu da je že obvladala slovenski znakovni jezik, se je vpisala v začetni, nadaljevalni in izpopolnjevalni tečaj znakovnega jezika, uspešno opravila sprejemni izpit za Šolo za tolmače znakovnega jezika in se vključila v enoletni program usposabljanja, ki ga organizirajo na Zavodu Združenja tolmačev za slovenski znakovni jezik, ga uspešno zaključila in s praktičnim zaključnim izpitom dobila diplomu. S sprejetjem omenjenega zakona, pa je ponovno morala opraviti preverjanje in potrjevanje o doseganju standardov strokovnih znanj in spretnosti na državnem izpitnem centru (RIC) in si tako pridobila NPK tolmač/tolmačica slovenskega znakovnega jezika.

Ali to pomeni, da ko se vpiše v šolo za tolmačenje, se poleg kretenj nauči tudi slovnice znakovnega jezika, nas zanima. Sparkova je jasna: »Šele leta 2019 je kolega Matic Pavlič naredil korak v tej smeri. Študiral je jezikoslovje, in ko si je izbral temo za diplomsko nalogo, se je prvič srečal z znakovnim jezikom. Ta ga je pritegnil do te mere, da je v Benetkah vpisal doktorat s področja slovnice znakovnega jezika. Znanstveno se je lotil preučevanja jezika in je prvi, ki je naredil slovnico slovenskega znakovnega jezika. Vendar to niso navodilni bazi. Potreba po tolmačih se kaže skozi celotno zgodovino gluhe skupnosti, pravi Sparkova. Ko so se obrnili nanjo, se je odločila, da se vrne v svet gluhih, da poskuša pomagati po svojih najboljših močeh.

morala skozi vse postopke še enkrat, ponovno opravljala izpite, ampak od takrat je tolmač znakovnega jezika v Sloveniji tudi poklic.«

Je človek integritete

Že ko je bila Natalija Spark še majhna punčka, se je odločila, da ne bo nikoli dopustila, da bi otroci trpeli. Kasneje je najprej razmišljala o delu socialne delavke, a ker je imela že kot otrok s centri za socialno delo slabo izkušnjo, je ta misel postopoma zbledela. Še vedno pa jo je zanimalo delo z odraslimi in otroki in tako se je odločila za študij andragogike in pedagogike na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Pri 33 letih se je vpisala kot redna študentka, kasneje pa se je odločila še za magistririj iz psihosocialne pomoči v Novi Gorici.

Izvedemo, da je za diplomsko nalogo dobila tudi

Prešernovo nagrado. V njej se je dotaknila samega izobraževalnega sistema za tolmače znakovnega jezika, ki ga nimamo. Odprla je temo, predstavila idejo, vendar je takrat ostalo le pri tem.

Danes je Natalija Spark kognitivno-vedenjska terapevtka in ima zasebno prakso že slabih pet let.

Slovenka leta 2020

Tudi pomislila ni, da bi naziv šel res v njene roke. Ko je videla, v kakšni družbi nominirank se je znašla, pravi, se ji je zdelo že sama nominacija izjemna čast. Bila pa je resnično vesela, da so se je ob nominaciji spomnili tudi njeni profesorji. Hudomušno doda: »Bila sem jim pravi izziv, ker sem bila človek prakse z ogromno izkušnjami in še mama najstnice.«

Gledališče

S tolmačenjem v slovenski znakovni jezik v gledališču se je Sparkova srečala pred dvema letoma. Šlo je za projekt, katerega pobudnica je bila Nova Ljubljanska banka. Pojasni: »Kulturo so želeli narediti bolj dostopno gluhih osebam. Predvsem gledališče. Povezali so se z Društvom gluhih in naglušnih Ljubljana. Odločili so se, da bodo izpeljali tri, štiri predstave tako, da bodo gluhi dobili stik s kulturo, ki ga drugače nimajo. Imajo seveda svojo gluho kulturo, ampak živijo v družbi sliščih.«

Povabili so jo k projektu in se je odzvala.

Najprej je v Lutkovnem gledališču v Ljubljani tolmačila Žogico Marogico. »Obožujem jo,« se ji zaiskrijo oči.

Ker je bila to prva tovrstna predstava, je bila zelo odmevna, se spominja.

Ko si je v nadaljevanju ogledala muzikal Addamsovi v Mestnem gledališču ljubljanskem (MGL), se ji je porodila ideja, da bi lahko gluhih ponudili kakšno lahkotnejšo predstavo. Dala je pobudo v tej smeri, če se lahko povežejo z odgovornimi (v tem primeru s sponzorji oziroma odločevalci projekta) in že razmišljala naprej: »Ugotovila sem, da bomo potrebovali dva tolmača: enega za ženske in drugega za moške vloge. Predlagala sem Matjaža Juharta, ki je sicer sekretar Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije, se pa v tolmačenju dobro ujameva.«

Strinjali so se.

»Mislim, da sva dva meseca vadila – jaz vse ženske, on moške vloge. Naučiti sem se morala štirih ženskih vlog. Vsakič, ko je bila na vrsti ženska vloga, sem morala z zunanjo držo telesa nakazati, katera vloga je to. Vsaka je imela neko poudarjeno lastnost, ki sem jo jaz uporabila pri tolmačenju za 'preklapljanje' med vlogami.«

Na koncu je znala celotno besedilo predstave oziroma muzikala na pamet.

»S kolegom sva stala spredaj, osvetljena,« se vrne v čas predstave. »Poslušala sva le glas nastopajočih in morala sva točno vedeti, kdaj bo kdo naredil korak ... Vadila sva sama, z ekipo ... Ogromno dela.«

Meni, da je od te točke naprej vse steklo. Zanj je bilo to novo spoznanje, odkrila je nov talent. »Res je bilo noro. Gledališčniki so mi sami rekli, da sem skriti talent. V sebi imam nekaj, kar na odru s podajanjem pride do izraza. In očitno mi ustreza. Resnično uživam.«

Nekatere predstave so bile namenjene gluhih, druge mešani publiko, nadaljuje Sparkova. »Županova Mica v ljubljanski Drami je bila na primer razprodana. Namenjena je bila prav gluhih in je zmanjkalo vstopnic. Ne vem sicer, zakaj, a gluhi to delo dobro poznajo.«

Prihod novega koronavirusa je lani zgodbo prekinil. Je bil pa vsaj korak narejen v tej smeri, projekt se je izkazal za uspešnega in Sparkova upa, da ne bo šel v pozabo. Skromno zaključuje: »Drugače pa to, kar delam, delam rada, z veseljem in dušo.«

Iz predstave Addamsovi / Foto: osebni arhiv (Nejc Hafner)

Aktualno

Virus posegel v položaj delavcev

V dobrem letu dni zdravstvene krize ugotavljamo, da je virus dodobra posegel v naša življenja. Ob prazniku dela, ki ga zaradi epidemije že drugo leto zapored ne bomo praznovali na tradicionalen način, tudi v sindikatih menijo, da je občutno spremenil položaj delavcev.

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Pokazalo se je, da je pandemija predrugačila tudi stanje na trgu dela: kot navaja Statistični urad (SURS), se je brezposelnost zvišala za dvanajst odstotkov. Najvišja stopnja brezposelnosti je med mladimi, med panogami pa je najbolj zarezala v gostinstvo, kjer je 15 odstotkov manj delovno aktivnih kot v letu pred zdravstveno krizo. Število delovno aktivnih je višje v zdravstveni in socialni dejavnosti ter v informacijski in komunikacijski dejavnosti. Kot v svojem poročilu pred letošnjim prvim majem ugotavlja SURS, od doma dela 17 odstotkov zaposlenih.

Tako govorijo številke, kakšne človeške zgodbe pa se skrivajo za njimi, smo poizvedeli v nekaterih sindikatih, kjer so se v teh časih spoprijemali s spremenjenimi težavami delavcev. Matej Jemec, sekretar območne organizacije Zveze svobodnih sindikatov Slovenije za Gorenjsko, naniza nekaj izkušenj: »Epidemija covid-19 je še posebej hudo prizadela gostinstvo in trgo-

»S protikoronskimi ukrepi je prišlo do absurdne situacije, ko so denimo v Bolnišnici Jesenice z rami ob rami delale delavke zasebnega podjetja Aktiva čiščenje, ki niso dobile dodatka za delo zaradi izpostavljenosti covidu-19, in delavke, ki so bile neposredno zaposlene v Bolnišnici Jesenice, ki so ta dodatek dobile.«

vino, ki se ukvarja s prodajo neživilskih artiklov, ter podjetja, ki so vezana na prodajo v teh trgovinah. V gostinskem sektorju je ogromno delavcev izgubilo službo. Zelo je bila prizadeta tudi tovarna čevljev Alpina, ker zaradi zaprtja trgovin z obutvijo niso mogli prodati načrtovanega. Na območju Gorenjske je bil zelo na udaru tudi Fraport Slovenija, ki deluje na brniškem letališču. Zaradi praktičnega zastoja potniškega prometa v najhujšem »lockdownu« (zaprtju države) ja tam promet zelo upadel in so lani poleti odpustili okoli osemdeset delavcev. Načrtovali so, da jih odpustijo okoli 120, ampak nam je s sindikalnimi akcijami uspelo predvideno število odpuščenih zmanjšati za kar četrtno.«

Jemec navaja primer delavk, upravičenih do dodatka zaradi izpostavljenosti virusu, ki pa so ga dobile šele po sindikalni intervenciji:

»Kolegica Mirela Žnidarec se je na območju Gorenjske zelo borila za članice v Aktivi čiščenje. S protikoronskimi ukrepi je prišlo do absurde situacije, ko so denimo v Bolnišnici Jesenice z rami ob rami delale delavke zasebnega podjetja Aktiva čiščenje, ki niso dobile dodatka za delo zaradi izpostavljenosti koronavirusu, in delavke, ki so bile neposredno zaposlene v Bolnišnici Jesenice, ki so dobile ta dodatek. Zakonsko so tu bili narejeni popravki, ki so tudi tem delavkam priznali dodatek za več mesecev dela, ampak se je zadeva marca 2021 spet zaustavila in mora kolegica Mirela Žnidarec ponovno reševati ta problem.«

Navidezni ukrepi za zaščito delavcev

V večini družb na Gorenjskem, kjer ima ZSSS sindikate, ni bilo bistvenega padca poslovanja, a Matej Jemec ob tem ugotavlja, da so družbe v veliki večini le navidezno sprejele ukrepe za zaščito delavcev pred covidom-19, da so denimo nalepile na vrata, kaj morajo delavci spošto-

vati, dejanskega systemskega urejanja pa ni bilo. Ocenjuje, da se je veliko njihovih članov okužilo s covidom-19 na delovnem mestu. Kritičen je tudi do inšpekcijskega nadzora in ne pozna primera, da bi kakšen delodajalec dobil kazen zaradi neupoštevanja varnostnih ukrepov. »Obveščen sem tudi, da je v družbah, kjer nimamo sindikata, prihajalo do tako hudih zlorab, da je denimo delodajalec kar enostransko zmanjšal plače za več deset odstotkov, kar je seveda nezakonito. Teh primerov v družbah, kjer imamo organizirane sindikate, ni bilo, kar je dokaz, da je sindikat zelo dobra zaščita,« sklene Jemec.

Stiske so se poglabile

Nežka Bozovičar, predsednica Sveta gorenjskih sindikatov, pa o izkušnjah z epidemijo razmišlja: »Tako delodajalci kot zaposleni so se ob pojavu epidemije soočali

s celo vrsto novih ukrepov, kot so čakanje na delo doma, krajši delovni čas od polnega, delo od doma in drugi. Zaposleni so se morali vseemu temu prilagoditi. Ukrepi so se iz dneva v dan spreminjali. Številni so se zaradi ukrepov srečevali z zmanjšanjem prihodkov, kar je ob socialnih stiskah še dodatno vplivalo tudi na odnose v družini in v zasebnem življenju. Stiske so se poglabljale. Večala sta se strah pred boleznijo in strah pred morebitno izgubo zaposlitve. Uvedeni so bili tudi številni dodatni ukrepi za varovanje zdravja in varnost na delovnem mestu. Mnogi zaposleni so dvomili, da je dovolj poskrbljeno za njihovo zdravje. Kasneje, ko so se okoliščine umirjale in so bili postopki pri delodajalcih že utečeni, so se ukrepi v delovnih okoljih nekoliko ustalili. S spremembami pa se sicer srečujemo vsakodnevno. Zakonodajno poznamo in treba se je le še dosledno držati vseh novopostavljenih pravil. Letos je zagotovo lažje, kot je bilo v istem obdobju v lanskem letu, je pa prav gotovo bistvena razlika v življenju v delovnem okolju pred ali po epidemiji. Ni več toliko medsebojnega družjenja, odpadle so vse zabeve, neformalna in formalna družjenja. Vsa usposabljanja in izobraževanja ter poslovni sestanki so se preselili na splet. Ni toliko osebnih stikov. Te smo vsi začeli zelo pogrešati. Menim namreč, da videokonference nikakor ne morejo nadomestiti izmenjave izkušenj in mnenj v živo. Tudi vzpostavljanje novih poznanstev je s tem precej okrnjeno. Danes se še vedno srečujejo z ukrepi čakanja na delo doma in z ukrepom krajšega delovnega časa v nekaterih podjetjih. Nekatera podjetja so se srečevala tudi z odpuščanji, po drugi strani pa imajo številni delodajalci povečane potrebe po delu, dodatno zaposlujejo, predvsem v kovinski industriji in dejavnostih, ki so povezane z avtomobilsko industrijo, pa tudi v gradbeništvu. Najslabša pa je situacija v gostinstvu in turizmu, ki sta najbolj prizadeta panogi.« Kako v teh razmerah zaščiti delavce? Tudi Bozovičarjeva svetuje, naj se včlanijo v sindikate in sklopi različne oblike brezplačnih svetovanj, izobraževanj in usposabljanj, ki jih sindikati nudijo svojim članom,

Nagelj za prvi maj, praznik dela / Foto: Tina Dokl

pridobijo prepotrebna dodatna znanja in veščine, ki bodo pripomogle k ohranitvi zaposlitve ali pri iskanju novih zaposlitvenih možnosti. »Vedno pa se naši člani lahko obrnejo na našo pravno službo, kjer jim svetujemo, jim pomagamo in jih zastopamo, ko se znajdejo v negotovih situacijah,« sklene Nežka Bozovičar.

Boj za počitek

Tudi na Delavski svetovalnici v Ljubljani opažajo vse več primerov delavcev, ki so preprosto 'poslani domov', brez kakršnih koli napotkov, navodil, odredb. »In medtem ko čakajo na ta ista navodila delavcev, se v veliko primerih na žalost zgodi, da jih delodajalci odjavijo iz socialnih zavarovanj, poleg tega pa vse več delavcev ugotavlja, da jim isti delodajalci ne plačujejo socialnih prispevkov,« navaja Goran Lukić iz Delavske svetovalnice. »(Še) več kot odpuščanje je, bi lahko rekli, fluktuacije delavcev, kar pa je ob takšnih praksah

»Nekatera podjetja so se srečevala tudi z odpuščanji, po drugi strani pa imajo številni delodajalci povečane potrebe po delu, dodatno zaposlujejo, predvsem v kovinski industriji in dejavnostih, ki so povezane z avtomobilsko industrijo, pa tudi v gradbeništvu. Najslabša je situacija v gostinstvu in turizmu, ki sta najbolj prizadeta panogi.«

delodajalcev pravzaprav logično. V panogah pa bi lahko rekli – nič novega. Gradbeništvu, predelovalni industriji, avtoprevozništvu so panoge, kjer opažamo kar nekaj 'verzičnih' kršitev. Ob tem imamo kar nekaj primerov kršitev delavskih pravic v

dejavnosti gostinstva in turizma. Vprašanje, kako zaščititi delavce, pa bi moralo pravzaprav biti, kako naj se delavci zaščitijo, pri čemer je osnova – informiranje. Velika težava pri tem je, da delodajalci vse bolj povečujejo intenzivnost dela, kar posledično pomeni, da so delavci vse bolj utrujeni, kar spet pomeni, da se v tovrstnih scenarijih celotno življenje praviloma skrči na opravljanje dela in osnovnih rutinskih življenjskih funkcij – skratka, delavci so preprosto psihično in fizično preveč utrujeni, da bi si vzeli čas za informiranje. Prav zato je izjemno pomemben boj za ustrezen delovni čas oziroma boj za počitek.«

Skrajšali delovni čas

Tudi delodajalci so se na začetku zdravstvene krize srečali z velikimi spremembami. Kako so se s tem spopadli v podjetju Iskratel, pove Jelica L. Lajovic, tamkajšnja izvršna direktorica za kadre in korporativ-

poslovnih tveganj sprejema in koordinira ukrepe ter način dela. Po razglasitvi epidemije sredi marca lani so zaposleni do junija lani izvajali le poslovno nujne naloge, na lokaciji je bilo okoli dvajset odstotkov zaposlenih (večinoma proizvodnja), ostali so bili na delu na domu ali zaradi zmanjšane obsega poslovanja na čakanju na delo doma. Med 1. januarjem in 30. junijem letos smo glede na poslovne okoliščine uvedli delo za skrajšani delovni čas, 32 ur na teden. Strukturo zaposlenih in način dela (trenutno del zaposlenih dela na lokaciji podjetja, del pa na domu) ves čas prilagajamo epidemiološkim razmeram, procesom v podjetju in dinamiki na trgu, pri čemer se ta v dobrem letu ni bistveno spremenila. V sodelovanju s predstavniki zaposlenih nam je uspelo sprojeti novo Podjetniško kolektivno pogodbo (PKP), ki je v veljavi od začetka letošnjega leta. Med drugim vzpostavlja nov sistem nagrajevanja, ki temelji na ciljih in kompetencah. Vse poteka skozi redne dialoge z zaposlenimi, t. i. Iskratelov dialog. Gre za izvedbo kvartalno razvojno ocenjevalnih pogovorov med zaposlenimi in nadrejenimi s ciljem razvoja in napredka. Za še hitrejši pretok informacij in ozaveščanje zaposlenih smo v času epidemije tudi prilagodili kanale komuniciranja. Velik poudarek smo dali razvoju odličnosti vodenja. Med celotno epidemijo se izvaja akademijsko vodenje. V vsem tem času nismo odpovedali dogodkov in aktivnosti za zaposlene, ampak smo njihovo izvedbo prilagodili okoliščinam.«

Zgodbe

Skočili smo k Pavlovčičevim

Za smučarskega skakalca Bora Pavlovčiča je bila minula sezona zelo uspešna, njegovim rezultatom so v domačem krogu nazdravili po zaključku sezone v Planici. Tudi Borova starša Petra in Martin sta zelo povezana s skoki, njegova sestra Tisa pa se je letos prvič pridružila planiškim teptalcem snega. Zanimivo družino smo prejšnji teden obiskali v njihovi domači hiši v Mojstrani.

SUZANA P. KOVAČIČ

Minula sezona je bila za smučarskega skakalca Bora Pavlovčiča, člana ND Rateče - Planica in Teama Kranjska Gora, zelo uspešna. Trikrat je stopil na zmagovalni oder tekem svetovnega pokala, skoraj polovico tekem od skupaj 24 je zaključil med najboljšimi desetimi, sedemkrat je bil peti. Konec marca ob zaključku sezone je bil naš planiški junak, v dolini pod Poncami so zanj navijali ati Martin, mami Petra in sestra Tisa. Na drugi posamični preizkušnji na Letalnici bratov Gorišek v Planici je osvojil tretje mesto, na zaključni tekmi pa popravil svoj osebni rekord in poletel kar 249,5 metra, blizu svetovnega rekorda 252 metrov, ki ga je postavil Rjiju Kobajaši. Bor pravi, da je vedno imel željo stati na stopničkah na domači tekmi, kot je to uspelo njegovemu stricu Urošu Pavlovčiču v alpskem smučanju s tretjim mestom na domači tekmi v Kranjski Gori.

Zdelo se mi je, da se samo dol spustiš

Bor je imel komaj nekaj let, ko je že občudoval teptalce snega na strmini planiške velikanke, med katerimi je bil njegov oče. Z navdušenjem je leta 2005 spremljal tedaj svetovni rekord

Bjørna Einarja Romørena, ki je doskočil pri 239 metrih. Leto zatem je Bor, pri svojih osmih letih, smučarske skoke začel trenirati. Kot se v smehu spominja: »Za skoke se mi je zdelo, da se samo dol spustiš in da za to ni potreben kakšen poseben napor. Verjetno zaradi tega takrat nisem videl kakšnega drugega športa pred skoki.« Skakanje ga je hitro prevzelo in tudi z vsemi napori, ki jih prinaša tudi ta šport, se je spoprijel. Trenirati jih je začel na pomlad, najprej je bila vadbeni prostor telovadnica, meseca maja prvi preizkus na osemmetrski skakalnici, junija 2006 že prva tekma v Guncljah, kjer je bil deseti.

Zastavonoša na planiški strmini

Martin Pavlovčič je teptalec snega v Planici že 25 let. Je tudi zastavonoša, kar je del planiške zgodbe in posebna čast. »Po približno treh letih, ko sem že delal kot teptalec snega, mi je kolega iz Mojstrane, tudi zastavonoša, izročil švicarsko zastavo in mi rekel, naj pazim nanjo. Približno dvajset let sem se z njo vozil po planiški strmini. Zadnja tri leta vozim slovensko zastavo, predal mi jo je vodja skakalnice. Zaslužil sem si jo z delom, vsaj mislim tako. Sem vodja doskočišča; z ekipo skrbimo, da je doskok skakalnice dobro pripravljen. Dnevi

Martin, Petra, Bor in Tisa Pavlovčič po nedeljski tekmi v Planici marca letos / Foto: osebni arhiv

so dolgi, a smo po opravljenem delu vsi zadovoljni. V Planici za prireditve dela okoli 150 delavcev, od tega je petdeset teptalcev snega. Ekipa se je pomladila, malo se tudi že pripravljamo na svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju 2023, ki bo velik zalogaj,« je pojasnil. Tisa Pavlovčič se je v minuli sezoni prvič pridružila planiškim teptalcem – to mesto jo je čakalo. Kot pravi, je bilo kar naporno, a ji je bilo v zadovoljstvo.

Ni mu še podelila dvajsetice

Petra Pavlovčič je merilka daljav in delivka sodniških ocen pri smučarskih skokih. Prav poseben mora biti občutek, ko te preleti sin. »Prvič, ko je Bor šel na velikanko, sem mislila, kaj bo, da bom imela tremo, pa niti ni bilo tako hudo. Boru zaupam, ker vem, da je opravil že toliko in toliko skokov. In če je trener presodil, da je sposoben velikanke, ni kakšnega strahu,« je povedala Petra, ki ima licenco državne smučarske sodnice za skoke. Vsak klub ima praviloma tudi svoje merilce daljav. »Martin se je ukvarjal bolj s Tiso in njenim alpskim smučanjem, jaz pa sem na tekmah spremljala Bora. Združila sem prijeto s koristnim, odločila sem se, da bom v ND Rateče - Planica tudi pomagala, in sem naredila izpit za merilko daljav in sodnico; najprej za klubsko sodnico, potem regijsko in nazadnje državno sodnico.« Sodi tudi na ženskih skokih.

Na domačih tekmah, ki jih organizira ND Rateče - Planica, lahko sodi tudi, ko tekmuje Bor. Je kaj bolj stroga

do sina pri dodeljevanju ocen? »Včasih sem res še bolj stroga,« je povedala in hkrati pojasnila, da bi hitro dobila rdeči karton, če bi domačim klubskim skakalcem delila samo visoke ocene, saj so tudi sodniki podvrženi analizam dela. No, mama sinu tudi še ni podelila dvajsetice, ker si je menda, vsaj tako je rekla v smehu, še ni zaslužil.

Študentka Tisa, nekdanja alpska smučarka

»Smučišče v Mojstrani imam skoraj pred domačimi vrati. Komaj dobro sem shodila, sem že smučala. Zraven sem še plavala, klekljala, igrala na klavir in citre. Da bi zares tekmovala v alpskem smučanju, kakšne posebne želje nisem imela oziroma je ta prišla šele, ko sem bila stara 13 let. Dobro mi je šlo na šolskih, regijskih tekmah, po pogovoru z atijem, stricem Urošem in trenerjem Alešem Vidicem sem začela trenirati v ASK Kranjska Gora. Zaostanka za klubskimi vrstnicami nisem mogla nadoknaditi in moja zgodba se je zapeljala tako, da sem tudi preko smučanja dobila mesto na kolidžu St. Olaf v Minnesoti, kjer sem vpisala psihologijo, znanost športa in nevroznanost. V pomoč mi je bil na začetku stric Uroš, ki je živel pol ure stran od kolidža, kjer je treniral alpske smučarje, nekajkrat na mesec tudi našo ekipo.« Za vse drugo se je Tisa sama potrudila, že prej se je v gimnaziji trudila za to, da bi izpolnila pogoje za vpis na kolidž tudi z odličnimi ocenami in dobila štipendijo.

Tisina športna zgodba je drugačna kot Borova. »Ni

bilo realnih opcij niti utvar znotraj družine, da bi lahko dosegla visok rezultatski nivo. V Ameriki sem tekmovala v ligi kolidžev. Bila pa sem prva Slovenka na tem kolidžu, ki je mednarodni in je zanje zelo pomembno, da imajo študente različnih narodnosti. Bolj kot moji športni dosežki so jih prepričale moje ocene.« Tisa se je po zaključenem študiju vrnila v Slovenijo, pripravlja magisterij iz kognitivne znanosti. »V Ameriki mi je bil všeč njihov zmagovalni način mišljenja. Prepričani so, da če se boš zadosti potrudil, boš tudi uspel. Vseeno to ni bilo dovolj, da bi ostala. Slovenci smo bolj povezani in bolj pristni,« razmišlja.

Včasih gre brez besed

Tako kot so različne smučiči za alpsko smučanje in za skoke, tudi tehnika smučanja ni bila skupna tema pogovorov sestre in brata. Tisa pove, da je bil Boru vedno najljubši mir in ne nekdo, ki ga kar naprej nekaj sprašuje. »Ve pa, da me lahko pokliče kadarkoli,« je dejala. Bor ji je pritrtil in dodal: »Vem, da vsi bližnji navijajo zame in da mi želijo najboljše. Sam pa najbolje vem, kaj moram narediti in česa sem v danem trenutku sposoben in mi besede zato ne pomenijo toliko.«

Bor je imel po zaključku minule sezone tri tedne proste treningov. V tem času je uresničil svojo željo in obiskoval začetni tečaj jadralnega padalstva. Lotil se je pisanja diplomske naloge na Višji strokovni šoli za gostinstvo in turizem Bled. Izbral je študijsko smer velnes, ki se mu zdi smiselna navezava na šport. »V diplomu se bom posvetil

vplivu, pomenu psiholoških priprav na skoke, koliko je to dodana vrednost oziroma koliko ti to lahko vzame, če delaš v napačno smer,« je pojasnil.

Nazdravili šele po Planici

Prehrana je posebno poglavje smučarjev skakalcev. Pri Pavlovčičevih zadnje čase še največ kuha Martin, Boru se z jedilnikom prilagajajo. »Rad poskušam nove jedi, a ker imam s kilogrami kar nekaj težav, moram paziti na vnos kalorij,« je povedal. Kosu torte se po zaključeni sezoni vendarle ni odrekel. »Prijateljica mi je rekla, da je dobre rezultate treba proslaviti s torto, in obljubo držala.« Kot sta povedala starša, do zaključka sezone v Planici niso sprejemali obiskov niti takrat, ko je Bor dosegel rezultate in bi marsikdo rad prišel nazdravit. »Res smo pazili, da mu kdo ne bi 'prinesel' novega koronavirusa.«

Hiša s pogledom na znameniti Trg olimpijcev

Martin Pavlovčič izhaja z Dovjega, Petra prihaja s Hrušice, otroka pa sta »gor rasla« v Mojstrani v hiši s pogledom na Trg olimpijcev.

Martin je alpinist, gorski reševalec pri GRS Mojstrana že več kot trideset let. Pri GRS Mojstrana je član Komisije za reševanje izpod plazov, štiriletna avstralska ovčarka Ajša pa je njegov drugi pes, izšolan za pomoč pri reševanju. Uspešno je zaključil tudi šolanje za mednarodnega planinskega vodnika in si želi v prihodnje več profesionalno ukvarjati s tem. Sicer je samostojni podjetnik in se ukvarja z nadzorom gradnje objektov (strojnih inštalacij).

Petra Pavlovčič je vodja projektov v jeseniškem podjetju Enos, kjer skrbi za zemeljski plin v občini Žirovnica. V prostem času planinari in turno smuča, včasih je tudi plezala. Vso to strast do hribov sta starša prenesla na Tiso, ki je z očetom praktično vsak dan v hribih, če jima dopušča čas. Le Bor se hribom izmika, a hitro pojasni, da skoki in hribi pač ne gredo skupaj. Je pa družina našla skupni trenutek in se po Borovi zimski skakalni sezoni naučila razgledov in pogledov z Mojstrovke. Bor s pogledom že zazrt naprej – biti še boljši. Prva poletna tekma bo 17. julija grand prix na Poljskem.

Na podelitvi Tisine diplome v Ameriki / Foto: osebni arhiv

Družinsko v hribih / Foto: osebni arhiv

30 let R Slovenije

V Škofji Loki prvi občinski Demos v Sloveniji

VINCENCIJ DEMŠAR

V Društvu 2000, reviji za družbena, kulturna in religiozna vprašanja, smo si v 80. letih 20. stoletja prizadevali za več dialoga med nazorsko različno mislečimi. Na občnem zboru tega društva je bilo 10. marca 1989 ustanovljeno Slovensko krščansko socialno gibanje s predsednikom P. Kovačičem. Že poleti je njegovo vlogo prevzel L. Peterle. Dne 3. novembra 1998 smo se preimenovali v Slovenske krščanske demokrate – SKD. V Škofji Loki smo občinski odbor SKD ustanovili 24. novembra 1989.

Po ustanovitvi republiškega Demosa 27. novembra 1989 smo 3. decembra pri nas doma v Škofji Loki ustanovili prvi občinski Demos: za ZS F. Feltrin, A. Pretner; za SDZ Alenka Lauko Potočnik, T. Mlakar; SLS I. Oman; SKD J. Prevc, V. Demšar. Kasneje se je pridružila še SDSS.

V tem času so nastajali krajevni odbori SKD: Poljane, predsednik Franc Arnolj; Žiri, Roman Mlinar;

Selca, Peter Krek; Železniki, Jernej Prevc in v Škofji Loki. Finančno smo bili revni, vse je delovalo na osnovi prostovoljstva. Organizirali smo prireditve. Ena večjih je bila javna tribuna Opozicija se predstavi 9. januarja 1990. Vabljeni gostje: J. Janša, S. Hribar, I. Oman, A. Lauko. Govora je bilo o volitvah, narodni spravi ... V Škofji Loki sta večino vodstvenega dela za SKD na terenu opravljala J. Prevc in F. Rupar, tajniške in računovodske zadeve pa F. Božič, Z. Homan, Z. Kočvar, C. Božnar in drugi. Dne 17. januarja 1990 je Demos Škofja Loka izdal svoj politični program.

S shodom Usoda Slovenije v naših rokah smo zaključili predvolilno dogajanje.

Dne 22. aprila smo volili delegate v občinske skupščine. V naši občini je od 27.138 volilnih upravičencev volilo 22.691 – 83,6 odstotka. V Škofji Loki je zmagal Demos v 23-članskem družbenopolitičnem zboru s 13 člani. ZSMS – liberalna stranka je dobila pet, Socialistična zveza enega, ZKS-SDP tri in Zveza za ohranitev

enakopravnosti občanov enega delegata. V maju 1990 je bil na predlog Demosa (v SDZ so zadržali, da je njihov član) za predsednika skupščine izvoljen P. Hawlina, za predsednika IS pa R. Dolenc. Slednji se je prejel kot v enem mesecu temu odpovedal in sem moral podpisati kot predsednik SKD, najmočnejše stranke v Demosu, prevzeti to mesto 25. junija 1990. Glede na moč posameznih strank smo sestavili iz vseh strank in drugih 12-članski IS, pričemer je treba poudariti, da smo ves čas mandata delovali usklajeno. Saj je bilo to nujno: zadele so nas katastrofalne poplave 1. novembra 1990, zapiranje RUŽV, preprečevanje prehitrega zapiranja LTH Vincarje in Klavnice ... Sredstva od prodaje družbenih stanovanj po Jazbinškovem zakonu smo usmerili v plinifikacijo, lastninjenje družbenega premoženja, popravljali krivice, storjene v zadnjih 50 letih na raznih področjih, in vračali po drugi svetovni vojni nasilno odvzeto premoženje. V loški kasarni je bilo od ustanovitve nastavitvenega

Člani IS občine Škofja Loka ob 15-letnici 2010 (z leve): Bojan Vinko, Vincencij Demšar, Anton Beovič, Sonja Jakopin, Branko Murnik, Blaž Kujundžič, Franc Mohorič, Ludvik Leben, Milko Okorn in Marija Pogačnik. Manjkajo: Borut Bajželj, Janez Jenko, Milan Kavčič in Franc Rupar. / Foto: osebni arhiv

centra 10. maja 1992 že naslednji mesec čez 1500 beguncev iz BiH; nekaj tudi pri sorodnikih. Ostali so več let.

Na plebiscitu za samostojno Slovenijo 23. decembra 1990 je v občini Škofja Loka glasovalo 92,3 odstotka, proti je bilo 771 (2,9 odstotka) volivcev. Občinski praznik smo prestavili z Dražgoš na dan prve omembe Loke 30. junija 1973. Vrnili smo ime Tineta Debeljaka v Šk. Loko in tudi zamolčanega profesorja Ivana Dolenca.

V vojni za Slovenijo smo bili močno vključeni. Vojne obveznike smo pošiljali v učne centre, brigado Moris, varovali slovenske vojaške, ki se niso vrnili z dopusta v JLA, pred vojaško policijo. Organizirali smo Transporte vojaške opreme in orožja s civilnimi vozili z Vrhničke v RUŽV. Pri pogajanjih

s komando v loški vojašnici sta imela največ zaslug župan P. Hawlina in po veljnik V. Bešter. Z veliko mero odgovornosti in iznajdljivosti je svojo nalogo opravil občinski sekretariat za obrambo z vodjo B. Kujundžičem. Sekretar za gospodarstvo T. Jenko je s predlogom že prvi dan pregnal paniko, da bi zmanjkalo hrane. Peki so spekli prvi dan vojne trikrat toliko kruha kot sicer. Za aktiviranje vozniakov tovornjakov je poskrbel J. Jenko. Drugi smo pa tudi dežurali več dni in noči na sedežu občine. Vsem nam je bilo hudo, da je bil po nesreči ubit mlad fant ob napadu na loško vojašnico, družgi žrtev pa ni bilo.

Potem ko so vrgli Peterletovo vlado v Ljubljani, je opozicija vložila nezaupnico občinskemu IS Škofja Loka.

Nezaupnica v zboru krajevnih skupnosti ni bila izglašena. Nastalo je različno tolmačenje našega statuta. Novinar je pisal: »Odstopljeni noče odstopiti«, opozicija pa tudi kasneje ni predlagala svojega kandidata. Uspešno smo pripeljali staro kardeljansko občino do konca; tudi na gospodarskem področju z najmanjšo brezposelnostjo na Gorenjskem. Trije člani IS so se na lastno željo zamenjali v štiriinpolletnem mandatu.

Dne 18. aprila 1991 je bil v Selcih ustanovljen občinski odbor Mladi krščanski demokrati (MKD). MKD je zrasel tudi 27. marca 1992 v Železnikih s predsednikom M. Šubicem; že ob ustanovitvi je bilo v njem čez dvajset mladih in taki so še sedaj uspešni nosilci politike v občini.

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

»Skrivnost« Kranjčana Bena Anderwalda

PETER COLNAR

Ko sem pred leti prvič pisal o svojem (pol)stricu Benu Anderwaldu, sem doživel velike javne proteste s strani nekaterih takratnih starejših članov Zveze borcev. Protestirali so zato, ker sem zapisal, da naj bi takratno bivanje Bena Anderwalda izdali Nemcem njegovi »partijski prijatelji« iz Ljubljane. Šlo je za takratno medpartijsko obravnavanje, ker so v Kranju in na Gorenjskem ustanavljali partijske celice brez odobritve kolegov iz Ljubljane. Takrat me je javno podprl tedanji »uradni partijski pisec« Ivo Jan, danes pa slišim v Državnem zboru, da so nekateri potomci »ponosni na svoje partijske prednike« ... Nekaj let mlajši od Anderwalda, sedaj pokojni Ljubo Sirc, mi je pripovedoval, kako so kranjski mladci zgodaj zjutraj čakali na ulici, da so lahko videli svojega junaka Bena, ki je,

optan z nahrbtnikom, odhaja v hribe ...

Alpinist in arhitekt Beno Anderwald se je rodil 30. aprila 1915 v meščanski kranjski Colnarjevi družini iz Kranja. Rodil se je v drugem zakonu ene najbolj znanih trgovk Ivane Colnar, rojene Dovžan. Že v mladosti, v gimnazijskih letih, se je zapisal goram. Član kranjske podružnice Slovenskega planinskega društva je ostal do razpada leta 1941.

Leta 1935 se je po zgledu planinsko-akademske skupine na Univerzi v Ljubljani tudi v Kranju oblikovala kranjska planinska akademska skupina. To alpinistično združbo je Beno oz. Benko zasnoval s soplezalci študenti domačini in tudi drugimi študenti simpatizerji alpinizma: Cenetom Malovrhom, Bogdanom Jordanom, Vlastom Kopačem,

Milanom Ekarjem, Mirkom Slaparjem pa tudi drugimi neštudenti »alpinisti«. Z njimi so skupaj alpinistično prijateljevali in plezali. Z Vlastom Kopačem sta bila nerazdružljiva tudi na predavanjih pri znamenitem slovenskem profesorju arhitektu Jožetu Plečniku.

Beno, odločen nasprotnik nemškutarjev, se je v leta 1941 vključil v partijsko »celico« študentov z nazivom Benko. Leta 1943 je postal sekretar Komunistične partije rajona Kranj in istočasno član okrožnega komiteja. Bil je avtor znanega »predloga za reorganizacijo partije« v Sloveniji. Predlagal je, da se partijski pokrajinski komite za Gorenjsko preseli v dolino Kokre. Vodstvo v Ljubljani tega ni sprejelo in je 18. februarja 1943 zamenjalo funkcionarje. Beno je »posle« rajonskega sekretarja

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Škofji Loki se je 27. 4. 1903 rodil pesnik, urednik in prevajalec Tine Debeljak. Med letoma 1935 in 1945 je urejal časopis Dom in svet in kulturno rubriko v Slovincu. Leta 1944 je uredil pesniški zbirki Franceta Balantiča.
- V Rudnem pri Železnikih se je 29. 4. 1896 rodil duhovnik, jezikoslovec, literarni zgodovinar in prevajalec Jakob Šolar. Prizadeval si je za enoten boj proti okupatorjem. Leta 1941 je bil pobudnik ustanovitve Slovenske zaveze. Zavračal je metode in cilje KPS.

predal Ivu Slavcu - Joklu, ki so ga kasneje razglasili za narodnega heroja. Za Benom je gestapo razpisal visoko nagrado.

Osmega februarja 1944 so nemški vojaki obkolili Veštrski mlin v Škofji Loki in preiskali okolico. Ker iskanega – partizanov in partizanske tehnike – niso našli, so zažgali sosedovo hišo,

žago in mlin, v katerem so zgoreli štirje partizani, skriti pod stavbo: ing. Beno Anderwald - Benko, Silva Janša - Darja, Pavel Gosar - Razin in Matevž Markič - Metod. Posmrtno ostanke Janše, Anderwalda in Gosarja so pozneje pokopali na pokopališču v Stari Loki, Markiča pa so sorodniki pokopali v Strahinju.

Pohota v okviru sorodstva

GORAZD STARIHA

spolnost in nasilje

V prejšnjem nadaljevanju je še ne 14-letna Katarina ravno začela očetu obirati uši na glavi.

Medtem ko je to počela, ji je oče segel z roko pod krilo in jo žgečkal po spolovilu. Vprašala ga je, kaj počne, on pa je bil tiho. Čez nekaj časa ji je rekel, naj se uleže, on poleg nje, ji dvignil krilo do trebuha, potegnil iz hlač oplojevalni ud in skušal z njim prodreti v njeno nožnico. Ko to ni šlo, je »šaril« še nekaj časa z njim okoli sramnih ustnic in ko je nazadnje le doživel vrhunec, ji je zagrozil, da jo bo pretepel, če bo komurkoli povedala. Trdila je, da je pri tej spolni zlorabi ni bolelo in da jo je oče samo takrat meseno (zlo)rabil.

Zdravniški pregled je pokazal, da je bila Katarina za

svojo starost zadostno razvita, vendar še ne godna za možitev, ker menstruacija pri njej še ni bila nastopila. Zunanje sramne ustnice so bile precej nabrekli, male sramne ustnice med velikimi vidne, sramna vez precej ohlapna, himna ni bilo, oziroma je bil viden ostanek pretrganega himna na vohodu v nožnico, ki je bila razmeroma široka, dovolj za ud zmernih dimenzij. Izvedensko mnenje je potrdilo, da je Katarina že spolno občevala, prvokrat že pred kar nekaj časa, glede na zaraščene sledi pretrganega himna. Ta strokovna ugotovitev se je ujemala z izjavami treh žensk, ki naj bi jim Katarina priznala, da jo oče pogosto meseno zlorablja.

Ugotovljeno je bilo torej, da so imeli opraviti s sumom posilstva in krvoskrunstva in zadevo je prevzelo deželno sodišče v Ljubljani. Tam je oče priznal, da se je igral s svojim moškim udom po spolnih organih svoje hčerke, ampak občeval pa da z njo ni. Tudi hči je na zaslišanjih tajila, da bi večkrat občevala z očetom. To se ni ujemalo s tem, kar naj bi priznala pričam že prej, tudi zdravniški pregled je potrjeval, da je Katarina že spolno občevala.

Priznala torej nista, priče so vedele povedati samo to, kar naj bi jim povedala

Katarina sama, ki pa je bila stara le 13 let in še ni mogla zapriseči. Za posilstvo naj bi bilo premalo dokazov, glede krvoskrunstva pa so najprej ugotavljali, da Katarina ni bila nedvomno Štefanova hči.

Katarina je bila namreč spočeta zunaj zakona, nato pa s poroko »legitimirana«. Ker je bila Štefanova žena noseča še pred poroko z njim, je bi možen dvom, da bi otroka lahko spočel nekdo drug. Štefan pa bi jo oženil šele potem in torej s Katarino ne bi bil v krvnem sorodstvu.

Vendar je bil Štefan nazadnje le obsojen zaradi posilstva. V obrazložitvi sodbe so zapisali, da je priznal, ni pa jasno, ali je priznal občevanje s hčerjo (ki še ni bila stara 14 let, kar je bilo posilstvo brez nadaljnega) ali so za priznanje občevanja štelili že njegovo šarjenje s »tičem« okrog spolovila hčere in ejakulacijo. Kazen za posilstvo je bila od pet do deset let težke ječe. Ponavljajoče se krvoskrunstvo je bilo pri tem le oteževalna okoliščina, ki pa je bila tudi edina. Kot olajševalno so mu šteli, da je priznal, da je pokazal kezanje, da je moral skrbeti za številno družino (oče šestih otrok) in da mu dotlej ni bilo očitati kaj posebno slabega, tako da so mu prisodili le dve leti težke ječe.

Vaš razgled

Zaenkrat še sramežljivi pomladni sončni žarki napovedujejo za mnoge najlepši mesec v letu, ki je pred nami, ter vabijo na terase, kjer sedaj lahko končno uživamo v gurmanskih specialitetah ali pa poiščemo trenutek miru zase, ko se v sončnem jutru vabljivo bohoti žlahten vonj kave. S. L. / Foto: Tina Dokl

Vodni odsev gladine kranjskega olimpijskega bazena je obenem tudi simbolični odsev realnosti, v katero so potopljene domala vse športne prireditve že vse od začetka koronske epidemije – obdobje, ko se tudi največja športna tekmovanja tako v dvoranah kot velikih stadionih odvijajo pred praznimi tribunami. Kljub vsemu pa nas športniki razveseljujejo z vrhunskimi rezultati, njihova vztrajnost in volja pa sta nepogrešljiv navdih. S. L. / Foto: Tina Dokl

Gorenjski priimki

Lukan – svetniški ali čebulni priimek, 1. del

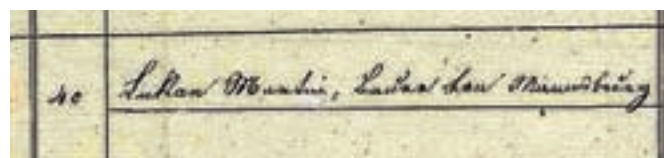
TINO MAMIČ

Priimek Lukan je svetniški priimek. Kar sicer ne pomeni, da so prav vsi Lukani svetniki, marveč da je priimek nastal iz imena svetnika. Torej gre za priimek iz imena, imenski priimek. Lukovi sinovi so postali Lukežiči, Lukeži, Lukančiči ali pa tudi Luke. Luka kot priimek je sicer izginil, leta 1948 pa je še obstajal na Tolminskem. Ga pa najdemo še vedno veliko po svetu, 156.000, največ v Afriki.

Osebnostno ime Luka je bilo včasih zelo redko, priljubljeno pa je postalo šele po drugi svetovni vojni. Leta 1940 je bilo Lukov samo 27, danes pa jih je 13.000, od tega največ na Gorenjskem in v Ljubljani. Luka je od osamosvojitve naprej slovenski imenski prvak, saj se je v tridesetih

letih rodilo deset tisoč Lukov in je Luka najbolj priljubljeno moško ime vseh novorojenčkov. Samo še v dveh državah na svetu jih živi več kot pri nas: v Nigeriji in Sudanu. V svetovnem merilu je Lukov več kot 210.000. Slovenija je svetovni prvak v številu Lukov na kvadratni kilometer. Pa tudi v deležu Lukov glede na število prebivalstva.

Sv. Lukež, ko smo mu rekli včasih, se je rodil kot Grk v Antiohiji (danes turška Antakya) okoli leta deset po Kristusu. Bil je zdravnik. Napisal

Martin Lukan, lastnik kmetije v Trzinu, 30. januarja 1826. Vpis je z abecednega seznama lastnikov stavbnih zemljišč franciscejskega katastra, ki ga hrani Arhiv Republike Slovenije (SI AS 176/L/L294/s/PUA).

je najbolj priljubljen evangelij in Apostolska dela, bojda pa je naslikal tudi prvo ikono. Laskavi naziv prve ikone si sicer lasti več cerkva: Čenstohova na Poljskem, sv. Justina v Padovi, sv. Marija Snežna v Rimu in Marijina cerkev na Trsatu nad Reko. Simbolično ga upodablja v obliki krilatega bika ali vola. Goduje 18. julija in je patron kmetov, neoženjenih, slikarjev, zlatarjev, knjigovezov, mesarjev, notarjev in knjigovezov.

Luka Evangelist pa ni bil prvi Luka. Ime je nastalo že

pred njim. Dve možni razlagi sta, mogoče sta tudi obe pravilni. Lucas je okrajšava iz imena Lucanus, ki pomeni prebivalca antične Lukanije z »narta« italijanskega »škornja«. Lucas pa je lahko tudi moško ime iz besede lux – v pomenu luč. Tako kot Lucija. Lučko bi rekli po slovensko. Slovenski priimek Lukan bi torej lahko prevedli kot Luček ali Svetlik.

A to ni edina možna razlaga. Kaj pa, če je osnova za priimek Lukan slovenska beseda luk? V pomenu čebule, kot jo poznajo v nekaterih slovenskih narečjih pa tudi v hrvaščini in srbsščini. Sicer pa to besedo poznamo tudi kot znamenito rdečo čebulo, slovenski avtohtoni ptujski lük. Obstajata tudi prekmurska priimka Lük in Luk. To kaže, da je »čebulna« hipoteza povsem realna. Priimek je lahko

Priimek Lukančič je nastal iz Lukana. V mrliški knjigi v Kamnjah najdemo starejša zakonca, ki sta umrla na isti dan zaradi epidemije kolere. Knjigo hrani Škofijski arhiv Koper (ŠAK Ž Kam MKU 6, str. 4).

dobil kmet, ki je imel najlepšo ali najboljšo čebulo v vasi. Ali pa je s čebulo, ki ji še danes rečemo naravni antibiotik, zdravil. Ali pa je po čebuli samo – dišal.

Beseda luk je staroslovenska in so jo Slovani prevzeli iz germanske besede laka ali starovisokonemške louch.

Tretja možna razlaga o izvoru priimka Lukan pa je, da gre morda za prebivalca vasi Lukanja na Pohorju. Jezikoslovec dr. Marko Snaj

ugotavlja, da je ime naselja, ki ga prvič najdemo omenjenega že leta 1193, nastalo iz Vukanje vasi, to pa iz staroslovenskega osebnega imena Volk. Iz tega korena imamo priimke Volk, Vovk in Vukan, morda pa tudi Lukan.

Danes živi v Sloveniji 460 Lukanov, največ na Gorenjskem. Število rahlo narašča. Na celotnem planetu jih živi 2750: 820 v Ukrajini, 230 v ZDA, 200 v Kanadi, 140 v Nigeriji in 130 v Avstriji.

(Se nadaljuje)

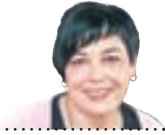

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.
 Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10 odstotkov. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**.
 Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)
 Bolj se boste prepričevali, da nečesa ne zmorete, bolj boste v to tudi verjeli. Moč uma pa dela tudi v obratno smer, in sicer bolj verjamate vase, več stvari se bo dogajalo v vašo korist. To bo vaše vodilo v tem tednu.

Bik (22. 4.–20. 5.)
 Ste v svojem obdobju, zato bodo še bolj na površju vaše dobre in slabe strani. Trmo boste skušali usmeriti tako, da vam ne bo naredila škode. Vztrajali boste le pri tistih stvareh, za katere boste trdno prepričani. Ob koncu tedna bo veselo.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
 Radi ste samosvoji in svobodnega duha, zato vam ne bo preveč po godu, ko vam bodo določeni ljudje skušali postaviti meje. Kajti omejitve res niso za vas in naredili boste vse, da se jim izogibate še naprej. Na koncu bo vse dobro.

Rak (22. 6.–22. 7.)
 Ob tem, ko vedno znova podirate svoj rekorde, ne smete pozabiti, da so okoli vas tudi drugi ljudje, ki si enako kot vi želijo uspehov in vzponov. V slogi je moč in znali boste prevzeti odgovornost in sodelovati v skupini.

Lev (23. 7.–23. 8.)
 V tem tednu si boste želeli več družbe kot po navadi, še dobro, da to ne bo predstavljalo težave, saj bo tudi okolica podobnega mnenja. Malce boste pozabili na delo in se prepustili prijetnejšim stvarem. Nujno potrebujete sprostitvev.

Devica (24. 8.–23. 9.)
 Stremite k popolnosti, ampak te ni mogoče najti na vsakem ovinku. Vsi imamo napake, eni več, drugi manj, ampak prav nihče ni popoln v vsem. Ne pozabite na to v trenutkih, ko se sprašujete, zakaj ste tako težko zadovoljni in srečni.

Tehnica (24. 9.–23. 10.)
 Še bolj kot si sicer priznate, vam odgovarja, da vas potrebujejo, pa naj bo to v domačem ali službenem okolju. S tem dobite potrditev, da ste v svojem delu dobri in težko pogrešljivi. Veliko se vam bo dogajalo, a ostane tudi čas samo za vas.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)
 Naj bo to malo deževno in kislo vreme ali pa oseba, ki se ne zna nasmehniti, prav nič vam ne bo vzelo dobre volje, s katero boste razpolagali v tem tednu. Dobro se boste počutili in naredili boste načrte za prihodnost. Idej bo veliko in tudi podpore.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
 Ne glede na omejitve se ne boste dali in še naprej boste ustvarjali nove stvari. Pred vami so zanimivi projekti, s katerimi se boste spoprijeli z velikim zaletom in na koncu boste več kot samo zadovoljni. Denar ...

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
 Ponudila se vam bo zelo dobra priložnost in škoda bi bilo, da bi odločitev glede tega prepustili drugim. V sebi skrivate veliko adutov in skrajni čas je, da jih pokažete. Ne boste se več skrivali v senci drugih, ampak stopite v prvo vrsto.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
 Imeli boste občutek, da vse, kar se vam dogaja, poteka prepočasi in da ne boste prišli do cilja, ki si ga želite. Časa se ne da prehiteti – prej to spoznate, bolj bo za vas. Brez skrbi, vse se bo zgodilo ob pravem času. Umirite se.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
 Premalo ste pozorni na malenkosti, ki pa so lahko zelo pomembne. Ustavite se za trenutek in pregledajte vso situacijo, ki se bo dogajala okoli vas v teh dneh. Srčna oseba vam pripravlja presenečenje in v celoti ji uspe. Zelo boste veseli.

TA JE DOBRA

Uniforma

Policist se ob drugi uri zjutraj nekaj ur prej kot običajno z nočnega dežurstva vrne domov. Počasi se sleče in zleze v posteljo. Žena je budna.

»Dragi zelo me boli glava. Sploh ne morem spati. Bi bil tako dober in skočil do dežurne lekarne in mi prinesel aspirin?«

»Seveda draga,« policist v temi pograbi obleko in se odpravi v lekarno.

Ko vstopi, ga lekarnar čudno pogleda in vpraša: »A ste to vi, Marko? Policist iz sosednjega bloka?«

»To sem jaz. Zakaj?«

»Zakaj pa ste potem v gasilski uniformi?«

Ne bo dolgo poštar

Pred leti sta se pogovarjala stara prijatelja.

»Dolgo te nisem videl, od kdaj pa si poštar?«

»Odkar sem prišel iz zapora.«

»Kako dolgo pa misliš delati kot poštar?«

»Ne dolgo. Samo da pridejo prve pokojnine.«

Lov na krokodile

Jože in Marjan se odpravita v Afriko na lov na krokodile, saj sta si njuni ženi zaželeli krokodilje čevlje.

Ko tako ploveta po Nilu in lovita krokodile, Jože vsakega, ki ga ujame, vrže nazaj v vodo. Vsaj trideset jih je že bilo, počasi se naveliča lova, zato predlaga prijatelju: »Marjan, jaz imam vsega skupaj dovolj. Ujemiva samo še enega krokodila, in če še ta ne bo imel čevljev, potem bova odnehala.«

Paradoks

»Popolnega moškega dobiš na vsakem vogalu,« je rekel Bog in naredil Zemljo okroglo.

LAŽJI SUDOKU

2	9	4			8			5
		5	4	6		3	9	
6						1		
	8			4	1			
4	7		5		2		6	1
				9			3	
		8						3
	4	3		7	9	2		
7			6			9	5	4

Rešitev:

7	5	6	8	9	1	2	3	4
9	8	7	6	5	4	3	2	1
5	1	2	3	4	5	6	7	8
2	8	7	9	1	6	5	4	3
1	9	8	7	6	5	4	3	2
6	2	5	1	7	9	8	3	4
8	7	1	6	2	4	9	5	3
2	8	7	9	1	6	5	4	3
5	7	9	1	6	2	4	3	8

TEŽJI SUDOKU

8	3	2	4		7		5	
1								
	9	7				1		
7				4			9	
	5			9			4	
	8			3				2
		9				2	6	
								1
	1		9		5	8	3	

Rešitev:

7	5	6	8	9	1	2	3	4
9	8	7	6	5	4	3	2	1
5	1	2	3	4	5	6	7	8
2	8	7	9	1	6	5	4	3
1	9	8	7	6	5	4	3	2
6	2	5	1	7	9	8	3	4
8	7	1	6	2	4	9	5	3
2	8	7	9	1	6	5	4	3
5	7	9	1	6	2	4	3	8

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

www.gorenjski-glas.si

Iskrene čestitke
ob prazniku dela

Gorenjski Glas

SESTAVIL: F. KALAN	SPRETN GOVORNIK	MODEL VOZILA HYUNDAI	MASA PREDMETA	KOSTUMO- GRAFIJNA VOGELNIK	KLAVDIJ TUTTA	DROBEN KOŠCEK LESA, IVER	ORODJE IZ KAMENE DOBE	ZDRAVILNA RASTLINA	PREGON	ATLET BOLDON	BIVŠI SMUČARSKI SKAKALEC (PETER)	DEL NOVE GVINEJE	GORENJSKI GLAS	GARJE	TELUR	NEKDANJI TURŠKI VELIKAS	POLNILO ZA SLADICE, NOUGAT	IZBRANA DRUŽBA	ZBADLJIVO LITERARNO DELO	GRŠKA CRKA	NAŠA ŠAN- SONJERKA (V. M.)	MESTO NA PORTU- GALSKEM	MORSKI RAK BREZ KLEŠC	
POLIGRAF	3												SLOVENSKI IGRALEC (S. S.)											
STROJ, KI PRETVARJA EL. ENER- GIJO V ME- HANSKO												12	PREDPISI, DOLOČILA KITAJSKA VALUTA				20							
MAZILO					HRVAŠKA POKRAJINA									KERSNIKOV ROMAN VULKAN NA SICILIJU							7			
PEVKA DEŽMAN				GLORIJA	KITAJSKO BRENKALO SRDITO V GLASBI		10		FOTO- GRAFIJA	NEM. PISEC (OTTO) IZRASTEK NA GLAVI				2	ATEK, OCKA STOPNJA, NIVO				ROMUNSKO TERENSKO VOZILO					
GORAN TURK			TEHNIKA JAZZ PETJA DRŽAVA NA S. ZDA					SL. SLIKAR (FRANCE) GLAVNI ŠTEVNIK						TRTNI HROŠC UŠESNI NAKIT					ČAROVNIK KANADSKA PEVKA (CELINE)					
LESEN PLUG						OKLEPNO VOJAŠKO VOZILO	TALNA POVRŠINA MESTO V FRANCIJI				RIMSKA TROVPREGA	REDOVNICA						GOSTIJA OB KRSTU	PESNICA SKERL SL. KARTO- GRAF (IVAN)			GLAVNO MESTO KONGA	PRILOGA CASNIKA DELO ZA ŽENSKO	
PRODAJA- LEC GALAN- TERIJE		13					19						RUSKO MESTO OB AZOVSKEM MORJU	AMJGRALEC (TOM) MUSL. SVE- TA KNJIGA				17				IVO (LJUBK.) GUMIJASTO OBUVALO		
GORENJSKI GLAS	PISEC KLASIČNIH DEL BORILNA VEŠČINA	PILOT, LETALEC								KRAJ PRI KRŠKEM MODEL VO- ZILA FIAT					SL. BIATLON- KA (TEJA) VRANIČNI PRISAD									
VOJAŠNICA								DRŽAVA V ZDA PUŠČAVA V AFRIKI				14											15	
FIGURA				ACIS (OBL. ZAPISA) IGRALKA KEATON						IGRALEC SAMOBOR TVORBA V PANJU													ČRT ŠKODLAR POLJSKA CVETLICA	GRŠKI BOG PASTIRJEV
GLAVNO MESTO BABILONIJE					POLŽ BREZ HIŠICE	ZIVALSKA PAST TIČ (MANJŠ.)	4							TRIČLENIK (MAT.) NAŠA PES- NICA (E. M.)						1		ALENKA PINTERIČ NIK RAZBORŠEK		
SILICIJ			JADRANSKI OTOK BIOLOŠKI NAUK	16			PRAČOČE HAMITOV DEJANJE PRED POROKO				SMUČAR MLEKUŽ		KRUTI RIMSKI CESAR										6	PRILOŽNOST (ZARG.)
OLEPŠE- VALEC RES- NIČNEGA STANJA														STIK ROKE S TRUPOM PRIKRIT POSMEH										TV ZASLON
DELAVEC V KOVNICI									USTNIČNI GLAS	EDINA POTOMKA		8												
CON IRA EVGENIKA LABIAL NATAL TAUBE	PIŠALO PO SOLSKI TABLI	VOJAŠKI ČIN SPEVNA MELODIJA			9					PORAST AMERIŠKI IZUMITELJ (NIKOLA)														
NAŠA PESNICA (MAJDA)			TROPSKO DREVO ARALSKO JEZERO					LOJNA BULA NAPADALNI DELFIN																IGRALEC ULAGA HRVAŠKA IGRALKA (NINA)
RANO- CELNIK						JAPONSKO MESTO OSMINA BAJTA					TANJA ODER		NAŠA GLASBENA SKUPINA										18	
POKRAJINA V GRČIJI, EPEIROS		11			BARŠKI STREŽAJ, BARMAN NIKELJ									REKA V NEMČIJI GORAN JAGODNIK										
NASELJE PRI KOPRU							HRV. SKLA- DATELJ (NIKICA)		5															
GRANT Z AVALE							ŠAHISTKA KUŠNIR				KANAL PREKOP		21											

1. nagrada: darilna kartica želja v vrednosti 15 EUR
2. in 3. nagrada: knjiga Zdravje in jaz – Prijatelja

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 14. maja 2021, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21

»V živo« iz hotela v Rovinju

Med prvomajskimi prazniki se je največ tistih, ki niso ostali doma, odločilo za počitnice na Hrvaškem. Nekateri so poleteli tudi v tujino, na Kanarske otoke, v Egipt, na Majorjo, celo Azore, v Uzbekistan ...

URŠA PETERNEL

Jesenice, Kranj – »Hoteli na Hrvaškem so že nekaj časa odprti, storitve pa niso okrnjene, le morda malce prirejane. Gosti so zadovoljni. Se pa v mestu opazi, da turizem še ni v polnem zamahu, vsi lokali in trgovine še niso odprti,« nam je iz prve roke in 'v živo' o tem, kako je v času prvomajskih praznikov na Hrvaškem, povedal Gašper Habjanič iz turistične agencije GTA Neptun z Jesenic.

Kot pravi Gašper Habjanič iz GTA Neptun, so nekateri tako željni potovanj, da so ob vrnitvi domov pripravljene sprejeti tudi desetdnevno karanteno.

»Tudi za vrnitev v Slovenijo se je treba izkazati z enim od teh dokazil, v nasprotnem nam ob vstopu odredijo desetdnevno karanteno. Mnogi se odločijo tudi za to opcijo.«

Z družino letuje v Rovinju, v enem od tamkajšnjih hotelov, in kot pravi, se imajo odlično.

Največ strank njihove agencije se je med letošnjimi prvomajskimi počitnicami odpravilo prav na Hrvaško. »Ta je že leta tradicionalno ena najbolj obiskanih držav

za prvomajske praznike. K dobremu obisku letos je veliko pripomoglo tudi dejstvo, da je Hrvaška pred nekaj dnevi spremenila režim vstopa v državo, tako sedaj zadošča bodisi potrdilo o prebolelosti, cepljenju ali pa hitri test na koronavirus, ki pa mora biti v pisni obliki ter opravljen z enim od testov, ki jih priznava EU oziroma šengensko območje. To v zdravstvenih domovih vedo, samo povedati je treba, da potrebuje se potrdilo za prehod meje s

leteli na Kanarske otoke, v Egipt, na Majorjo (ki je na zelenem seznamu in za prestop meje ni potrebno nobeno potrdilo) in na Madeiro, s tujih letališč pa še marsikam drugam.

Brez dokazil – v karanteno

»Videti je, da si ljudje mrzlično želimo iz tega vsakdana, ki se kar ne neha. Za to smo pripravljene skleniti tudi marsikateri kompromis in pogoje, ki jih tako ciljna država kot tudi naša država zahtevata pri vstopu,« dodaja sogovornik. »Pravzaprav lahko potujemo že skoraj povsod, le ustrezna dokazila je treba priložiti pred poletom ali ob pristanku na destinaciji. Vsaka država ima malce drugačne pogoje, zato se je nujno o tem prej pozanimati. Po večini je to PCR-test, pogosto tudi potrdilo o prebolelosti ali cepljenju. Včasih to zahteva že tudi prevoznik in nas v nasprotnem niti ne spustijo na letalo. Tudi za vrnitev v Slovenijo se je treba izkazati z enim od teh dokazil, sicer nam ob vstopu

Hrvaško,« je povedal Habjanič, ki je prepričan, da bo Hrvaška ena najbolj obiskanih destinacij s strani slovenskih gostov tudi poleti.

Njihovi gostje so se sicer za prvi maj odločali tudi za potovanje z letalom, iz Ljubljane so s čarterskim letalom

Med prvomajskimi prazniki se je največ Gorenjcev odločilo za Hrvaško. / Foto: Tina Dokl

odredijo desetdnevno karanteno. Mnogi se odločijo tudi za to opcijo ...«

In kakšna bo letošnja turistična sezona? Po Habjaničevem mnenju še vedno okrnjena, a ne tako zelo kot lanska. »Potniki smo se navadili, da brez dokazil žal ne bo mogoče potovati, zato to vključimo že v samo pripravljeno ponudbo,« je dejal.

Madeira, Azori, Uzbekistan ...

Da pri potovanjih upoštevajo priporočila NIJZ in veljavno lokalno zakonodajo, nam je povedala tudi Svetlana Savarin iz kranjske turistične agencije Oskar. V začetku tedna so imeli na poti kar nekaj skupin: dve na Madeiro, eno na Azorih, eno v vzhodni Turčiji, eno v Uzbekistanu, poleg tega pa

je prek njihove agencije potovalo kar nekaj individualnih potnikov. Vsi so se pred potovanjem testirali oziroma so imeli potrdilo o prebolelosti ali cepljenju. Kot je dejala sogovornica, do letja pričakujejo normalizacijo razmer na področju turizma, želijo pa si predvsem jasnih pravil, ki se jih bodo lahko držali tako organizatorji potovanj kot potniki.

Izletov z avtobusi še ni

Nasprotno pa v Potovalni agenciji Alpetour ob prvomajskih praznikih niso izvedli nobenih izletov. Kot so nam povedali, trenutne omejitve v Sloveniji in ostalih evropskih državah, ki so v njihovi ponudbi, skupinskih izletov ne omogočajo. Pri nas zaradi omejitvev v gostinskih lokalih in

namestitvenih kapacitetah ne morejo sprejemati skupin, v večini držav v naši okolici, kot so Avstrija, Nemčija, Italija, Francija, pa so zaprti hoteli, restavracije, muzeji, gondole.

Kako bo v prihodnje, bo odvisno od varnostnih omejitev pri nas in v tujini, so dejali v Potovalni agenciji Alpetour, predvidevajo pa, da bodo najprej lahko začeli z izleti po Sloveniji. Ponovni zagon izletniškega turizma tudi v druge države pa bo prišel s sprostitvijo dejavnosti in z lažjim prehajanjem meja. Razpisane imajo sicer številne zanimive izlete in potovanja, zanimanje potnikov pa je veliko. So pa prepričani, da bo izletniški skupinski turizem po sprostitvi ponovno hitro zaživel, zato optimistično gledajo v poletno sezono.

Tulipani vabijo že trideset let

Arboretum v Volčjem Potoku sodi med najpomembnejšo vrtno arhitekturno dediščino v Sloveniji, a je daleč naokoli verjetno najbolj znan po tulipanih. V zavidljive nasade jih sadijo že trideset let, in čeprav množične vsakoletne razstave cvetja letos znova ne bo, se tulipani na epidemijo ne ozirajo in cvetijo v polnem zamahu.

JASNA PALADIN

Volčji Potok – Trideset let mineva letos, odkar so v Arboretumu pripravili prvo razstavo spomladanskega cvetja s kar dvema milijonoma tulipanov – po enega za vsakega Slovenca, kot so takrat radi vabili. In uspelo jim je, saj so obiskovalci v park množično drli od blizu in daleč. Tako je bilo tudi vsa nadaljnja leta od sredine aprila do začetka maja.

Letos pa bodo, kot kaže, cveteli še dlje, saj se v hladnem vremenu odlično počutijo. »Minula leta se nam je dogajalo, da je kar nekaj sort tulipanov do 1. maja že odcvetelo, letos pa je povsem drugače. Vsaj tretjina cvetov

še ni na polno zacvetela, tako da bodo nasadi cvetoči še vse do 10. maja,« je vsaj eno dobro stvar letošnjega hladnega vremena opisala Melita Miš

Strgar iz Arboretuma Volčji Potok in dodala, da so celotno zasaditev letos prilagodili koronačasom. »Nasade smo raztegnili skorajda čez

celoten park prav zato, da bi se obiskovalci čim bolj razporedili in tako lahko ohranjali primerno razdaljo. Levo od vhoda je na ogled nasad 250 sort, opremljen z imeni, pred pristavo smo tulipane zasadili po barvnih odtenkih in jih pomešali z mačehami, po nekaj letih pa je večji nasad tudi v Zgornjem angleškem parku, kjer bodo zaradi bližine gozda in s tem povezan sence tudi najdlje cveteli. Seveda pa nas tulipani spremljajo tudi ob drevoredu, na travnikih in drugih lokacijah po vsem parku,« nam je še povedala.

V Arboretumu se zavdajo, da so tulipani prva zares barvita stvar pomladi,

Z napisi opremljen nasad 250 različnih sort tulipanov.

Po barvnih odtenkih so tulipani zasajeni ob pristavi.

zato tudi tako privlačijo veliko obiskovalcev. Zasadili so jih 350 različnih sort ali več kot dva milijona čebulic, ustrezne prostore v parku pa so zanje poiskali že poleti, ko so preigravali različne kombinacije glede na čas in dolžino cvetenja, barvo, risali zasaditvene načrte in se igrali z oblikovanjem gredic. Naročili so jih jeseni iz Nizozemske. »Čebulica tulipana v sebi skriva vse podatke – kdaj bo zacvetela, kakšne oblike in barve

bo cvet, kako visoko bo zrastle in tudi to, kdaj bo naredila semena, kdaj bo propadel nadzemni del in za seboj pustil potomce. Pa vendar nas vsako leto presenetijo. Nekateri zrastejo višje in hitreje kot drugi, nekateri z nekoliko drugačnim odtenkom, nekateri propadejo prej, kot bi si želeli,« pravi v Arboretumu, kjer prav zato obiskovalce spodbujajo, naj se seznanijo z različnimi sortami in si izberejo sebi primerne.

POMAGAJMO PREŽIVETI

in živeti!

BREZPLAČNA OBJAVA

MNOGI V SLOVENIJI NIMAJO MOŽNOSTI,
DA SE SAMI PREŽIVIMO.
POMAGAJMO JIM!

Karitas

S poslanim SMS sporočilom
KARITAS5 na **1919**
boste prispevali 5 EUR.

Podrobnosti in drugi načini darovanja na karitas.si.

Če na vaše rolete in okenske police sedajo različni ptički, ki iščejo zavetje pred mrazom, boste s tem priložnikom lahko natančno določili, za katerega ptička gre. Pernati obiskovalci so prikazani v naravni velikosti, zato pri prepoznavanju skoraj ne more priti do pomot.

Daniela Strauß
Vrtni ptiči
v naravni velikosti

AKCIJA

Cena knjige, ki je lahko tudi lepo darilo, je **9,90 EUR**

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630

TURISTIČNI BONI – STRUNJAN: 4.–9. 5.; ŠMARJEŠKE: 9.–14. 5., 23.–28. 5.; **MORJE: DALMACIJA – DUGI OTOK:** 2.–9. 7., 5.–12. 7., 9.–14. 7., 12.–22. 7., 14.–24. 7., 22.–30. 7., 30. 7.–6. 8., 14.–18. 8., 18. 8.–26. 8., 26. 8.–3. 9.; **LASTOVO:** 19.–27. 6., 27. 6.–4. 7., 7.–14. 8., 11.–19. 9., **OREBIČ:** 22. 6.–29. 6., 2. 9.–9. 9.. **SPREJEMAMO PRIJAVE.**

www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

RAZSTAVE

Dela Anje Musek

Škofja Loka – V Rokodelskem centru DUO Škofja Loka od 4. maja do 5. junija svoja dela razstavlja Anja Musek, ki z ustvarjanjem v več tisoč let stari tehniki mokrega polstenja, ki je najstarejša tehnika izdelave tekstila, povezuje preteklost in sodobnost.

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav

Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

LOTO

Rezultati 34. kroga – 28. april 2021

3, 5, 19, 22, 26, 28, 33 in 9

Loto PLUS: **2, 3, 5, 14, 18, 32, 38 in 21**

Lotko: **0 1 8 0 9 8**

Sklad 35. kroga za Sedmico: **2.510.000 EUR**

Sklad 35. kroga za PLUS: **100.000 EUR**

Sklad 35. kroga za Lotko: **1.400.000 EUR**

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13

E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:

za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:

ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

POSESTI

KUPIM

ZAZIDLJIVO parcelo za gradnjo stanovanjske hiše, v Kranju z okolico, tel.: 040/413-281

21001084

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

KMETIJSKO ali gozdno zemljišče v okolici Senčurja, tel.: 031/804-447

21001060

KMS

V KRANJU Z OKOLICO iščemo SKLADIŠČE velikosti 500-800 m².

Ponudbe sprejemamo na info@kms.si ali 031 344 415, KMS d.o.o.

KMS, D.O.O., POSLOVNA CONA A 34, SENCUR

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

CITROËN Xsara, letnik 2004, zelo ohranjen, nekaramboliran, motor HDI, ugodno, tel.: 041/612-032

21001081

KUPIM

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevozna, poceni avtoveleka po celi Sloveniji, Grega Meze, s.p., Copova 1, Lesce, tel.: 040/629-675

21000787

MOTORNA KOLESA

PRODAM

YAMAHO Cygnus 12 ali zamenjam za skuter ter škorjone št. 43 in 44, tel.: 031/520-004

21001092

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

4 zimske gume Tigar s platišči, za kombi 215 65 16 col, kot nove, cena 200 EUR, tel.: 040/129-077

21001086

DVOJNI sedež za kombi Master, malo rabljen, cena 80 EUR, tel.: 040/129-077

21001085

STROJI IN ORODJA

PRODAM

STROJ za izdelavo strešne kritine – špičak, vse v kompletu, tel.: 041/900-586

21001071

GRADBENI MATERIAL

KUPIM

SMREKOVO in borovo hlodovino, tel.: 040/201-295

21001070

STAVBNO POHIŠTVO

PODARIM

OKENSKO krilo za žaluzijo, š. 70 x v. 80 cm, tel.: 031/678-828

21001058

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019

21000789

DRVA, suha, mešana, že od 30 EUR dalje, okolica Kranja, možna dostava, tel.: 031/447-370

21001091

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

GARDEROBNO omaro 240 x 60 x 200, sestavljiva iz treh delov, 2 predala, okolica Kranja, tel.: 031/341-567

21001082

HOBII

KUPIM

ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, celade, uniforme, tel.: 051/740-430

21001067

V knjigi najdete recepte za res okusne jedi iz pese, sladkega krompirja, korenčka, pastinaka, hrena, koromača, zelene, redkvice, črne redkve, repe in kolerabe. »Naj bo več kot 60 receptov v knjigi, ki je pred vami, navdih za odkrivanje slastnih dobrot iz korenin!« pravi Barbara Remec.

BARBARA REMEC
Slastno iz korenin
60 JEDI IZ KORENOVK IN GOMOLJNIC

Število strani: 152 / Mere: 17 x 23 cm, trda vezava

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

15 EUR

* poština

Gorenjski Glas

Buče vsebujejo veliko hranil, zato jih je treba čim bolj okusno izkoristiti. S pomočjo knjige, kjer je 60 receptov, se naučimo pripravljati 9 vrst buč: cukete, patišonko, čajoto, hokaido, sweet dumpling, maslenko, blukuri, sweet mamo in muškato bučo.

Buč
in bučne jedi
Mojca Korman

Število strani: 164 strani, 17 x 23 cm, trdo vezava

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

15 EUR

* poština

Gorenjski Glas

Vse otroštvo se je upiral vsem pravilom, vedno je bil v opoziciji, vedno je bil drugačen. Mladi upornik se je razvil v najboljšega zagovornika v državi, postal in ostal je ikona slovenskega odvetništva.

Tabala
NESPODOBNI ODVETNIK

246 strani, trda vezava

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

19,99 EUR

* poština

Gorenjski Glas

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, unikatni, tema tarot, 28 izdelkov, vrednost 105.000 EUR, cena - dogovor, tel.: 040/567-544

21000974

STARINE

KUPIM

STARINE: mizarški ponk, skrinje, razglednice, kipe in drobnarije, tel.: 051/258-936

21000794

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

CIRKULAR za žaganje drv, tel.: 031/812-210

21001054

TRAKTOR Ursus C 335, letnik 1979, vozen, neregistriran, tel.: 031/411-957

21001076

ČELNO kosilnico, kiper prikolico in vitlo, tel.: 041/294-834

21001082

KUPIM

TRAKTOR od lastnika za lastne potrebe, dobro plačilo, tel.: 030/419-790

21001068

VSE traktorske priključke, traktor in drugo, tel.: 031/555-083

21001066

PRIDELKI

PRODAM

JEDILNI krompir in krompir za sajenje, več sort, tel.: 051/899-823

21001072

KUPIM

KROMPIR za krmo, tel.: 041/347-243

21001077

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

2 OVCI in 2 jagnjeti jezersko-solčavske pasme, tel.: 031/542-293

21001063

5 TELIC limuzin, po izbiri, stare 1 leto, tel.: 031/585-345

21001083

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave pred nesnostjo in KG piščanci za dopiranje. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113

21000792

ČB bikca, starega 4 mesece, tel.: 051/492-892

21001078

ČB bikca in teličko ter teličko simentalko, stari 14 dni, tel.: 031/803-521

21001089

JARKICE - rjave kokoši v začetku nesnosti, lastna vzreja. Dostavljamo po Gorenjski. Kmetija Šraj, Robert Šraj, Čadramska vas 19, Poljčane, tel.: 031/751-675

21001019

PRAŠIČE, težke od 40 do 120 kg, mesni tip, možnost izbire moškega spola in dostava, tel.: 041/455-732

21000818

RJAVE jarkice v začetku nesnosti. Erazem Stanonik, s.p., Log 9, Škofja Loka, tel.: 04/51-85-580, 041/694-285

21001057

SANSKO-BURSKEGA kozlička, starega 9 mesecev, tel.: 040/874-015

21001073

TELEČJE meso, tel.: 041/872-731

21001064

TELICO ciko, brejo 6 mesecev, pašna, tel.: 040/824-141

21001087

KUPIM

BIKA, težkega od 300 do 500 kg, mesne pasme, tel.: 031/387-021

21001061

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in teličke. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081

21000791

OSTALO

PRODAM

KLASIČNO sušeno seno in otavo, odvoz je možen z nakladalko, tel.: 04/59-57-620

21001085

MOLZNI stroj in prevozni Milkline vozicek za brušenje gater. listov, tel.: 041/912-435

21001090

PREKLE za fižol, tel.: 040/794-988

21001080

PREKLE za fižol, tel.: 041/912-088

21001088

SENO v kockah, kvalitetno, brez umetnih gnojil, možnost dostave, Žirovnica, tel.: 041/527-983

21001075

SILAŽNE bale, tel.: 041/276-571

21001074

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net

21000790

ADAPTACIJE - vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838

21000795

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871

21000793

PEČARSTVO, lončene peči, zidani kamini, kmečke peči, obnova, popravilo, izdelava, izris. Trgovina Kamin, Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska cesta 2, Radovljica, tel.: 040/364-636

21000737

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246

21000070

TESNJENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141

21000788

ZASEBNI STIKI

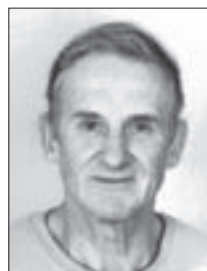
FANT, star 35 let, iščem mamico za resno zvezo. Bodi stara od 29 do 40 let, iz Gorenjske, tel.: 068/941-616

21001079

www.gorenjskiglas.si

OSMRTNICA

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tvojega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 79. letu starosti prezgodaj zapustil dragi mož, oči, dedi in brat

FRANCI FERLAN

Zrajdnšk' Franci, upokojeni avtoprevoznik in vulkanizer iz Gorenje vasi

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, 1. maja 2021, ob 15. uri na pokopališču v Gorenji vasi. Žara bo na dan pogreba od 10. ure dalje v tamkajšnji mrliški vežici.

Namesto cvetja in sveč lahko svoj dar namenite gorenjevaškimi gasilcem ali župnijski cerkvi Trata - Gorenja vas.

Žalujoči: žena Mija, otroci Boštjan, Barbara in Jasna z družinami, sestra Anka

V 99. letu starosti je odšla naša draga mami

MARIJA KOŽAR

roj. Arnež, Majčeva Minka

Od nje smo se poslovili v soboto, 24. aprila 2021, v Preddvoru.
Hvala vsem, ki se je spominjate in jo nosite v svojem srcu.

Hčerke: Marija, Anka in Lojzi z družinami

OSMRTNICA

Svojo življenjsko pot je sklenil naš upokojeni sodelavec

MIHAEL KRIŠELJ

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Elektro Gorenjska, d. d.

Dolgost življenja našega je kratka.
Kaj znancev je zasula že lopata!
Odprta noč in dan so grôba vrata;
al' dneva ne pove nobena prat'ka.
(F. Prešeren)

Pretresla nas je žalostna vest, da se je poslovil

MAG. VALENTIN PIVK

ravnatelj Gimnazije Kranj v letih 1974-1996

Sloves šole je v letih svojega ravnateljevanja povzdignil na najvišjo raven.
Ohranili ga bomo v lepem in spoštljivem spominu!

Kolektiv Gimnazije Kranj

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila naša draga žena, mami in babi

ROZALIJA PREISINGER

iz Stražišča

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjene sveče in vso ostalo pomoč. Zahvaljujemo se vsem, ki ste bili z nami v času njene bolezni in ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi.

Žalujoča mož Miro in hčerka Mojca z družino

Tako kot reka v daljavo se zgubi,
odšel si tiho, brez slovesa,
za seboj pustil si spomine
na naša skupna srečna leta.

ZAHVALA

Le srce in duša ve,
kako boli,
ko več te ni ...

Dne 18. aprila 2021 nas je mnogo prezgodaj, v 63. letu starosti, zapustil naš dragi

LADO VIDIC

z Dovjega

Ob tej izgubi se svojci zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in denarno pomoč. Posebej se zahvaljujemo: gospe Darji Legat, sosedom Slavcu, Marjeti, Darku in govorniku Žigu za prebrane spomine, reševalni službi Jesenice, gospodu župniku za lepo opravljen obred, pogrebni službi Novak za sočutno organizacijo pogreba, pevcem za zapete žalostinke, bivšim sodelavcem Acronija, sodelavcem Sava hotelov Bled in kolektivu Ebert. Iskrena hvala tudi vsem neimenovanim, ki ste kakorkoli pomagali, bili pripravljene pomagati, nam stali ob strani in nas tolažili v času slovesa. Hvala vsem, ki ste imeli našega Lada radi, ga pospremili na zadnji poti in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoči vsi njegovi

V gorenjske gozdove so izpustili pet risov

Ta teden so na Gorenjskem v naravo izpustili pet risov, dva na Jelovici in tri na Pokljuki. Z živalmi, ki so jih pripeljali iz Romunije in Slovaške, želijo tudi v slovenske gozdove spet naseliti to plašno veliko mačko. Zois, Aida, Tris, Julija in Lenka, kot so jih poimenovali, bodo, če bo šlo vse po sreči, zdaj izolirano populacijo povezali z risi v Alpah in ji tako omogočili dolgoročen obstoj.

MARJANA AHAČIČ

Nomenj – Najprej je na Pokljuko prišel ris, ki so ga učenci Skupnosti šol Biosfernega območja Julijske Alpe poimenovali Tris, za njim pa še Zois, Aida, Julija in Lenka.

Samo povezana populacija ima možnost za preživetje

Zois in Aido so po krajšem prilagajanju na Jelovici v naravo izpustili v ponedeljek, preostale tri pa v sredo na Pokljuki. V času prilagajanja na novo okolje so za rise skrbeli nadzorniki TNP in Lovska družina Nomenj - Gorjuše.

Strokovnjaki, ki si za ponovno naselitev risa pri nas prizadevajo v okviru projekta Life Lynx, upajo, da bodo z izpusti risov na Gorenjskem omogočili dolgoročno preživetje te vrste pri nas in v Evropi. »Območje Gorenjske je izjemnega pomena, saj predstavlja stičišče med Dinaridi in Alpami. Našo trenutno izolirano populacijo v Dinaridih

Sredi aprila so člani Lovske družine Nomenj - Gorjuše organizirali prevoz Zoisa in Aide v oboro na Jelovico. Na lokacijo, ki javnosti ni bila znana, da izjemno plašnih živali ne bi preveč vznemirjali, so ju pripeljali z vozom lojtrnikom. / Foto: arhiv projekta Life Lynx

želimo povezati s sosednjimi populacijami risa v Alpah. Z doselitvami risov na Gorenjsko bo omogočena povezava z risi v Italiji, Avstriji in Švici. Samo večje povezane populacije omogočajo ustrezen pretok genov in risom zagotavljajo

dolgoročen obstoj,« je pojasnil koordinater projekta Rok Černe. Skupno so jih do sedaj v Sloveniji izpustili šest.

Topel sprejem v Bohinju

Doselitev risov so lepo sprejeli tudi domačini v

Bohinju. »Ko so nam razložili, zakaj se k nam doseljujejo rise, smo to sprejeli z navdušenjem. Mislim, da je prav, da se v lokalno skupnost vračajo živali, ki so nekoč že bile tukaj, in da poskrbimo, da ne izumrejo ponovno. Ris Zoisa je dobil ime

po človeku, ki je za Bohinjsko veliko naredil, in mislim, da bo veliko naredil tudi ta ris,« je prepričan župan Jože Sodja, Bohinja.

Peter Benedik, starešina Lovske družine Nomenj - Gorjuše upa, da bo ris ostal v gorenjskih gozdovih. »Saj jih je bilo že prej včasih videti, pa marsikdo ni verjel. Kdo ve, od kod so prišli – ris Maks, ki je lani poleti hodil po naših krajih, je prišel iz Notranjske in nam pokazal, kašne razdalje lahko premeta ta žival.«

Maks se je po enem mesecu nato sicer vrnil na Notranjsko, ker tukaj ni našel samice za parjenje. »Pokazal je, kako zelo veliko območje risi potrebujejo in kako pomembno je, da je ta prostor povezan od Dinaridov in čez območje Julijskih Alp naprej do Avstrije, Nemčije in Italije,« je pojasnil Rok Černe.

Nekonfliktna žival

Vršilec dolžnosti direktorja Zavoda za gozdove Slovenije Janez Logar je ob tem

poudaril, da je ris nekonfliktna žival, kar potrjuje tudi podatek, da zavod v zvezi z njim beleži samo kakšen škodni dogodek na leto. Pojasnil je še, da je cilj projekta Life Lynx doselitev 14 risov na območje Dinaridov in jugovzhodnih Alp. V Sloveniji je po oceni stroke prostora za okoli sto odraslih živali.

V sredo so vrata obore na Pokljuki, kjer so v naravo izpustili še tri rise, naravovarstvenim nadzornikom TNP pomagali odpreti direktor TNP Janez Rakar, smučarski skakalec Peter Prevc kot eden ambasadorjev projekta ponovne naselitve risa pri nas ter minister za okolje in prostor Andrej Vizjak. Slednji je izpostavil, da gre za pomemben dogodek za slovensko okolje in naravo, izrazil zadovoljstvo, da v projektu s proračunskimi sredstvi ob Evropski uniji sodeluje tudi država Slovenija ter poudaril, da ima Slovenija zelo bogato biodiverzitetno in je prav, da zanjo skrbimo in jo še naprej razvijamo.

Zois, eden od dveh risov, v ponedeljek izpuščenih v naravo na Jelovici. Prvi se je podal v svobodo, in sicer kmalu za tem, ko so odprli vrata obore. Aida mu je previdneje sledila kakih deset minut kasneje. / Foto: Gorazd Kavčič

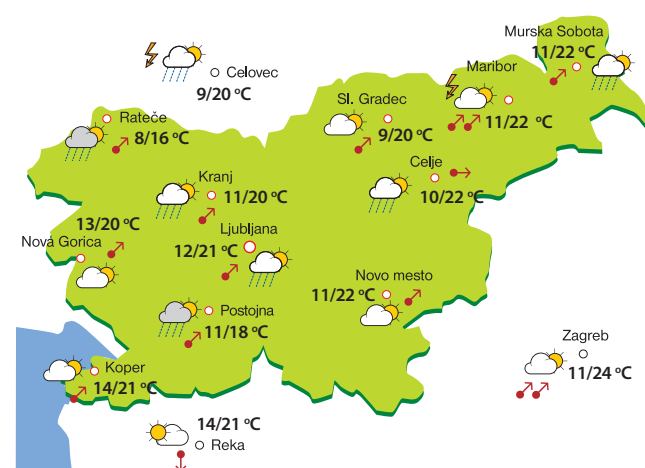

Obori so skupaj odprli domači lovci in župan Bohinja Jože Sodja. Ko so bila vrata odprta, so se umaknili v ozadje in skupaj z drugimi, ki so spremljali dogodek, v popolni tišini počakali, da sta risa stopila iz obore v svoje novo okolje. / Foto: Gorazd Kavčič

vremenska napoved

Danes bo spremenljivo do pretežno oblačno z občasnimi krajevnimi padavinami. Pihal bo jugozahodnik. Jutri bo spremenljivo oblačno, predvsem popoldne bodo krajevne plohe in posamezne nevihte. V nedeljo bo oblačno s padavinami.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

Budnica na Jesenicah ponovno v živo

Jesenice – Pihalni orkester Jesenice - Kranjska Gora je nepogrešljiv pri izvedbi tradicionalnih prvomajskih budnic v občini Jesenice. Te izvajajo že več kot sto let, kot izvajalec pa so bili predlani vpisani tudi v register nesnovne kulturne dediščine. Lani so budnico prilagodili epidemiji, tako so Jeseničani lahko prisluhnili koračnicam orkestra, ki so donele iz zvočnikov na gasilskem vozilu. Letos pa bo budnica ob delnem sproščanju ukrepov spet potekala v živo, a v omejenem obsegu. Godbeniki se bodo tako jutri zjutraj ob šestih uri razdelili v dve skupini po deset članov in se z gasilskima voziloma odpeljali po občini Jesenice. Prva skupina bo krenila s Hrušice do stavbe Gimnazije Jesenice, druga skupina pa od tam naprej proti Slovenskemu Javorniku, Blejski Dobravi in skozi Lipce do Koroške Bele. Postanki z igranjem koračnic bodo na tradicionalnih lokacijah.